

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΔ'

Δευτέρα 17 Ιουνίου 2002

Αθήνα σήμερα, στις 17 Ιουνίου ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.20' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Κωνσταντίνο Κιλίδη, Βουλευτή Κιλκίς, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλαμάτας διαμαρτύρεται για την μελετώμενη κατάργηση του 9ού Συντάγματος Πεζικού και ζητεί την ενίσχυση και αναβάθμιση του.

2) Η Βουλευτής Θεοσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κατοίκων Κοινότητας Πεύκων Θεοσαλονίκης ζητεί την επίλυση του αποχετευτικού προβλήματος της περιοχής.

3) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αρκαδίας ζητεί την επίλυση προβλημάτων λειτουργίας των υπηρεσιών του ΙΚΑ Άστρους Αρκαδίας καθώς και των Μονάδων Υγείας Τρίπολης και Άστρους.

4) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Εύβοιας υποβάλλει τα αιτήματα των μελών της που αφορούν στον αποτελεσματικό τρόπο λειτουργίας της Αστυνομικής Δ/νσης Εύβοιας.

5) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εθελοντικών Δυνάμεων Δασοπροστασίας και Διάσωσης Εύβοιας ζητεί οικονομική υποστήριξη για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του.

6) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Τουρισμού Μαρμαρίου Εύβοιας διαμαρτύρεται για το κλείσιμο των δύο αρτοποιείων της περιοχής του τις Κυριακές και αργίες.

7) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέ-

θεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μαρία Κάζου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη χορήγηση επιδόματος από τον ΟΓΑ για το τρίτο της παιδί.

8) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Πασχάλης Παπαδάκης, συνταξιούχος ΟΓΑ κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής του.

9) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναπληρωτές καθηγητές του Νομού Ηλείας διαμαρτύρονται για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου «Διαδικασία διορισμών εκπαιδευτικών».

10) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα της λειψυδρίας που αντιμετωπίζει ο αγροτικός κόσμος στην Ξάνθη.

11) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δρ. Λάζαρος Ωραιόπουλος, Επίκουρος Ερευνητικός Καθηγητής, ζητεί την επίλυση του προβλήματος των στρατολογικών εκκρεμοτήτων των μονίμων κατοίκων – μεταναστών των ΗΠΑ και Καναδά.

12) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα με τα «πανωτόκια» που αντιμετωπίζουν πολλοί κάτοικοι δανειολήπτες του Ορχομενού Βοιωτίας.

13) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Δημότες του Δήμου Παπάγου Αττικής διαμαρτύρονται για την καταπάτηση του πρασίνου και την διαστρέβλωση της χρήσης του κοινόχρονου χώρου του Μεγάλου Πάρκου του Παπάγου.

14) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Πετρακάκης, πτυχιούχος μηχανικός οχημάτων ΤΕ, υπάλληλος του ΚΤΕΟ Ρεθύμνης, καταγγέλλει παραβάσεις των διατάξεων περί Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων κατόπιν εντολής του Νομάρχη Ρεθύμνου.

15) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την προσφορά της κοινοπραξίας της Τράπεζας Πειραιώς για το Καζίνο της Πάρνηθας.

16) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι σπουδαστές της ΠΑΤΕ ΣΕΛΕΤΕ

του Νομού Ιωαννίνων διαμαρτύρονται για την αποχή των καθηγητών τους και ζητούν την καταβολή των μισθών στους καθηγητές τους.

17) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι σύνεδροι του Τρίτου Ιστορικού Συνεδρίου «Η Ιστορική Πορεία του Αγροτικού Ζητήματος στο Νομό Καρδίτσας» ζητούν την ίδρυση Μουσείου Αγροτικών Αγώνων στην Καρδίτσα, την εκτροπή του Αχελώου ποταμού κ.λπ.

18) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος «Παιδικές Καρδιές» ζητεί την υπαγωγή των παιδιών με σοβαρή και διαρκή πάθηση της υγείας τους στο ποσοστό του 3% για την εισαγωγή τους στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας χωρίς εξετάσεις.

19) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ραδιοσταθμών Μακεδονίας ζητεί να δοθούν όσο το δυνατόν περισσότερες συχνότητες στους ραδιοφωνικούς σταθμούς του Νομού Θεσσαλονίκης.

20) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εκδότρια της εφημερίδας «ΦΩΚΙΣ» ζητεί νομοθετική ρύθμιση ώστε οι εφημερίδες του Νομού Φωκίδας να μην αποκλεισθούν από τις καταχωρήσεις των κρατικών δημοσιεύσεων.

21) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία επαγγελματοβιοτέχνες του Δήμου Δομοκού Φθιώτιδας ζητούν τη διευθέτηση της ασφάλτης τους.

22) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Έξω Μουλιανών του Δήμου Σητείας ζητούν την επίλυση του ασφαλιστικού τους προβλήματος με την ένταξή τους στο πρόγραμμα πρόωρης συνταξιοδότησης των αγροτών.

23) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεύκης Λασιθίου ζητεί τη λήψη μέτρων για τη διάσωση του αρχαίου θεάτρου της νήσου Κουφονησίου.

24) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Ξυλοκάστρου Κορινθίας ζητεί την καταβολή αποζημιώσεων στους πυροπαθείς της πειροχής του.

25) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γ. Αθαντρωγάδας, συνταξιούχος δικηγόρος κάτοικος Βοιωτίας, διαμαρτύρεται για τις συνθήκες λειτουργίας των νυχτερινών κέντρων διασκέδασης μετά μουσικών οργάνων και ζητεί την τήρηση μέτρων κατά της ηχορύπανσης.

26) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών του Νοσοκομείου - Κέντρων Υγείας Νομού Καρδίτσας διαμαρτύρεται για την περιοπή των εφημεριών του 2002.

27) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καρδίτσας ζητεί τη χορήγηση του επιδόματος των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα μέλη του.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1887/8-10-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2121/18-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1887/8-10-01 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Στ. Κ. Δήμας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ελαιόλαδο υπάγεται στην Κοινή Οργανωση Αγοράς και συνεπώς τα διάφορα μέτρα που εφαρμόζονται από το κάθε Κράτος Μέλος πρέπει να είναι σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.

Για την ελαιοκομική περίοδο 2000 - 2001 η χώρα μας πέτυχε προκαταβολή της ενίσχυσης στην παραγωγή που ανέρχεται στις 356 δρχ/κιλό έναντι 341 δρχ/κιλό για την περίοδο 1999 - 2000, και 285 δρχ/κγρ για την περίοδο 1998 - 99.

Για την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των ελέγχων στον τομέα της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου, το Υπουργείο Γεωργίας έχει λάβει προσφάτως πρόσθετα μέτρα όπως:

Μετά την εισήγηση των περιφερειακών υπηρεσιών, εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας οι Ομοιογενείς Ελαιοκομικές Ζώνες.

Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται για κάθε ελαιοκομική περίοδο για όλη τη χώρα κριτήρια αποδεκτών προς ενίσχυση ποσοτήτων ελαιολάδου.

Επίσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1273/99 από την περίοδο 1999/2000 έχει τεθεί σε εφαρμογή και ένας επιπλέον αντικειμενικός προσδιορισμός των αποδόσεων των ζωνών (Περιφερειακές Ζώνες) για τον έλεγχο των αποδόσεων που θα εισηγούνται οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Η διακίνηση των ελαιολάδων των παραγωγών θα γίνεται μόνον εφόσον αυτή είναι σύμφωνη με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (και θα αναγνωρίζονται για ενίσχυση μόνο οι ποσότητες εκείνες για τις οποίες θα αποδεικνύεται ο προορισμός τους με τα προβλεπόμενα από τον Κ.Β.Σ. παραστατικά).

Οι οργανώσεις των παραγωγών υποχρεούνται να τηρούν, σε ενιαία μαγνητικά μέσα, τα αρχεία που αφορούν την ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου. Η μη παράδοσή τους στο ΥΠ. Γεωργίας και στον Οργανισμό Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου, οποτεδήποτε ζητηθούν, θα αποτελεί άρνηση ελέγχου και θα επιβάλλονται οι κυρώσεις που ορίζουν οι σχετικοί κανονισμοί (αποκλεισμός τόσο των παραγωγών όσο και των οργανώσεών τους από τις κοινοτικές επιδοτήσεις).

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών (Σ.Δ.Ο.Ε.) πρόκειται να εφαρμοστούν δειγματοληπτικά διασταυρωτικοί έλεγχοι των φορολογικών στοιχείων των ελαιουργείων και πυρηναλιουργείων.

Για την προστασία, προώθηση αλλά και την προβολή του επώνυμου ελληνικού ελαιολάδου, τόσο στην εσωτερική όσο και στη διεθνή αγορά, το Υπουργείο Γεωργίας έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

I. Κατοχύρωσε σε κοινοτικό επίπεδο την αναγνώριση ως προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) 22 ελαιόλαδα και 10 επιπραπέζιες ελιές που αντιπροσωπεύουν τις κυριότερες Γεωγραφικές ζώνες παραγωγής Ελληνικού, με ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά, ελαιολάδου. Συνέπεια του γεγονότος αυτού είναι η εμπορία αυτών των ελαιολάδων και των επιπραπέζιων ελιών με σαφή αναφορά της Γεωγραφικής ζώνης παραγωγής τους. Για την ενημέρωση των ελαιοπαραγωγών στο θέμα της καταχώρησης Γεωγραφικών περιοχών, ως ζωνών παραγωγής ελαιολάδων και επιπραπέζιων ελιών ΠΟΠ ή ΠΓΕ, έχουν διοργανωθεί ενημερωτικές ημερίδες και αποσταλεί σχετικές εγκύκλιοι από το ΥΠ. Γεωργίας. Ως αποτέλεσμα αυτών μπορεί να αναφερθεί το ιδιαίτερα αυξημένο ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε με την υποβολή στο Υπουργείο Γεωργίας πολλών φακέλων για αναγνώριση ελαιολάδων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

II. Το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου εφαρμόζει ήδη προγράμματα προώθησης της κατανάλωσης του ελαιολάδου, διοργανώνοντας δράσεις και εκδηλώσεις σε διάφορες χώρες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης), με ιδιαίτερη έμφαση στις διαιτητικές αξειδείς και τις θετικές επιδράσεις του λαδιού στην υγεία του ανθρώπου. Κατόπιν ενεργειών του Υπουργείου Γεωργίας προς το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου, η χώρα μας συμμετέχει στο πρόγραμμα προώθησης του ελαιολάδου στη μεγάλη αγορά της Άπω Ανατολής ισότιμα με την Ισπανία και την Ιταλία. Ήδη συμμετείχαμε στην Κίνα (Σαγκάη) το 2000 και σε ειδική εκδήλωση για το ελληνικό ελαιόλαδο στην Ταϊβάν (Ταϊπέι) το Φεβρουάριο του 2001.

III. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναθέσει σε εταιρείες με διε-

θνείς διαγωνισμούς, την προώθηση της κατανάλωσης του ελαιολάδου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τη χώρα μας το σχετικό πρόγραμμα ξεκίνησε τον Απρίλιο 2000 και θα διαρκέσει μέχρι το 2003.

Από την Δ/νση Γ. Εφαρμογών του ΥΠ. Γεωργίας κατά το διάστημα 1994 - 2000 και στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ, υλοποιήθηκε πρόγραμμα προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων εντός και εκτός Ελλάδος.

Συγκεκριμένα σε συνεργασία με τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών, το Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος, το MAIX και άλλους φορείς, υλοποιήθηκαν ολοκληρωμένα προγράμματα προβολής και προώθησης στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Πολωνία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Τσεχία και Μόσχα), στην Γερμανία, Γαλλία, Σουηδία, Αμερική και Αυστραλία. Οι δράσεις περιελάμβαναν γευστιγωνάσιες, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις, διαφημιστικά σπότς (ραδιόφωνο, τηλεόραση), γιγαντοαφίσες, επιχειρηματικές συναντήσεις κ.τ.λ. Το συνολικό ποσό έσπερασε το 1 δις 200 εκατ. δρχ.

Όπου πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις αυτές, άνοιξαν το δρόμο για τη διείσδυση των αγροτικών μας προϊόντων και την καθιέρωσή τους σε νέες αγορές, ώστε μακροπρόθεσμα η αύξηση των εξαγωγών να είναι καθοριστική.

Στο εσωτερικό της χώρας πραγματοποιήθηκαν παρόμοιες δράσεις, συμμετοχή στις Διεθνείς Εκθέσεις (AGROTICA, ΔΕΤΡΟΠ), διοργάνωση Αγροτικών Εκθέσεων από τις Νομαρχιακές Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης.

Σε κεντρικό επίπεδο πραγματοποιήθηκαν δράσεις προβολής και προώθησης των κυριοτέρων προϊόντων μας (λάδι, πορτοκάλι, ροδάκινο, μήλο κλπ). Με τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σπότ, τα έντυπα και τις αφίσες, ενημερώθηκε το ευρύ κοινό για την υγιεινότητα των προϊόντων μας με στόχο την αύξηση της κατανάλωσης.

Η προσπάθεια συνεχίζεται και στο Γ' ΚΠΣ 2001-2006, όπου έχει ενταχθεί μέτρο προώθησης εξαγωγών και σύντομα θα αρχίσει η υλοποίησή του, συνολικό ποσού 20 δισ. δρχ.

Στα πλαίσια του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις τρίτες χώρες, πραγματοποιείται πρόγραμμα προβολής και προώθησης του ελαιολάδου, της ντομάτας και των ροδακίνων από Διευρωπαϊκές Οργανώσεις, στις οποίες συμμετέχουν και Ελληνικές.

Στον προϋπολογισμό συμβάλλουν η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Γεωργίας και οι επαγγελματικές οργανώσεις των Αγροτών. Η καμπάνια άρχισε το 2001, θα συνεχισθεί το 2002 και 2003, όπου και θα ολοκληρωθεί.

Παρόμοιες δράσεις θα ενταχθούν στον οριζόντιο κανονισμό για την εσωτερική αγορά.

Σε όλες τις ανωτέρω δράσεις που πραγματοποιήθηκαν και πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Β' και Γ' ΚΠΣ, καθώς και των κανονισμών, το λάδι έχει την κυριάρχη θέση. Σε μερικές μάλιστα περιπτώσεις προβλήθηκε και προβάλλεται κατ' αποκλειστικότητα.

Επίσης στη χώρα μας εφαρμόζεται το εγκεκριμένο από την Ε.Ε. πρόγραμμα των νέων φυτεύσεων με ελαιοδένδρα (35.000 στρ.) το οποίο βρίσκεται στο τέλος του (λήγει 31/10/2001) και το ενδιαφέρον των παραγωγών ήταν μεγάλο.

Για τις ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία από πυρκαγιές κατά το έτος 2000, οι οποίες ήσαν εξαιρετικά μεγάλες σε έκταση, επισημαίνεται ότι για πρώτη φορά το Υπουργείο Γεωργίας προχώρησε άμεσα στην έκδοση των σχετικών αποφάσεων για καταβολή οικονομικών ενισχύσεων (προκαταβολών) στους ζημιωθέντες παραγωγούς.

Οι τελικές οικονομικές θα καταβληθούν στους ζημιωθέντες μετά την έγκριση από την Ε.Ε. του σχετικού προγράμματος.

Ο Υφυπουργός
Ε. ΑΡΓΥΡΗΣ»

2. Στην με αριθμό 1465/18-9-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 23607/18-10-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

Σε απάντηση της ερώτησης 1465/18-9-2001 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Λαφαζάνης, συνημμένα σας στέλνουμε το με αριθμ. 4314/4-10-01 έγγραφο του ΟΑΕ.

Ο Υφυπουργός
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

3. Στην με αριθμό 5921/5-3-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 611/24-4-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 5921/5-3-02 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γ. Τσούρον σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη των άνεργων νέων μετά την απόκτηση του πτυχίου τους, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1539/1985 (64 Α') τα άγαμα τέκνα των ασφαλισμένων ή συνταξιούχων των ασφαλιστικών οργανισμών εποπτείας του Υπουργείου μας ασφαλίζονται για παροχές ασθένειας εάν είναι άνεργα μέχρι τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας τους, εάν δε συνεχίζουν τις σπουδές τους για δύο έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, και μέχρι τη συμπλήρωση του 26^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Μετά τη συμπλήρωση του παραπάνω ορίου ηλικίας και μετά την απόκτηση του πτυχίου τους έχουν τη δυνατότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2639/98 (ΦΕΚ 205 Α) να καλυφθούν από το ΙΚΑ για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη και μέχρι την ηλικία των 29 ετών, εφόσον έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ επί ένα συνεχές δίμηνο, το αμέσως προηγούμενο της υποβολής της αίτησής τους για υπαγωγή στην ασφάλιση του ΙΚΑ και κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεούμενη ανά μίνια.

Η εν λόγω διάταξη κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκή γιατί καλύπτει τους άνεργους νέους μέχρι μια σχετικά μεγάλη ηλικία χωρίς καθόλου προϋποθέσεις ασφάλισης με μόνη προϋπόθεση την ανεργία τους που αποδεικνύεται με τη δίμηνη εγγραφή τους στα μητρώα του ΟΑΕΔ ως ανέργων και χωρίς καταβολή εισφορών, τις οποίες έχει αναλάβει ο ΛΑΕΚ.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

4. Στην με αριθμό 6309/19-3-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 170/24-4-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 6309/19-3-02 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Βουλευτή και Μαρία Κόλλια – Τσαρουχά και μας διαβιβάσθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, σχετικά με την παράταση προθεσμίας εξόφλησης καθυστερουμένων εισφορών στον ΟΓΑ, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με όσα μας γνώρισε ο ΟΓΑ,

Οι οφειλέτες του Κλάδου Πρόσθιτης Ασφάλισης που δεν ύθιμσαν μέχρι 31-12-1999 τις καθυστερουμένες οφειλές τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2458/97, ανέρχονταν στους 363.000 περίπου.

Από αυτούς επωφελήθηκαν στης παράτασης που δόθηκε με το άρθρο 22 του ν. 2874/2000 (εξόφληση μέχρι 31-12-2001) και έκαναν ρύθμιση των οφειλών τους 38.000 περίπου οφειλέτες.

Οι υπόλοιποι (325.000 περίπου) δεν έκαναν χρήση της ευνοϊκής αυτής ρύθμισης παρά της επανειλημμένες συστάσεις και προτροπές που τους έγιναν από τον Οργανισμό τόσο με πρωτοπικές επιστολές όσο και με ανακοινώσεις στα μαζικά μέσα ενημέρωσης.

2. Όσον αφορά το θέμα της παράτασης προθεσμίας για καταβολή καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών και του Κλάδου Πρόσθιτης Ασφάλισης ΟΓΑ, σας γνωρίζουμε ότι ήδη από το Υπουργείο μας μελετάται παράταση της προθεσμίας εξόφλησης των εισφορών αυτών με νομοθετική ρύθμιση.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

5. Στην με αριθμό 6640/2-4-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3863/24-4-02 έγγραφο από την Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 6640/2-4-02 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Μ. Παπαδόπουλος και Μ. Βαρβιτσιώτης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1.Το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας είναι ένα ανεξάρτητο όργανο με αυτονομία και ανεξαρτησία ως προς τις επιλογές και τις ενέργειές του. Το ΥΠΕΠΘ μέσω της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.) στηρίζει και συνομιλεί με το Ε.ΣΥ.Ν. ως οφείλει, χωρίς να παρεμβαίνει στην ανάπτυξη της πολιτικής του.

2.Με την αριθμ. Πρωτ. 521/29-3-02 επιστολή μας προς την Εκτελεστική Επιτροπή του Ε.ΣΥ.Ν. (αντίγραφο της οποίας σας επισυνάπτουμε) απαντήσαμε στην σχετική καταγγελία της παραπάνω Επιτροπής.

3.Με σχετικό έγγραφο της Γ.Γ.Ν.Γ. ζητείται από το Ε.ΣΥ.Ν. η υποβολή απολογισμών των μέχρι σήμερα επιχορηγήσεων της Γ.Γ.Ν.Γ. προς αυτό, συνολικού ποσού 79.250.000 δρχ.

Η Υφυπουργός
ΕΛΕΝΗ ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ»

Σημ.:Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στην με αριθμό 6660/3-4-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 167/24-4-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 6660/3-4-02 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σ. Παπαδόπουλος, σχετικά με την καθυστέρηση έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης από τον ΟΓΑ της κ. Αλεξίου Κυριακής, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

‘Οπως μας γνώρισε ο ΟΓΑ εκδόθηκε εγκριτική απόφαση χορήγησης βασικής σύνταξης, η οποία προωθήθηκε για μηχανογραφική επεξεργασία, προκειμένου να πληρωθεί το μήνα Ιούνιο του τρέχοντος έτους.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

7. Στην με αριθμό 6661/3.4.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 168/24.4.02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 6661/3.4.02 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Σταύρο Παπαδόπουλο, σχετικά με καθυστέρηση έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης από τον Ο.Γ.Α., της ασφαλισμένης κας Πετρίνας Σαμαρά, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

‘Οπως μας πληροφόρησε ο Οργανισμός η κα Σαμαρά υπέβαλε αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος στις 12.6.2001 στον Ανταποκριτή του ΟΓΑ Κοινότητας Ξηροποτάμου Δράμας, η οποία περιήλθε στον ΟΓΑ στις 18.7.2001. Η αίτηση αυτή μαζί με το χρόνο ασφάλισής της στον ΟΓΑ απεικονισμένα στα κατάλληλα κοινοτικά έντυπα (Ε.202/GR και Ε.205/GR), διαβιβάσθηκαν και στο Γερμανικό Φορέα στις 1.10.2001 και ζητήθηκε η από-

φαση συνταξιοδότησής της και ο χρόνος ασφάλισής της από το Φορέα αυτό.

Όταν συγκεντρωθούν τα εν λόγω δικαιολογητικά θα εξετασθεί η δυνατότητα χορήγησης τμηματικής σύνταξης και από τον ΟΓΑ.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

8. Στην με αριθμό 6664/3.4.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 180/24.4.02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 6664/3.4.02 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σταύρος Παπαδόπουλος, σχετικά με την καθυστέρηση έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης από τον ΟΓΑ της κ. Μαραγκού Μαρίας, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

‘Όπως μας γνώρισε ο ΟΓΑ η κα Μαραγκού Μαρία ήταν γραμμένη στα Μητρώα του Κλάδου Πρόσθετης Ασφάλισης από 1.1.1988.

Η ασφάλιση της στον Κλάδο διεκόπη από 1.3.1996, οπότε συνταξιοδότηθηκε από τον ΟΓΑ λόγω αναπτηρίας μέχρι και το Φεβρουάριο του 1999.

Όταν η ανωτέρω υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση σύνταξης από τον ΟΓΑ λόγω γήρατος ο φάκελός της διαβιβάστηκε από τον Κλάδο Κύριας Ασφαλίσης για να εξετασθεί το θέμα της επανεγγραφής της στα Μητρώα του Κλάδου από τη λήξη της προσωρινής αναπτηρίας της και μετά, την οποία είχε ζητήσει με σχετική αίτηση της.

Ο Κλάδος Κύριας Ασφαλίσης προέβη στην επανεγγραφή της από 1.3.1999 και στον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών της και διαβιβάσει το φάκελο στον αρμόδιο Κλάδο Συντάξεων για την έκδοση απόφασης συνταξιοδότησης.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 18 Ιουνίου 2002.

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής).

1. Η με αριθμό 7172/22.4.2002 ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κας Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τα αποτελέσματα της άσκησης κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας στο Νομό Σερρών.

B. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δευτέρου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.5 Καν. Βουλής).

1. Η με αριθμό 6912/11.4.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σπυρίδωνος Σπύρου προς τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σχετικώς με τις οικονομικές απαιτήσεις της Ανώνυμης Εταιρείας Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Α.Ε.Π.Ι.) για τη χρήση μουσικού ρεπερτορίου από τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες Ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 675/10.6.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιχάλη Καρχιμάκη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τον καθορισμό κατωτάτου ορίου αρτιότητας για την ανέγερση Τουριστικών Εγκαταστάσεων στις περιοχές των Δήμων Αγίου Νικολάου και Νεάπολης Λασιθίου Κρήτης, διαγράφεται λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού.

Δεύτερη είναι με αριθμό 690/11.6.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη προς τον Υπουργό Υγείας -Πρόνοιας, σχετικώς με τη χορήγηση υποκατάστατων στους εξαρτημένους χρήστες ναρκωτικών ουσιών κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Το πρόσφατο απαράδεκτο γεγονός, όπου διασύρθηκε κάθε έννοια κράτους, νόμου και τάξης, από έναν χρήστη εξαρτησιογόνων ουσιών, ανέδειξε την ανεπάρκεια των θεραπευτικών δομών για τους χρήστες και την αποχάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας.

Το κράτος της φροντίδας, της περιθαλψης και της πρόνοιας υποχωρεί από την απουσία της πολιτικής βιούλησης και απόφασης της ούτως ή άλλως ανύπαρκτης Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ.

Τα πάντα έχουν αφεθεί στην καλή προάρεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περαιτέρω ανάπτυξη των εν λόγω θεραπευτικών δομών, ενώ χιλιάδες εξαρτημένοι και οι οικογένειές τους αναμένουν απελπισμένα.

Το κοινωνικό περιθώριο με τη δεδομένη αντικοινωνική συμπεριφορά διογκώνεται. Λαθρομετανάστες, τοξικομανείς, μακροχρονίας άνεργοι και φτωχοί αυξάνονται άναρχα και μαζικά απειλώντας συθέμελα την κοινωνική συνοχή, αλλά και την ασφάλεια των πολιτών.

Η Κυβέρνηση βρίσκεται αιχμάλωτη του νόμου της αδράνειας, ενώ η κοινωνία απογοητευμένη αγωνιά και περιμένει.

Γ' αυτό, κύριε Υπουργέ, ερωτάστε:

1. Δεδομένου ότι η πρόληψη αργεί να φέρει καρπούς, πότε επιτέλους θα αναπτυχθούν οι αναγκαίες θεραπευτικές δομές;

2. Τι γίνεται με την έκδοση της απόφασης για τη χρήση της ναλτρεζόνης; Γιατί δεν καλύπτεται ακόμη από τα ασφαλιστικά ταμεία η νοσηλεία τουλάχιστον για τη σωματική αποτοξίνωση και απεξάρτηση και γιατί καθυστερεί απαράδεκτα η χορήγηση και άλλων μορφών υποκατάστατων;

Η Υφυπουργός Υγείας -Πρόνοιας κα Τσουρή έχει το λόγο.

ΕΛΠΙΔΑ ΤΣΟΥΡΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το πρόγραμμα της αντιμετώπισης της εξάρτησης είναι θέμα υψηλής και άμεσης προτεραιότητας για την Κυβέρνηση. Για το λόγο αυτόν στη διάρκεια τελευταίου χρόνου έχει συσταθεί και λειτουργεί διυπουργική επιτροπή υπό τον Πρωθυπουργό για την αντιμετώπιση του φαινομένου, στην οποία συμμετέχουν δέκα συναρμόδια Υπουργεία και έχει ως στόχο τον ορθότερο συντονισμό και την ανάπτυξη δράσεων σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα.

Είναι γεγονός ότι για πρώτη φορά η χώρα μας έχει εθνικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος 2002-2006, το οποίο εγκρίθηκε το Δεκέμβρη του 2001 και βρίσκεται ήδη σε εφαρμογή. Το εθνικό σχέδιο δράσης περιλαμβάνει συγκεκριμένους προγραμματισμούς των φορέων οι οποίοι προσφέρουν έργο κατά της εξάρτησης προς αποφυγήν των αλληλοεπικαλύψεων και στην κάλυψη όσο το δυνατόν σε μεγαλύτερο βαθμό ολόκληρης της χώρας με δομές και υπηρεσίες, οι οποίες θα προσφέρουν υπηρεσίες για την αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Στόχος με την ολοκλήρωση της πενταετίας 2002-2006 είναι η κάλυψη όλων των περιφερειών της χώρας με τρεις δομές, δηλαδή μία μονάδα εφήβων, μία μονάδα στεγνού προγράμματος και μία μονάδα υποκαταστάτων. Επιπλέον εξασφαλίστηκαν

και εκταμιεύονται σταδιακά 29.350.000 ευρώ, τα οποία προστίθενται στους προϋπολογισμούς των μεγαλυτέρων και με πανελλαδική εμβέλεια φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρόληψης και της θεραπείας. Παράλληλα έχουν προγραμματισθεί και ολοκληρώνονται εντός του 2002 πεντακόσιες περίου προσλήψεις, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες που προβλέπονται από το εθνικό σχέδιο δράσης. Μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2002 έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους: ανοιχτό θεραπευτικό πρόγραμμα εφήβων στην κεντρική Μακεδονία με έδρα τη Θεσσαλονίκη, ανοιχτό θεραπευτικό πρόγραμμα στην ανατολική Μακεδονία με έδρα την Καβάλα, ανοιχτό διαπολιτισμικό πρόγραμμα στη Θράκη με έδρα την Αλεξανδρούπολη, ολοκληρωμένο πρόγραμμα απεξάρτησης στο πλαίσιο του σωφρονιστικού συστήματος στην Αττική, συμβουλευτική μονάδα άμεσης πρόσβασης για χρήστες ουσιών στον Πειραιά, μονάδα εφήβων στην Αθήνα, μονάδα εφήβων στη Θεσσαλονίκη. Ενώ στο δεύτερο εξάμηνο του 2002 αναμένεται να ξεκινήσουν τη λειτουργία τους προγράμματα εφήβων στον Πειραιά, την Αθήνα, τη Λάρισα, το Ρέθυμνο, την Πάτρα, την Αμαλία και το Βόλο, δύο προγράμματα υποκατάστασης στη Θεσσαλονίκη και από ένα στην Αθήνα και την Πάτρα, μεταβατικό κέντρο ένταξης ειδικών κοινωνικών ομάδων και πρόγραμμα απεξάρτησης από το αλκοόλ στην Αθήνα και πρόγραμμα για τις εξαρτημένες μητέρες στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Κύριε συνάδελφε, είστε από εκείνους που γνωρίζουν πολύ καλά ότι για πολλά από τα προγράμματα αυτά υπήρξαν και υπάρχουν αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες. Με κάποιες από αυτές είναι δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, με κάποιες άλλες όχι. Είναι, όμως, πολιτική μας ευθύνη να κάνουμε σαφές ότι προγράμματα τα οποία προσφέρουν λύσεις και παρέχουν υπηρεσίες σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν εξαρτητική συμπεριφορά πρέπει να στηριχθούν από όλους, γιατί το πρόβλημα αφορά όλους, είναι πρόβλημα κοινωνικό.

Όσον αφορά το ερώτημά σας για τη χρήση της ναλτρεζόνης το Υπουργείο στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα προχωρεί στην έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης, η οποία θα καθορίζει τους φορείς, τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα γίνεται η χορήγηση της ουσίας, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα ειδικής επιστημονικής επιτροπής, η οποία συγκροτήθηκε γι' αυτόν το λόγο και η οποία έχει ήδη παραδώσει στο γραφείο μου προσχέδιο του πορίσματός της.

Καταλαβαίνετε ότι πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό θέμα, για το οποίο ήταν απαραίτητη η γνωμοδότηση διακεκριμένων επιστημόνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κιλτίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, οι προθέσεις και των δύο και κομμάτων και προσώπων είναι δεδομένο ότι κινούνται προς την κατεύθυνση του να δοθούν λύσεις. Δυστυχώς, όμως, τα μηνύματα από την κοινωνία σηματοδοτούν αρνητικά, όσον αφορά την πολιτική βιούληση και την πολιτική απόφαση και αποτελεσματικότητα της πολιτικής ηγεσίας, που είναι σημερινή η Κυβέρνηση.

Δυστυχώς φαίνεται στην κοινωνία να κυριαρχεί ο νόμος της αδρανείας. Ο σχεδιασμός και η θεωρητική προσέγγιση υπάρχουν. Με χαρά είδαμε και ανταπόκριση στις μακροχρόνιες πιέσεις μας για περισσότερη δράση και γιατί όχι εμφάνισης σ' αυτήν τη δράση και του ίδιου του Πρωθυπουργού. Εδώ όμως υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα. Υπάρχει καταγγελία των εργαζομένων του ΟΚΑΝΑ, όπου κατά επιστημονικό τρόπο καταμαρτυρούν παραλείψεις και παρεκτροπές της διοικήσεως του ΟΚΑΝΑ. Οφείλουμε να σταθούμε και καταθέτω στην Αντιπροσωπεία προς χρήση το κείμενο διαμαρτυρίας του συλλόγου των εργαζομένων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Κιλτίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εδώ έχουμε λανθασμένες στρατηγικές στο στρατό. Μη νομίζετε ότι με ευχολόγια ή με φρούδες ελπίδες είναι δυνατό να λυθεί αυτό το θέμα. Κακώς ασχολείσθε με το στρατό. Αφ' ης στιγμής φθάσει να είναι χρήστης στο στρατό, δεν μπορεί ο

στρατός τον ασθενή αυτόν να τον επαναφέρει ώστε να είναι ικανός προς στράτευση. Εάν αυτό γίνει, θα γίνει από τις δομές του OKANA. Δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί εμπλέκεται στο στρατεύμα σήμερα ο OKANA και αναλίσκει δυνάμεις, ενώ δεν θα έπρεπε να το πράξει τούτο.

Νατρελέδονη: Μετά τον επιστημονικό διασυρμό ακολούθησε η συγγράμμη αλλά σήμουρα όμως είναι πολλοί οι εννιά μήνες να περιμένουμε μία υπουργική απόφαση και εμείς και προπάντων οι χρήστες που θέλουν και επιθυμούν την αποτοξίνωσή τους.

Βουπρενορφίνη: Εναλλακτική λύση υποκαταστάτου. Αργεί και αυτή στην πατρίδα μας.

Κτιριακές εγκαταστάσεις: 'Αναρχα αναδείχθηκε στο πρόσφατο παράδειγμα, στην πρόσφατη συμπεριφορά του συγκεκριμένου χρήστη, του κ. Αίβαζηδη, ότι τα κτήρια αυτά δομούνται άναρχα. Ποιον λαμβάνουν επιτέλους υπόψη αυτοί που σχεδιάζουν στον OKANA; Κτήρια χωρίς ζωτικό χώρο, χωρίς δυνατότητα φύλαξης;

Πιστεύω ότι πρέπει επιτέλους να ακουσθούν οι φωνές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Να προχωρήσετε στην κάλυψη -σ' αυτήν την πρόταση και τη μοναδική να κάνετε θα είναι ένα κέρδος για την κοινωνία- των εξόδων αποτοξίνωσης και απεξάρτησης από τα ασφαλιστικά ταμεία. Να λυθεί επιτέλους αυτή η ουρά, αφού μπει εν μέρει και ο ιδιωτικός τομέας, που ούτως ή άλλως στα θέματα υγείας ζει, δρα και προσφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κυρία Υφουπουργός έχει το λόγο.

ΕΛΠΙΔΑ ΤΣΟΥΡΗ (Υφουπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κατ' αρχάς, το θέμα να λατρεξόντης, κύριε συνάδελφε, δεν είναι θέμα εννέα μηνών. Απ' ότι ξέρετε και ο ν.2955/2001 δημοσιεύθηκε τον περασμένο Νοέμβρη. Επομένως η σύσταση της επιτροπής έγινε αρχές του χρόνου και είναι λογικό αυτό το τετράμηνο, το οποίο χρειάσθηκε για να ολοκληρώσει τις εργασίες της.

'Οπως γνωρίζετε, λοιπόν, η χορήγηση της να λατρεξόντης με το ν.2955/2001 επιτρέπεται από ιδιώτες και από δημόσιους φορείς, μένει όμως να καθορισθούν πολύ αυστηρά οι όροι και οι προϋποθέσεις.

Για το δεύτερο θέμα που θέσατε, τι δουλειά έχει ο OKANA στο στρατό, θα σας πω ότι έχει και πολλή και σοβαρή δουλειά να κάνει, κυρίως όσον αφορά την πρόληψη. 'Ισως δεν ξέρετε ότι τα κέντρα πρόληψης του OKANA δεν είχαν δυνατότητα πρόσβασης στο στρατό, προκειμένου να εφαρμόσουν τα προγράμματά τους, ήταν στη διακριτική ευχέρεια του διοικητή της κάθε μονάδας, αλλά πέρα από τον τομέα της πρόληψης, νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό στα σημεία εκείνα στα οποία εντοπίζονται ευκαιριακοί χρήστες, να τους προσφέρεται η κατάλληλη βοήθεια και στα σημεία όπου εντοπίζονται συστηματικοί χρήστες να μπορούν να μετατεθούν δίπλα σε μονάδες που βρίσκονται κοντά σε θεραπευτικά κέντρα.

Τέλος, όσον αφορά την επιστολή των εργαζομένων του OKANA η οποία θέτει πολλά και σοβαρά θέματα, θα πρέπει να γνωρίζετε -ήδη στον Τύπο έχει δημοσιευθεί τις τελευταίες μέρες- ότι γίνεται μία ευρεία επιστημονική συζήτηση μέσα στα πλαίσια του οργανισμού σχετικά με το θεραπευτικό πλαίσιο το οποίο ισχύει αυτήν τη στιγμή στον οργανισμό. Το θεραπευτικό πλαίσιο είναι συμπέρασμα, είναι πόρισμα, είναι απόρροια των γνωμών των επιστημόνων οι οποίοι εργάζονται στον οργανισμό και είναι λογικό αυτό. Μελετάμε την επικαιροποίηση, την προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα και για την κάλυψη των νέων αναγκών, όμως είναι σαφές ότι και σε αυτήν την περίπτωση εκείνο το οποίο θα βαρύνει θα είναι η γνώμη των ανθρώπων οι οποίοι έχουν και την επιστημονική γνώση και τη σχετική εμπειρία γύρω από το θέμα.

Η δική μας πολιτική όσον αφορά αυτό το θέμα είναι ότι πρέπει να διευρυνθούν οι δυνατότητες των προγραμμάτων υποκατάστασης, τόσο όσον αφορά τον αριθμό των χρηστών οι οποίοι εξυπηρετούνται από τα προγράμματα, όσο όμως και για το χρόνο ο οποίος κρίνεται αναγκαίος προκειμένου να παραμείνουν στο πρόγραμμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τρίτη είναι η με αριθμό 695/11.6.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αγγελου Τζέκη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με

τις απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων στο εργοστάσιο ΕΛΛΕΝΙΤ στη Θεσσαλονίκη, την υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας κλπ., η οποία λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 680/10.6.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Λεωνίδα Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με την τουριστική ανάπτυξη της Μάνης, η οποία λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 689/11.6.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστου Μαρκογιανάκη προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικώς με το πρόσφατο επεισόδιο με τον τοξικομανή στο κέντρο της Αθήνας, την επίθεση κατά της πρωθυπουργικής κατοικίας και του Αστυνομικού Τμήματος Εξαρχείων κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Μαρκογιαννάκη έχει ως εξής:

«Στις 8 Ιουνίου ο τοξικομανής Δημήτριος Αίβαζηδης κατάφερε κυριολεκτικά ανενόχλητος επί αρκετές ώρες να αναστατώσει την Αθήνα. Αρχικά επετεθή πυροβολώντας τον Ο.Κ.Α.Ν.Α., στη συνέχεια μετέβη στο Αστυνομικό Τμήμα Εξαρχείων, όπου αφόπλισε τον ειδικό φρουρό, πυρπόλησε με βενζίνη ένα σταθμευμένο αυτοκίνητο που βρισκόταν έξω από το Τμήμα και μετά ταύτα μετέβη έξω από την πρωθυπουργική κατοικία, κατά της οποίας επετεθή πυροβολώντας επανειλημμένα, αφού καθήλωσε τον αστυνομικό φρουρό. Τραπείς σε φυγή συνελήφθη στο Κουκάκι έξω από την οικεία του. Ο τρόπος με τον οποίο έδρασε σε οπαρίανων και η αδυναμία άμεσης αντίδρασης της Ελληνικής Αστυνομίας φέρουν για μια άλλη φορά τις υφιστάμενες δυσλειτουργίες και αδυναμίες των Σωμάτων Ασφαλείας, που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κλίματος ανασφάλειας στην ελληνική κοινωνία. Περαιτέρω εκθέτουν διεθνώς τη χώρα και δίνουν τη δυνατότητα σε ασπονδυλικές φίλους μας να μας σχολιάζουν ιδιαίτερα αρνητικά.»

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κύριος Υπουργός :

Πώς είναι δυνατόν ένας τοξικομανής που δρά μεμονωμένα να μπορεί να δημιουργεί τόσα προβλήματα, χωρίς να έχει τη δυνατότητα η Ελληνική Αστυνομία να τον συλλάβει αμέσως, όταν μάλιστα επιτίθεται εναντίον της πρωθυπουργικής κατοικίας, που είναι προφανώς στόχος υψηστης ασφαλείας;».

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Χρυσοχοϊδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Την 8η Ιουνίου συνέβη ένα εξαιρετικά αρνητικό περιστατικό επικίνδυνης εγκληματικής βίας από έναν χρήστη ναρκωτικών, ο οποίος προέβη σε όλες τις εγκληματικές ενέργειες που ανέφερε στην ερώτησή του ο συνάδελφος. Και μέσα απ' αυτό το περιστατικό αναδείχτηκαν δύο ζητήματα. Το ένα ζήτημα είναι αυτό που έθεσε στον ουρανό της Νέας Δημοκρατίας και απάντησε η Κοσουρή και το δεύτερο το οποίο έχει να κάνει με την Ελληνική Αστυνομία.

Πράγματι, εδώ εμφανίστηκαν επιχειρησιακές αδυναμίες, υπήρξε αιφνιδιασμός των συγκεκριμένων δυνάμεων που συνέπλακαν με τον κακοποιό, υπήρξε κακός συντονισμός μεταξύ των αστυνομικών δυνάμεων, αλλά ευτυχώς υπήρξε μια θετική κατάληξη η σύλληψη του δράστη.

Για όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, και για το ζήτημα της συγκεκριμένης εγκληματικής πράξης, για την οποία ήδη διεξάγεται ανάκριση και προφυλακίστηκε ο δράστης, αλλά και για το ζήτημα των επιχειρησιακών ελλείψων της Αστυνομίας γίνεται αυτήν τη στιγμή μια έρευνα ούτως ώστε να εντοπιστούν οι δυσλειτουργίες, οι πιθανές αβελτηρίες, οι παραλείψεις και σύντομα θα υπάρχουν στα χέρια μας όλα εκείνα τα συμπεράσματα και τα πορίσματα, ώστε όχι μόνο να αποδοθούν ευθύνες σε πρόσωπα, αλλά και να υπάρξει αποτροπή στο μέλλον παρόμοιων περιστατικών τα οποία όχι μόνο δεν πρέπει να συμβαίνουν αλλά και να αποτρέπονται εν τω γενέσθαι και να λειτουργούμε προληπτικά ως Αστυνομία για να διασφαλίζουμε και το αίσθημα ασφάλειας του πολίτη.

Από κει και πέρα θα ήθελα να τονίσω ότι στην Αστυνομία αυτήν τη στιγμή γίνεται μια επανάσταση. Γίνεται μία διαρκής προσπάθεια για βελτίωση της απόδοσής της. Γίνεται μια προσπάθεια για τους νέους εξοπλισμούς, αναδιάρθρωση υπηρε-

σιών, βελτίωση των οικονομικών του προσωπικού κλπ. Γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια στην εκπαίδευση. Υπάρχει ένα σημαντικό έργο συνολικής ανάταξης και αναδιάρθρωσης της Αστυνομίας. Αυτό είναι μία πραγματικότητα και η πραγματικότητα αυτή οδηγεί στη μείωση της εγκληματικότητας και στη βελτίωση της ασφάλειας της χώρας.

Είναι μία μεγάλη προσπάθεια -επαναλαμβάνω- με αποτελέσματα ορατά στον κάθε πολίτη. Και οι συγκεκριμένοι χειρισμοί δεν είναι δυνατόν να χαρακτηρίσουν το συνολικό έργο της Αστυνομίας. Το έργο της ΕΛ.ΑΣ. είναι ορατό στον κάθε πολίτη σήμερα. Είναι έργο που μέρα με τη μέρα οχυρώνει τις γειτονίες, τις συνοικίες, τις πόλεις και την υπαίθρο καθιστώντας την Ελλάδα σε μια πολύ δύσκολη εποχή μια από τις ασφαλέστερες χώρες της Ευρώπης με τη χαμηλότερη εγκληματικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Μαρκογιαννάκης έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι ιδιαίτερα που ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης αναγνώρισε επιτέλους ότι πρόκειται περί ενός ιδιαίτερα σοβαρού περιστατικού και μάλιστα ότι απεκαλύφθησαν κάποιες αδυναμίες της Αστυνομίας. Υπήρξε μία ασυνεννοησία, υπήρξε ένα πρόβλημα στη δράση, που ήταν πράγματι πάρα πολύ σοβαρό, διότι αρχικά ο κύριος Υπουργός είχε χαρακτηρίσει όλη αυτήν την ιστορία ως ένα μεμονωμένο γεγονός άνευ σημασίας.

Κύριε Υπουργέ, ότι όταν ένας τοξικομανής, ο οποίος είναι ένας άνθρωπος που δρα παρορμητικά και δεν έχει ούτε σχέδιο ούτε στήριξη από κανέναν, καταφέρνει και επί μια ολόκληρη ώρα δημιουργεί τέτοια προβλήματα μέσα στο κέντρο των Αθηνών διαπράττοντας σωρεία αξιόποινων πράξεων και η Αστυνομία είναι απούσα, αντιλαμβάνεστε τι σκέφτεται ο απλός πολίτης. Όταν έχουμε να κάνουμε με μία ομάδα κακοποιών, οι οποίοι είναι εκπαίδευμένοι, έχουν σχέδιο δράσης, έχουν υποστήριξη ή οτιδήποτε άλλο, αντιλαμβάνεστε τι μπορεί να καταφέρει αυτή. Και από κει και πέρα το μυαλό του κάθε πολίτη πάει ακόμα πιο πέρα. Πώς θα μπορέσει η Αστυνομία, όταν με αυτά τα απλά πειριστατικά καταλαμβάνεται εξ απήνης και δεν μπορεί να τα αντιμετωπίσει; Και να αντιμετωπίσει τρομοκρατικές ενέργειες ή άλλα πολύ σοβαρότερα;

Θα ήθελα επίσης να εκφράσω την κατάπληξή μου όταν ακούω τον Υπουργό να λέει ότι υπήρξε και κάτι θετικό στην ιστορία: Ότι συνελήφθη ο δράστης. Αλίμονο αν δεν συλλαμβάνοταν ένας τοξικομανής, όταν μέσα στο κέντρο της Αθήνας συνεχίζει να λειτουργεί όπως λειτουργώντας, χωρίς να κρύπτεται, χωρίς να προσπαθεί να ξεφύγει σε τελευταία ανάλυση.

Οσον αφορά σ' αυτά που επιπέδη, κύριε Υπουργέ, περι επαναστάσεως στην Αστυνομία, δεν ξέρω τι επανάσταση γίνεται. Εκείνο το οποίο γνωρίζω είναι ότι όλα αυτά που μας λέτε του τελευταίο καιρό περι δήθεν μείωσης της εγκληματικότητας, επικαλούμενος μάλιστα στατιστικά στοιχεία κατά κόρον, δεν νομίζω ότι έχουν κάποια βάση. Διότι για μένα το καλύτερο στατιστικό είναι που είναι η άποψη της κοινωνίας και πάσο ασφαλής αυτή αισθάνεται. Εδώ λοιπόν όλες οι δημοσκοπήσεις του τελευταίου καιρού δείχνουν ότι το 80% και πλέον του ελληνικού λαού σταθερά και επί μακρόν πιστεύει ότι δεν αισθάνεται και δεν είναι ασφαλές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δυο λέξεις ακόμα.

Από όως και πέρα όλα τα στατιστικά στοιχεία, τα οποία επικαλείστε, δεν νομίζω να έχουν οποιαδήποτε αξία όταν μάλιστα υπάρχουν και εκείνοι που αφισθητούν την αντικειμενικότητά τους.

Θα ήθελα λοιπόν να πω το εξής: Αντί να ερχόμαστε να προβάλουμε τα επουσιώδη και να αγνοούμε τα ουσιώδη, καλύτερα θα ήταν με περισσότερη συφαρσότητα και περισσότερη δουλειά να δούμε τι θα γίνει επιτέλους με την Ελληνική Αστυνομία. Εγώ δεν πιστεύω ότι φταίει μεμονωμένα ένας έκαστος εκ των αστυνομικών. Εκείνο που φταίει είναι η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί τόσα χρόνια. Ίσως τώρα να καταβάλλεται μια πρώτη προσπάθεια αλλά δεν αρκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης):
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όπως το λέει ο κ. Μαρκογιανάκης είναι, ότι δηλαδή γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια να εμπνεύσουμε τη φιλοσοφία και τη σωστή λογική σε όλους τους άνδρες και τις γυναίκες της Ελληνικής Αστυνομίας για τους κινδύνους της εποχής μας, τις σύγχρονες απειλές και τον τρόπο αντιμετώπισή τους. Και αυτό, όπως αντιλαμβάνεστε, είναι μια διαρκής προσπάθεια, δύσκολη, την οποία επιχειρούμε να εμπεδώσουμε στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας.

Μιας και μιλήσατε για δημοσκοπήσεις, θέλω να σας πω ότι είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη όπου ο ελληνικός λαός δεν έχει μέσα στα τρία πρώτα θέματα -πρόσφατα είδα το ευρω-βαρόμετρο- την εγκληματικότητα. Άλλα δεν είναι εκεί το κρίσιμο. Το κρίσιμο, κύριοι συνάδελφοι, είναι -και αυτό νομίζω ότι πρέπει να αποτιμήσουμε εδώ μέσα- αν όλη αυτή η προσπάθεια οδηγεί σε βελτίωση της πραγματικότητας και -συμφωνώ μαζί σας- αν γίνεται αντιληπτή από τους πολίτες.

Η άποψή μου είναι ότι γίνεται αντιληπτή από τους πολίτες αυτή η προσπάθεια. Είναι ορατή. Εγώ πρώτος υποστηρίζω ότι δεν έχουμε καταφέρει μέχρι στιγμής τα άπαν. Επιχειρούμε κάθε μέρα να βελτιώσουμε τα πράγματα και κυρίως να ανταποκριθούμε στο αίσθημα ασφαλίες στους πολίτες. Αυτό είναι το κρίσιμο και κυρίαρχο για μένα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η τρίτη με αριθμό 696/10-6-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με το εργασιακό καθεστώς των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στα ολοήμερα σχολεία, λόγω κωλύματος του Βουλευτή δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Δεν βλέπω τους εισηγητές εδώ. Μόνο η κυρία Υπουργός είναι εδώ.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι συνάδελφοι είναι στην Επιτροπή Οικονομικών και κατεβαίνουν.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, θα διακόψουμε για δύο λεπτά, προκειμένου να έλθουν οι

ι από την επιτ

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.
Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμό 55/29-3-2002 επερώτηση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κυρίων Γεωργίου Τρυφωνίδη, Αντωνίου Μπέζα, Ελισάβετ Παπαδημητρίου, Σάββα Τσιτουρίδη, Σταύρου Καλογιάννη, Νικολάου Νικολόπουλου, Αδάμ Ρεγκούζα, Ηλία Καλλιώρα, Θεοδώρου Σκρέκα και Γεωργίου Αλογοσκούφη προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημιοτών Έργων, σχετικώς με θέματα περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής των πολιτών.

Από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για τη σημερινή συζήτηση της επερώτησης ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης και από το Συναπισμό της Αριστεράς και της Προοδόου η Βουλευτής κα Ασημίνα Ξηρούρη-Αικατερινάρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι ο συνάδελφος Βουλευτής κ. Κάρολος Παπούλιας ζητεί οιλιγότερη διάεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο κ. Τρυφωνίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μια ατέλειωτη σειρά γεγονότων τον τελευταίο καιρό καταμαρτυρούν ότι σε θέματα περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής του πολίτη η κατάσταση έχει εφεύρει από τον έλεγχο της Κυβέρνησης, η οποία αντί να σχεδιάζει και να προγραμματίζει και να εφαρμόζει περιβαλλοντική πολιτική ανάπτυξης, τρέχει ασθμαίνουσα πίσω από τα γεγονότα αναζητώντας άλλοι και δικαιολογίες.

Η παντελής έλλειψη εθνικού, χωροταξικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού μαρτυρά την απουσία αειφορικής αναπτυξιακής πολιτικής. Οι όποιες μεγαλοστομίες και τα ίλουστρασιόν εντυπά των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ δεν μπορούν να αποκρύψουν το γεγονός ότι η συνταγματική επιταγή της αειφόρου ανάπτυξης στην Ελλάδα παραμένει ανενεργή και κινείται στη σφαίρα των θεωρητικών διακηρύξεων.

Η οποιαδήποτε πολιτική πρέπει να χαρακτηρίζεται από τη φιλοσοφία της και τη στρατηγική της, δηλαδή θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί, πρώτον, το θεσμικό νομικό καθεστώς, που εκφράζει τη φιλοσοφία αυτής, δεύτερον, τις τεχνικές και τα μέσα για την υλοποίηση της και φυσικά θα πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι που απαιτούνται για την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Υπάρχουν δύο εκθέσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως για την περιβαλλοντική κατάσταση και πολιτική στην Ελλάδα, όπου η μία είχε συνταχθεί επί των ημερών του αειμνήστου Τρίτση και η δεύτερη επί των ημερών του κ. Λαλιώτη. Σ' αυτές τις εκθέσεις λοιπόν διαπιστώνεται ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά όλα αυτά τα χρόνια στην πολιτική του ΠΑΣΟΚ σχετικά με την ουσία της περιβαλλοντικής πολιτικής, γιατί δεν υπήρχε πρόγραμμα εφαρμογής της.

Το ΠΑΣΟΚ στην πράξη κατήργησε τον πρωτοποριακό ν. 360/76 που είχε θεσπίσει η Νέα Δημοκρατία και κατ' επέκταση την αειφορική αναπτυξιακή πολιτική που επέβαλε ο νόμος αυτός με το να συνεκτιμάται στην πολιτική η διάσταση και της χωροταξίας και του περιβάλλοντος. Έτσι, όλα αυτά τα χρόνια δεν υπήρχε εθνικός, χωροταξικός και περιβαλλοντικός σχεδιασμός. Μόλις το 2000 ο κ. Λαλιώτης έφερε στη Βουλή αντίστοιχο νόμο, που στην ουσία ήταν αντιγραφή του ν. 360/76 και ο οποίος έκτοτε παρέμεινε ανενεργός, γιατί δεν έχουν συσταθεί καν τα όργανα που προβλέπονται.

Άρα στην ουσία το ΠΑΣΟΚ δεν είχε αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα που θα συνεδύαζε την ανάπτυξη με την αειφορία. Επιπλέον όλα αυτά τα χρόνια οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δεν ασχολήθηκαν με το τεράστιο θέμα της πολυδιάσπασης των αρμοδιοτήτων στην περιβαλλοντική πολιτική. Αυτή ήταν η κυρίαρχη

επισήμανση του ΟΟΣΑ, διότι πρέπει να εξαλειφθεί το πολυπρόσωπο των εμπλεκόμενων φορέων για να διευκολυνθεί η εφαρμογή της οποιαδήποτε πολιτικής. Όλα αυτά τα χρόνια το ΠΑΣΟΚ δεν δημιούργησε ένα αξιόπιστο σύστημα ελέγχων όπως για παράδειγμα του ΕΦΟΠ του ν. 1650 ή για τη διαχείριση των υδατικών πόρων ανά λεκάνη απορροής.

Το πόσο πρωτοποριακή ήταν η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας με τη θέσπιση του άρθρου 24 του Συντάγματος του 1975 και με το ν. 360/1976 φαίνεται από το γεγονός ότι πρώτη η χώρα μας με απόφαση του 1980 του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος επέβαλε τη σύνταξη στρατηγικών μελετών περιβαλλοντικών και χωροταξικών επιπτώσεων νόμων και έργων εθνικής σημασίας. Μετά από είκοσι ολόκληρα χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει στις χώρες μέλη της αυτήν την πολιτική εκδίδοντας σχετική οδηγία.

Η χώρα μας φάνηκε πολύ τυχερή τα τελευταία χρόνια αλλά και πάρα πολύ άτυχη. Τυχερή διότι για πρώτη φορά είχε έναν πακτωλό χρημάτων από τα ΜΟΠ, από τα Πλαίσια Στήριξης, από το Ταμείο Συνοχής, για να εφαρμόσει έναν εθνικό αναπτυξιακό σχεδιασμό με αειφορική διάσταση. Άτυχη όμως γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν είχε αντίστοιχο όραμα και σχεδιασμό. Προτίμησε να ξοδέψει τα χρήματα χωρίς σχεδιασμό και πρόγραμμα σε έργα πολιτικού μηχανικού και στο εμπόριο όπου η κακοδιαχείριση των χρημάτων διευκολύνεται. Κατασπατάλησαν δύο και πλέον τρισκελοτυμύρια δραχμές εθνικών και κοινοτικών πόρων σε έργα κακότεχνα τις περισσότερες φορές ή έργα λανθασμένων επιλογών, που δεν αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα τα διάφορα προβλήματα. Η αδιαφανής διαχείριση των κονδυλίων ανάγκασε την Ευρωπαϊκή Ένωση να μας επιβάλει την εξευτελιστική επιστροφή κονδυλίων όπως έγινε με το Κτηματολόγιο.

Η Ελλάδα του ΠΑΣΟΚ έχει επιδείξει αδιαφορία στην εφαρμογή και της εθνικής και της κοινοτικής νομοθεσίας. Έχουμε δεχθεί καταγγελίες και καταδίκες με προεξάρχουσα την περίπτωση του Κουρουπητού, όπου αναγκαστήκαμε να πληρώσουμε πρόστιμα δισκοτομμυρίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αδιαφορείτε σαν Κυβέρνηση να ενημερώσετε την Ευρωπαϊκή Ένωση σε πάρα πολλά θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής όσον αφορά την οριζόντια εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως είναι η ποιότητα του αέρα, η διαχείριση των αποβλήτων, η ποιότητα των υδάτων, ο έλεγχος της βιομηχανικής μόλυνσης. Σε πρόσφατη ερώτηση μου στη Βουλή παραδεχτήκατε ότι τίποτε απ' αυτά δεν είχατε κάνει.

Ακόμα και η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας όσον αφορά το περιβάλλον φαίνεται να μην είναι η αρμόζουσα. Φαίνεται ότι την προστασία του περιβάλλοντος στην Ελλάδα την έχει αναλάβει το Συμβούλιο της Επικρατείας ίσως μερικές φορές υπερβολικά, γιατί κινείται αυστηρά σε νομικά πλαίσια, γιατί έτσι πρέπει να κινείται παραβλέποντας την πολιτική διάσταση των θεμάτων. Όμως αυτή είναι η αλήθεια και πρέπει να την παραδεχτούμε. Από τα πενήντα επτά προεδρικά διατάγματα που απερρίφθησαν το 2001 από το Συμβούλιο της Επικρατείας τα σαράντα τέσσερα ήταν του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η χώρα μας διασύρεται διεθνώς με καταγγελίες και καταδίκες. Οι επιστολές Μπαρνιέ όπως και ο έλεγχος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αποδεικύουν ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα θα προέλθει από τους ελέγχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διαχείριση των κοινοτικών πόρων. Ο έλεγχος για το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης προβλέπεται να γίνει το 2004. Απειλούμαστε με σημαντικά πρόστιμα κακοδιαχείρισης.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι απούσα και σε έναν ακόμα μεγάλο τομέα υποστήριξης εθνικών συμφερόντων. Όταν αναλαμβάνει διεθνείς διεσμένεις, όπως παραδείγματος χάρη, στη διαμόρφωση του Κοινοτικού Δικαίου, λείπουν οι μελέτες κόστους-οφέλους και η προληπτική πολιτική. Έτσι η χώρα μας αναλαμβάνει διεσμένεις πέρα από τις δυνατότητές της.

Τα παραδείγματα είναι πολλά, όπως οι οικονομικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των οδηγιών για την όξινη βροχή, που εκτιμούνται για τη χώρα μας στο ποσό των 338 εκατομμυρίων ευρώ επησώσ, σύμφωνα με μία μελέτη του ΙΑΣΑ της Βιέννης, ή από τις επήσωσις δαπάνες από την αποδοχή των όρων της Συμφωνίας του Κιότο, που πρόσφατα επικυρώσαμε και που δυστυχώς έχουμε φτάσει σε αύξηση του 23% έναντι του πλαφόν που

είναι το 25%, μέχρι το 2008.

Εδώ θα ήθελα να παρατηρήσω ότι κατά τη διάρκεια της σχετικής συζήτησης για τη Συμφωνία του Κιότο η Καπανδρέου δικαιολογήθηκε λέγοντας ότι η αύξηση των εκπομπών των αερίων ρύτων από 18% στο 23% οφείλεται στις πρόσφατες πυρκαγιές. Αυτό δεν είναι δικαιολογία αλλά είναι ομολογία αναποτελεσματικής πολιτικής, όταν τα δάση χάνονται συνήθως για παράνομες οικοπεδοποίησεις και ο ελληνικός λαός πέρα από αυτά τα περιβαλλοντικά προβλήματα και την περιβαλλοντική υποβάθμιση καλείται να πληρώσει πρόστιμα λόγω της ανικανότητας της Κυβέρνησης.

Παρά το γεγονός ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δαπάνησαν πάρα πολλά χρήματα, η χώρα παρουσιάζεται ανεπαρκής και ανοχύρωτη να αντιμετωπίσει τις περιβαλλοντικές συνέπειες φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών, όπως είναι οι πυρκαγιές στα δάση, οι πλημμύρες, τα αποχύματα, τα οποία είναι καθ' όλα προβλέψιμα και δυστυχώς θρηνούμε τη θύματα και πληρώνουμε το κόστος των συνεπειών, οι οποίες δεν δικαιολογούνται σε καμία σύγχρονη και οργανωμένη πολιτεία.

Θα μπορούσε κάποιος να αναφερθεί επισταμένως σε πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα της χώρας, όπως παραδείγματος χάρη στο πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμάτων. Δεν υπάρχει προγραμματισμός για τη σταδιακή, έστω, επεξεργασία των ζυμώσιμων -που σε είκοσι χρόνια θα απαγορεύεται η διάθεσή τους στους ΧΥΤΑ- όπως και των γεωργικών καταλοίπων και επίσης των υπολειμμάτων των βιολογικών καθαρισμών.

Επίσης δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για βιολογική, ενεργειακή αξιοποίηση των απορριμάτων. Σύμφωνα με μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, η ενεργειακή αξιοποίηση με μικτή καύση και βιοαέριο είναι η προσφορότερη οικονομική μέθοδος διαχείρισης των αποβλήτων.

Επίσης δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι από τα στερεά αποβλήτητα μπορούμε να πάρουμε το 7% των ενεργειακών αναγκών της χώρας, όσο πάρνουμε περίπου και από τις υδατοπτώσεις.

Όσον αφορά τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, είμαστε πάλι στις εξαγγελίες, ενώ σε περισσές συσκέψεις του Πρωθυπουργού και διαφόρων Υπουργείων αποφασίστηκε η δημιουργία εθνικού φορέα διαχείρισης υδάτινων πόρων. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί το Υπουργείο Ανάπτυξης που δημοπράτησε τέσσερις μελέτες για όλη τη χώρα για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, που θα διαρκέσουν, βάσει χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, άλλα τρία χρόνια. Και αυτά χωρίς να έχει έρθει ο νόμος πλαίσιο για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, γεγονός που είχε υποσχεθεί από παλιότερα η Κυβέρνηση.

Έτσι σε μία περίοδο λειψυδρίας, με προβληματική παροχή νερού σε όλη τη χώρα, η Κυβέρνηση δεν έχει την πρόνοια να λάβει κανένα μέτρο, προκειμένου να εξασφαλίσει και την ποιότητα και την ποσότητα των υδάτων. Όπως ξέρετε, τα υπάρχοντα νερά σε πάρα πολλούς νομούς μολύνονται από ραδιενεργά στοιχεία, βαρέα τοξικά μέταλλα, νιτρικά ιόντα κλπ., που θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, του ΠΑΣΟΚ δεν έχει κάνει τίποτα για να προστατεύσει τον ελληνικό λαό από τοξικές καρκινογόνες ουσίες, αλλά και από ουσίες που επηρεάζουν το ορμονικό σύστημα αναπαραγωγής, σε μια χώρα που υποφέρει από υπογεννητικότητα. Διοξίνες στα τρόφιμα, αλλεπάλληλα αποχήματα κλοφέν, χωρίς να υπάρχει ούτε καν ενημέρωση στους ανθρώπους που έρχονται σε επαφή με αυτά, όπως στους πυροσβέστες και στους υπαλλήλους της ΔΕΗ, οι οποίοι διαμαρτύρονται. Βενζόλια και διοξίνες στην ατμόσφαιρα. Όλα αυτά είναι το κοκτέλη που προσφέρει η Κυβέρνηση στον ελληνικό λαό!

Η επεξεργασία τοξικών αποβλήτων είναι ένα μεγάλο πρόβλημα που δεν το αντιμετώπισε η Κυβέρνηση. Δεν κατασκεύασε τα δύο κέντρα διαχείρισης τοξικών αποβλήτων που είχε υποσχεθεί το 1994 ο κ. Λαζαρίτης, ένα στο βορρά και ένα στο νότο, δηλαδή στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα.

Με βάση την τελευταία έκθεση της ΥΠΕΧΩΔΕ για την ατμοσφαιρική ρύπανση της Αθήνας προκύπτει αβίαστα η παραβίαση του ορίου των 110 μιλιγκράμ ανά κυβικό μέτρο όζοντος στην ατμόσφαιρα της Αθήνας. Αυτό αποτελεί σημαντική απειλή για την υγεία ευαίσθητου πληθυσμού, όπως είναι κυρίως τα παιδιά και οι αθλητές.

Και μην ξεχνάτε ότι έχουμε αναλάβει δέσμευση για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα κατά τη διάρκεια των Αγώνων και φαίνεται ότι η Κυβέρνηση στον τομέα αυτόν δεν έχει κάνει τίποτα. Έχει ξεφύγει η κατάσταση από τον έλεγχο. Η Κυβέρνηση δεν λαμβάνει κανένα μέτρο για να βελτιώσει την ποιότητα των καυσίμων και δυστυχώς τα συγκοινωνιακά έργα τα οποία προβλέπονταν κατατέμνονται και πολλά από αυτά καταργούνται.

Αυξήθηκαν αισθητά και υπέρμετρα στην περιοχή της Αθήνας τα ασθματικά επιστόδια των παιδιών και δυστυχώς, οι θάνατοι από άσθμα και από καρκίνο του πνεύμονα. Είναι μια πραγματικότητα για την οποία δυστυχώς η Κυβέρνηση αδιαφορεί.

Συμπερασματικά η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ παρουσιάζεται ανίκανη να προστατεύσει την υγεία του ελληνικού λαού με το να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για την ποιότητα των τροφών που τρώμε, του νερού που πίνουμε, του αέρα που αναπνέουμε. Οι διαπιστώσεις της επιστημονικής κοινότητας για τους κινδύνους της δημόσιας υγείας από την αύξηση της ρύπανσης, κυρίως στα αστικά κέντρα, σε συνδυασμό με τη, σε βαθμό κακουργήματος, κυβερνητική αδράνεια στον εντοπισμό και περιορισμό των τοξικών και καρκινογόνων ρύπων, εισαγομένων και εγχωρίων, αποδεικνύουν πράγματι την εγκληματική ανεπάρκεια της Κυβέρνησης. Την ανεπάρκεια αυτή προσπαθεί να κρύψει με τη συστηματική παραπληροφόρηση των πολιτών, παραβαίνουσα και εδώ την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, που απαιτεί να αποτελεί πάγια πολιτική των κυβερνήσεων η ορθή και πλήρης πληροφόρηση των πολιτών της χώρας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο κ. Μπέζας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, όπως και άλλες φορές έχουμε επισημάνει, ως Νέα Δημοκρατία, η Κυβέρνηση αδυνατεί να δώσει λύση στα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Η απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού και ολοκληρωμένης πολιτικής για το περιβάλλον γίνεται εντονότερη χρόνο με το χρόνο και οδηγεί, όπως τόνισε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Τρυφωνίδης, σε επιδείνωση όλων των κρίσιμων περιβαλλοντικών παραμέτρων.

Ενώ στην κοινωνία μας, στην ελληνική κοινωνία του 2002, αναπτύσσεται πλέον ένας έντονος, εποικοδομητικός και ουσιαστικός διάλογος για τα θέματα του περιβάλλοντος, ενώ στην κοινωνία υπάρχει απαίτηση για ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος και για διασφάλιση ποιότητας ζωής, η Κυβέρνηση αδυνατεί να ανταποκριθεί σε αυτήν την απαίτηση.

Και επειδή, κυρία Υφυπουργέ, όπως οι ίδιοι ισχυρίζεστε, θα κριθείτε από τα έργα σας, πρέπει να σας πω ότι στον τομέα του περιβάλλοντος, όπως βέβαια και στους άλλους τομείς, διαχειρίζεστε την εξουσία τα τελευταία είκοσι χρόνια και τα έργα σας είναι αυτά τα οποία αποδεικνύουν το έλλειμμα πολιτικής, το οποίο υπάρχει.

Και μάλιστα, για να σας προλάβω -διότι θα μας κατηγορήσετε ότι αυτή η άκρατη οικολογική μας ευαισθησία οδηγεί σε κινδυνολογία- θα σας πω ότι η κυβερνητική πρακτική του να επιρρίπτει σε όλους τους άλλους τις ευθύνες για τα θέματα του περιβάλλοντος, μας έχουν οδηγήσει σε κρίσιμες καταστάσεις για το περιβάλλον στη χώρα.

Οι μέχρι σήμερα πρωτοβουλίες σας περιορίστηκαν, δυστυχώς, σε μια προσπάθεια ενσωμάτωσης κοινωνικών οδηγιών, με μεγάλη καθυστέρηση στις περισσότερες περιπτώσεις. Οι οδηγίες, όμως, αυτές στις περισσότερες περιπτώσεις παρέμειναν στα χαρτιά, γιατί δεν υπάρχει ουσιαστική προετοιμασία της χώρας για την υποδοχή αυτών των ευρωπαϊκών οδηγιών, αλλά και γιατί στην πράξη αυτές οι οδηγίες δεν εφαρμόζονται, αφού κανένας δεν διασφαλίζει την παρακολούθηση και την εφαρμογή τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ)

Και δεν το λέμε αυτό εμείς μόνο. Το λένε διεθνείς οργανισμοί. Χαρακτηριστικά το αναφέρει ο Ο.Ο.Σ.Α. στην έκθεση για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις στην Ελλάδα για το 2000: «Η αδυναμία επιβολής και εξασφάλισης της συμμόρφωσης με τη

νομοθεσία υπήρξε πάντοτε η αχίλλειος πτέρνα της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής στην Ελλάδα.»

Κυρία Υφυπουργέ, αυτή η επισήμανση σας φωτογραφίζει πλήρως.

Και φωτογραφίζει τους χειρισμούς του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ όχι μόνο αυτή η επισήμανση αλλά και άλλες επισημάνσεις, που περιλαμβάνονται σε αυτήν την έκθεση του ΟΟΣΑ. Θα αναφέρω δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Το πρώτο έχει σχέση με την αδυναμία ελέγχου εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Το 1994 με το ν. 2242 δημιουργήσατε το ειδικό Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος. Το Σώμα αυτό ουδέποτε λειτούργησε, ουδέποτε συγκροτήθηκε και ήρθατε μετά από χρόνια, το καλοκαίρι του 2001, στο νομοσχέδιο για την ολυμπιακή προετοιμασία, με το ν. 2947, να καταργήσετε αυτό το Σώμα και να δημιουργήσετε μία άλλη ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Περιβάλλοντος. Εξ ίσων γνωρίζω, ούτε αυτή η υπηρεσία λειτουργεί σήμερα επαρκώς. Άρα για ποια αξιόπιστη εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας μιλάμε σήμερα στη χώρα μας;

Το δεύτερο παράδειγμα είναι η κοινοτική οδηγία 94/62 για τις συσκευασίες και τα αποβλήτα συσκευασιών. Ψηφίστηκε την τελευταία στιγμή και ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας είχε παραπέμψει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για παράλειψη συμμόρφωσης με τη συγκεκριμένη οδηγία. Σας κατηγορήσαμε κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου εδώ στη Βουλή ότι πρόκειται για έναν πανδέκτη προεδρικών διαταγμάτων και εξουσιοδοτήσεων. Αναρωτιέμαι ένα χρόνο μετά την ψήφιση του νόμου, πόσες απ' αυτές τις εξουσιοδοτήσεις έχετε εκδώσει, ώστε να γίνει κάποια στιγμή και στη χώρα μας πραγματικότητα αυτό που εδώ και χρόνια είναι πραγματικότητα στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών. Ούτε τον οργανισμό εναλλακτικής διαχείρισης έχετε δημιουργήσει ούτε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης έχετε εγκρίνει και απορώ πώς θα υλοποιηθούν οι στόχοι του ν. 2939, όταν τίποτε από όλα αυτά δεν έχει γίνει.

Για ποια εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών να μιλήσουμε όμως, όταν δεν έχετε ακόμη επιλύσει ή, για να ακριβολογώ, δεν έχετε ακόμη δρομολογήσει την επίλυση του μεγάλου προβλήματος της εναπόθεσης των απορριμμάτων. Σας έχουμε πει επανειλημένως ότι δεν υπάρχει στη χώρα μας ολοκληρωμένος εθνικός, περιφερειακός και νομαρχιακός σχεδιασμός για τη διαχείριση των απορριμμάτων, για όλες τις μορφές και για όλα τα στάδια της διαχείρισης. Και μην αναφερθείτε στις κοινές υπουργικές αποφάσεις του 1997 και του 2000, διότι αυτές δεν συνιστούν ολοκληρωμένο εθνικό σχεδιασμό. Δεν έχουν στόχους ποσοτικούς και ποιοτικούς, δεν έχουν προδιαγραφές και όπου υπάρχουν στόχοι, αυτοί έχουν κατανήσει κενό γράμμα.

Ειλικρινά, παρακολούθω με μεγάλη έκπληξη την αγωνία σας να παρουσίαστες έργο στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Και το λέω αυτό διότι δεν μπορώ να καταλάβω πώς οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων από εξήμισι χιλιάδες που ήταν το 1997, σύμφωνα με τα δικά σας στοιχεία, μειώθηκαν το 2000 σε τρεισήμισι χιλιάδες και το Μάιο του 2002, μόλις πριν από ένα μήνα, δηλώσατε μετά από μία απογραφή, που υποτίθεται ότι κάνατε το 2001, ότι οι χώροι αυτοί είναι πλέον χίλιοι τετρακόσιοι πενήντα πέντε. Και το λέω αυτό διότι ενώ από τη μία μεριά έχουμε μεγάλη μείωση στους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης, δεν έχουμε αντίστοιχους ρυθμούς στην κατασκευή χώρων υγειονομικής ταφής. Δεν μπορώ να καταλάβω, για παράδειγμα, πώς στην Ήπειρο από τριακόσιους χώρους παράνομη διάθεσης απορριμμάτων έχουμε σήμερα φτάσει στους εκατόν ογδόντα τέσσερις, όταν όλοι γνωρίζουν ότι δεν λειτουργεί ούτε ένας χώρος υγειονομικής ταφής.

Ολοκληρώνοντας θέλω να τονίσω πώς δεν αρκεί να διαπιστώνετε τα προβλήματα και να εξαγγέλλετε μέτρα. Πρέπει να υπάρχει πολιτική βούληση και να είστε αποτελεσματικοί στην πρώθηση των επιλογών σας και στις πολιτικές τις οποίες εφαρμόζετε. Και πρέπει να υπάρχει και έλεγχος στην εφαρμογή αυτών των πολιτικών.

Ο προκάτοχός σας, ο υπεύθυνος για το περιβάλλον, ο κ. Ευθυμιόπουλος, όταν ήταν σε αυτήν την Αίθουσα, παρουσίαζε μία ωραιοποιημένη κατάσταση. Όταν απεσύρθη από το

ΥΠΕΧΩΔΕ, τότε κατήγγειλε δημόσια τον κ. Λαλιώτη ότι δεν ασχολήθηκε με το περιβάλλον, αλλά μόνο με τα δημόσια έργα, όταν ήταν στο Υπουργείο. Βέβαια, ούτε με τα δημόσια έργα ασχολήθηκε, αλλά μόνο με τη δημιουργία ενός μηχανισμού εικονικής πραγματικότητας.

Πιστεύω ότι στο διάστημα που σας απομένει στο Υπουργείο δεν θα ακολουθήσετε τέτοιες πρακτικές για τα θέματα του περιβάλλοντος, που είναι θέματα που μας ενώνουν όλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σκρέκας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την επερώτηση αυτή αναδεικνύουμε για μία ακόμη φορά μία σειρά από σημαντικά θέματα, σχετικά με την περιβαλλοντική πολιτική της Κυβέρνησης και το πρόγραμμα αειφορικής ανάπτυξης για την προστασία του περιβάλλοντος, τους φυσικούς πόρους αλλά και για τη δημόσια υγεία των Ελλήνων πολιτών.

Η Κυβέρνηση είκοσι χρόνια τώρα είχε την ευκαιρία και τη δυνατότητα να προχωρήσει σ' αυτόν το σημαντικό τομέα και να δώσει ποιότητα ζωής στους Έλληνες πολίτες. Δυστυχώς σπαταλήθηκαν πάνω από δύο τρισεκατομμύρια εθνικοί και κοινοτικοί πόροι και το αποτέλεσμα είναι αυτό που βλέπει ο καθένας μας σήμερα και που δυστυχώς εκθέτει και τη χώρα στα μάτια όλων των επισκεπτών, μια χώρα της οποίας κατά κύριο λόγο η βαριά της βιομηχανία είναι ο τομέας του τουρισμού, να είναι σήμερα ένας απέραντος σκουπιδότοπος.

Σπαταλήθηκαν πάνω από δύο τρισεκατομμύρια πόροι για σχέδια, για μελέτες, για έργα κακότεχνα και μικρά, έργα όμως που δεν έδιναν τα στοιχεία αυτά της βιωσιμότητας αλλά και της αναπτυξιακής προοπτικής ιδιαίτερα σε ένα τόσο σημαντικό θέμα που είναι το περιβάλλον, ένα θέμα που απασχολεί όλον τον κόσμο σήμερα και εμείς ενώ είχαμε τη δυνατότητα αυτή να το κάνουμε, δυστυχώς μείναμε απλοί παρατηρητές σ' αυτό το σημαντικό θέμα και βέβαια αξιοποήσαμε τα χρήματα αυτά για να ικανοποιήσουμε ρουσφέτια, αλλά και συμφέροντα επιτήδειων ανθρώπων.

Εδώ αξίζει τον κόπο να αναφέρει κάποιος το σημαντικότερο: το ότι στο λεκανοπέδιο Αττικής επί είκοσι χρόνια τώρα, παρά τις επανειλημένες διαβεβαιώσεις του τέως Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Λαλιώτη ότι θα έλυνε το θέμα της υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων του λεκανοπέδιου Αττικής, σήμερα βρισκόμαστε στο ίδιο σημείο και συνεχίζει η Αθήνα να μεταφέρει τα σκουπίδια της στα Άνω Λιόσια, μια περιοχή η οποία έχει επιβαρυνθεί πάρα πολύ με τις γνωστές κάθε φορά αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής εκείνης, αλλά, και το σπουδαιότερο, με υψηλότατο κόστος.

Αν προχωρήσουμε βέβαια πέρα από το λεκανοπέδιο Αττικής –και εδώ φαίνεται η αδυναμία της Κυβέρνησης, που δεν μπόρεσε ούτε την πρωτεύουσα της Ελλάδος να εξασφαλίσει και να προστατέψει από τα προβλήματα του περιβάλλοντος– αν προχωρήσουμε και σε επίπεδο περιφερειας, εδώ υπάρχει άλλο ένα σημαντικό έγκλημα, το οποίο έρχεται να ολοκληρωθεί με τις τελευταίες αποφάσεις κατόπιν εντολής της κυρίας Υπουργού της κας Παπανδρέου, αντικαταστάτριας βέβαια του κ. Λαλιώτη, πως το ό,τι είχε σχεδιασθεί, ό,τι είχε μελετηθεί σε επίπεδο νομών για να προχωρήσουν χώροι υγειονομικής ταφής για μελέτες και για προγράμματα τα οποία έχουν στοιχίσει μέχρι τώρα πολλά χρήματα, εδόθη εντολή να εγκαταλειφθούν και το πρόβλημα αυτό μεταφέρεται πλέον σε επίπεδο περιφερειας με αποτέλεσμα, πρώτον, μετάθεση του θέματος αυτού στο χρόνο σε κάποια άλλη Κυβέρνηση που θα έρθει και, δεύτερον, όταν αυτά θα πραγματοποιηθούν, θα έχουν τόσο υψηλό κόστος για τους κατοίκους όλων των νομών, οι οποίοι θα υποχρεώνονταν να μεταφέρουν τα απορρίμματά τους σε μεγάλες αποστάσεις σ' αυτούς που τελικά θα έπλεξουν οι περιφερειαίς, σε δήμους και νομούς, οι οποίοι έχουν σημαντικό πρόβλημα ανάπτυξης και επιβίωσης με αποτέλεσμα αντί η περιφέρεια να προχωρεί στην ανάπτυξη της, δυστυχώς υποβαθμίζεται και αναγκάζονται οι κάτοικοι των περιοχών αυτών να μετακινηθούν στα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτό συμβαίνει σε μια περίοδο που άλλες χώρες του κόσμου σήμερα έχουν λύσει αυτά τα προβλήματα και επει-

δή ο όγκος των απορριμμάτων μεγαλώνει, κάνουν μελέτες μεταφοράς των απορριμμάτων στο διάστημα. Εμείς ακόμη δεν έχουμε κατορθώσει να μαζέψουμε τα σκουπίδια από τις γειτονίες και να σταματήσεις αυτό το μεγάλο πρόβλημα και αυτή η άθλια εικόνα που παρουσιάζει η χώρα μας, μια χώρα που δίνει την εντύπωση ενός απέραντου σκουπιδότοπου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κατά τη δική μας εκτίμηση, και όχι μόνο, κύριε Πρόεδρε, οι επιδόσεις της Κυβέρνησης στους τομείς του περιβάλλοντος και της χωροταξίας είναι ιδιαίτερα χαμηλές, με κύρια χαρακτηριστικά δεκάδες έως και πάνω από μια εκατοντάδα παραβιάσεων της κοινωνικής νομοθεσίας, την παντελή έλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, τις τέσσερις χιλιάδες ανεξέλεγκτες χωματερές, οι οποίες κατά την κ. Παπαδρέου είναι χίλιες πεντακόσιες μόνο, ως εάν το νούμερο αυτό θα μας ικανοποιούσε, ακόμη και αν ήταν έτσι, το χάος και τη διαφθορά και τη διάλυση στις πολεοδομίες και εκατοντάδες χιλιάδες αυθαίρετα κτίσματα.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών ακαδημαϊκών κύκλων ή κύκλων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της προστασίας του περιβάλλοντος, η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη είναι η χειρότερη κυβέρνηση που υπάρχει στον τόπο από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Η χώρα διασύρεται διεθνώς με υποθέσεις όπως ο Κουρουπιτός, για τον οποίο έχει επιβληθεί ένα πολύ υψηλό πρόστιμο, το Κτηματολόγιο που κατέληξε από το μεγαλύτερο μεγάλο έργο στο μεγαλύτερο φιάσκο και δεν μπορούμε να καταλάβουμε σήμερα, δέκα μήνες μετά το φιάσκο, τι θα γίνει, επιτέλους, μ' αυτό το έργο. Ακούμε πολλά, έργα δεν βλέπουμε.

Υπάρχουν προβλήματα στους βιολογικούς καθαρισμούς της Ψυτάλλειας, της Ελευσίνας, της Θεσσαλονίκης, αιτιάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πολύ συγκεκριμένα πράγματα στα έργα αυτά.

Υπάρχουν ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, όπως ο έλεγχος των αερίων εκπομπών από τις μεταφορές και τις βιομηχανικές μονάδες, η εξισορρόπηση της ζήτησης και προσφοράς νερού, η ανάγκη περιορισμού των εκροών ρυπαντών προς υδατικούς πόρους από βιομηχανικές και γεωργικές δραστηριότητες, η βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και μείωση της παραγωγής αποβλήτων, η προστασία των χερσαίων και παρακτίων πόρων, η διατήρηση της βιοποικιλότητας, καθώς και των χερσαίων και θαλασσίων οικοσιστημάτων, παρουσιάζονται με ιδιαίτερη ένταση.

Μια ορεινή χώρα, όπως η Ελλάδα, πρέπει να καταλάβει η Κυβέρνηση ότι δεν έχει πρόβλημα υδάτινων πόρων, έχει πρόβλημα διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Και ως Βουλευτής ακριτικής περιφέρειας, στης οποίας τα σύνορα βρίσκεται και η λίμνη Δοϊράνη, θα ήθελα μέσω υμών να κάνω έκκληση στην Κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, τι επιτέλους θα γίνει με την προστασία αυτής της λίμνης. Φθάσαμε να παρακαλούμε τους Σκοπιανούς να εμπλουτίσουν τον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής και την ίδια τη λίμνη, τη στιγμή που μας έχει φύγει η λίμνη περίπου ένα χιλιόμετρο μέσα τα τελευταία χρόνια, χωρίς να υπάρχει ούτε καν σχέδιο για μελλοντική αντιμετώπιση του σημαντικού αυτού προβλήματος. Και δεν είναι μόνο η Δοϊράνη. Σε ό,τι αφορά τις λίμνες της βόρειας Ελλάδας, στη ρύπανση των ποταμών που έρχονται από τους βόρειους γείτονές μας, υπάρχουν μείζονος σημασίας θέματα, τα οποία ταλανίζουν την ελληνική μεθόριο. Για όλα αυτά, μετά από οκτώ χρόνια, ακούμε λόγια, ακούμε σχέδια, τα οποία ποτέ δεν προχωρούν σε υλοποίηση έργων.

Όλα τα παραπάνω, κύριε Πρόεδρε, με τη διάγνωση που γίνεται και με τις ευχές τις οποίες ακούμε, χωρίς, όπως προείπα, να συνοδεύονται από συγκεκριμένη κυβερνητική δράση, καθιστούν ακόμη μεγαλύτερη την ανάγκη για τη χώρα μας, για να χαράξουμε επιτέλους μια ολοκληρωμένη εθνική περιβαλλοντική στρατηγική και να δεσμευτούμε σε χρονοδιάγραμμα και σε κόστος, μια περιβαλλοντική στρατηγική με ενσωμάτωση, επιτέλους, της περιβαλλοντικής διάστασης σε μια σειρά από επιμέ-

ρους πολιτικές, τη γεωργία, την ενέργεια, τις μεταφορές, τον τουρισμό. Είναι επιτακτική ανάγκη να αναπτύξουμε ένα σύστημα αρχών στην κοινωνία μας, να ενδυναμώσουμε τους μηχανισμούς ελέγχου σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και να εντατικοποιήσουμε τη συνεργασία μας και με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με τις γειτονικές χώρες και με τη Διεθνή Κοινότητα, επιτυγχάνοντας την περιβαλλοντική σύγκλιση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Πρέπει να κατανοήσουμε ότι σε σημαντικούς τομείς, που αφορούν στους υδάτινους πόρους, στην επεξεργασία των λυμάτων, στα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα, στην προστασία του χερσαίου και θαλασσίου τοπίου, στην ατμοσφαιρική ρύπανση και στην ηχορύπανση, στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, στην ευαισθητοποίηση των Ελλήνων πολιτών από το σχολείο μέχρι την κοινωνία σε περιβαλλοντικά θέματα, στο χωροταξικό σχεδιασμό και επιπλέους στη διαχείριση της χρήσης γης και στο Κτηματολόγιο, παρήλθε προ πολλού η ώρα των λόγων, των σχεδίων, των οραμάτων.

Η Κυβέρνηση καθυστέρησε πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ήλθε η ώρα των πράξεων. Το ζήτημα βεβαίως που τίθεται -και τελειώνω με αυτό- είναι αν μία κυβέρνηση, η οποία επί οκτώ χρόνια έχει τόσο κακές επιδόσεις, μπορεί στο τέλος της πορείας της να αλλάξει κάτι. Η απάντηση για όλους τους Έλληνες εκτιμώ πως είναι προφανής. Χρειάζεται αλλαγή πολιτικής και στον τομέα αυτού και η αλλαγή πολιτικής θα περάσει από την αλλαγή της Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Καλογιάννης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με τις αποφάσεις που πήρε το Συμβούλιο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέρυσι στο Γκέτεμποργκ, η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί πλέον και επίσημα βασικό συστατικό για το νέο κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα επόμενα χρόνια έως το 2010.

Η αειφορία, λοιπόν, ως ολιστική πολιτική και όχι απλώς ως μία τομεακή πολιτική για το περιβάλλον, έρχεται να προστεθεί στους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια ανταγωνιστική οικονομία, για μια κοινωνία της γνώσης, για την κοινωνική συνοχή -κάτι που άλλωστε προέβλεπε η στρατηγική της Λισσαβόνας- και να συνδεθεί οργανικά μαζί τους.

Ενώ, λοιπόν, συμβαίνουν αυτά στην Ευρώπη, η χώρα μας βρέθηκε για άλλη μία φορά στο εδώλιο της αρμόδιας ευρωπαϊκής επιτροπής για δεκαπέντε παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας που αφορούσαν στην προστασία του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα οι παραβάσεις αφορούσαν τις παράνομες χωματερές, την ποιότητα του πόσιμου νερού, τους βιολογικούς καθαρισμούς, μέχρι και την κατασκευή υδροηλεκτρικού έργου στη Βάλια Κάλντα, στον Εθνικό Δρυμό της Πίνδου.

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα οπωσδήποτε να κάνω μία αναφορά στο αναθεωρημένο πλέον άρθρο 24 του Συντάγματος για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτο το να υπογράφει το ΥΠΕΧΩΔΕ εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων για κατασκευή έργων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσα σε εθνικούς δρυμούς ή δίπλα σε οικισμούς φυσικού κάλλους, όπως συμβαίνει για παράδειγμα στην Πίνδο και τα δυτικά Τζουμέρκα.

Θα ήθελα επίσης -επειδή μιλάμε για περιβάλλον- να κάνω μία αναφορά στο κωπηλατοδόμιο του Μαραθώνα. Παρά τις έντονες και τεκμηριωμένες αντιδράσεις όλων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, οργανώσεων Ελλήνων και ξένων αρχαιολόγων, ακαδημαϊκών, αλλά και πολλών εξ ημών σ' αυτήν την Αίθουσα, η Κυβέρνηση προχωρήσει τελικά στην κατασκευή του κωπηλατοδρομίου στον ιερό χώρο του Μαραθώνα, αρνούμενη ουσιαστικά να εξετάσει οποιαδήποτε άλλη προτεινόμενη εναλλακτική λύση.

Στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης υπάρχει ένα ολόκληρο τομεακό πρόγραμμα, το επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ», στο οποίο περιλαμβάνεται ένα πλαίσιο δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος για ολόκληρη τη χώρα. Ο σχε-

διασμός όμως του συγκεκριμένου επιχειρησιακού σχεδίου δεν ήταν ο καλύτερος δυνατός. Βεβαίως σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί και το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση απένταξε τελικά το Εθνικό Κτηματολόγιο από το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Αναφέρω συγκεκριμένα όσα η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή λέει στη γνώμη της για το ΕΠΠΕΡ: «Η ΟΚΕ είναι υποχρεωμένη να επισημάνει ότι οι προτεινόμενοι μέσα από το σχέδιο γενικοί στρατηγικοί στόχοι, αλλά και οι ειδικοί στόχοι και προτεραιότητες δημιουργούν αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα ολοκληρωμένης αντιμετώπισης, ως σύνολο, κατά την περίοδο 2000-2006».

Και συνεχίζει το κείμενο: «Η ΟΚΕ εκφράζει τον προβληματισμό και την ανησυχία της για το κατά πόσο η χώρα μας θα είναι σε θέση, όχι απλά να απορροφήσει τα κονδύλια, αλλά να υλοποιήσει προγράμματα που αντέχουν στον έλεγχο και την κριτική και θα είναι βιώσιμη μετά τη λήξη των χρηματοδοτήσεων». Το κείμενο της ΟΚΕ θα το καταθέσω στα Πρακτικά, κύριε Πρόεδρε.

Από τους δέκα άξονες που περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» -του οποίου το συνολικό κόστος ανέρχεται σε πεντακόσια εβδομήντα οκτώ περίπου εκατομμύρια ευρώ- δυστυχώς μέχρι σήμερα η πορεία είναι τόσο απογοητευτική, που θα πω ότι μόνο οι τέσσερις εκ των δέκα αξόνων έχουν ενεργοτοιθεί, ενώ νομικές δεσμεύσεις -μέχρι τον περασμένο Απριλίο- δηλαδή συμβολαιοποιημένα έργα, υπάρχουν για δύο μόνο άξονες.

Υπάρχουν για δύο από τους δέκα άξονες: για τα στερεά απόβλητα και για τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών. Επίσης, θα πρέπει να πούμε ότι το ποσοστό των νομικών δεσμεύσεων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» ανέρχεται μόλις στο 18% της δημόσιας δαπάνης. Είναι επίσημα στοιχεία, τα οποία παρουσίασε το Υπουργείο Οικονομικών στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που έγινε στην Αθήνα στις 27 Απριλίου του 2002. Οι πολύ αργοί ρυθμοί στην υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» επιβεβαιώνουν δυστυχώς όλους εμάς που επανειλημμένα έχουμε επισημάνει ότι πλέον απαιτείται πολύ έντονη προστάθεια, ορθολογικός σχεδιασμός και οπωσδήποτε πλήρης διαφάνεια στη διαχείριση των κονδύλιών του Κοινοτικού Πλαισίου που αναφέρονται στον τομέα του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ροδούλα Ζήση έχει το λόγο.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί κύρια και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε ότι πρόσφατα ενεκρίθη από το Υπουργικό Συμβούλιο η εθνική στρατηγική της αειφόρου ανάπτυξης. Η επιχειρησιακή προώθηση της θα βασιστεί σε μια σειρά μέτρων που θα αποσκοπούν στην ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στις τομεακές πολιτικές, σύμφωνα και με το άρθρο 6 των ευρωπαϊκών συνθηκών.

Μέλημά μας είναι η ισότιμη προώθηση και των τριών πυλώνων της αειφόρου ανάπτυξης, δηλαδή της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της περιβαλλοντικής προστασίας. Κατά συνέπεια, η συνολική και όχι αποσπασματική αντιμετώπιση της σχέσης περιβάλλοντος-οικονομίας-κοινωνίας συνιστά, μετά και τη ρητή καθίερωση της αρχής της αειφορίας στο άρθρο 24, μια καταστατικά προβλεπόμενη κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να ενεργοποιηθούν ο πολιτικός -εμείς δηλαδή- και ο νομοθέτης. Η διερεύνηση και αξιοποίηση των πεδίων, όπου μπορούν να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ δυναμικών και σύγχρονων οικονομικών δραστηριοτήτων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και εξικονόμησης στη χρήση των πόρων είναι επομένως μια υποχρέωση μας, που βρίσκει το έρεισμά της στον ίδιο τον καταστατικό μας χάρτη.

Ο απώτερος στόχος είναι προφανής και νομίζω κοινά αποδεκτός, τόσο σε εθνικό και κοινοτικό, όσο και σε διεθνές, παγκόσμιο επίπεδο. Θέλουμε η οικονομία να παράγει περισσότερα αγαθά και η διανομή τους να γίνεται με δικαιότερο τρόπο, ώστε να αντιμετωπιστούν τα κοινωνικά προβλήματα και να προαχθεί

η κοινωνική συνοχή. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να παραγωγή των αγαθών αυτών να στηρίζεται συνεχώς στη χρήση ολοένα και λιγότερων φυσικών πόρων, ώστε να διασφαλίσουμε το φυσικό κεφάλαιο και για τις επόμενες γενιές.

Η διαδρομή πάντων προς το στόχο αυτό δεν είναι οπωσδήποτε αυτονόητη, ούτε γίνεται με αυτόματους πιλότους ούτε είναι νομετελειακή ούτε και συνιστά μια εύκολη υπόθεση. Για να αναπτυχθούν οι απαραίτητες συνέργειες, απαιτείται να λάβουν χώρα σταδιακά ορισμένοι οικονομικοί μετασχηματισμοί, να υιοθετηθούν οι κατάλληλες διαδικασίες και να χρησιμοποιηθούν σύγχρονα εργαλεία, που προάγουν συνολικά την αειφόρο ανάπτυξη.

Η αλλαγή, άλλωστε, των μη αειφόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης ήταν ένα από τα βασικά θέματα της Ατζέντας της 4ης Προπαρασκευαστικής Συνόδου για την αειφόρο ανάπτυξη, που έγινε στο Μπαλί της Ινδονησίας από τις 27/5/2002 και όπου είχα την τιμή, όπως γνωρίζετε, να εκπροσωπήσω τη χώρα μας. Ένα αντίστοιχο κεφάλαιο θα περιλαμβάνει και το πρόγραμμα «ΔΡΑΣΙΣ» που θα υιοθετηθεί στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ.

Κατ' αρχήν, πρέπει να κάνω μια αποσαφήνιση εδώ, γιατί αναφέρεσθε στο ΚΕΔ κάνοντας ίσως λάθος, πιστεύω να είναι τυπογραφικό λάθος. Εννοείτε προφανώς το ΔΕΚ, δηλαδή το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που εδρεύει στο Λουξεμβούργο και θα ήθελα να επισημάνω ότι η καταδίκη αυτή καθευτική δεν είναι κάτι πρωτοφανές, ούτε ευθύνεται η ελληνική Κυβέρνηση γι' αυτό. Είναι σύνηθες φαινόμενο για όλα τα κράτη μέλη.

Οσον αφορά την επιβολή προστίμου, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι αυτή συναρτάται με τη σχετικά πρόσφατη πρόβλεψη της δυνατότητας αυτής στο άρθρο 228 της Συνθήκης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που συνέπεσε χρονικά με τη συνέχιση μιας εξαιρετικά περίπλοκης σε κοινωνικό, περιφερειακό, τοπικό επίπεδο περιβαλλοντικής υπόθεσης στον Κουρουπητό, στον οποίο αναφερθήκατε, κύριοι συνάδελφοι.

Εάν τα κράτη μέλη θεωρούσαν την πιθανή καταδίκη τους ως εξευτελισμό και όχι ως αναγκαίο στοιχείο για την περαιτέρω ενδυνάμωση της κοινοτικής έννομης τάξης, δεν θα είχαν προβεί σε αντίστοιχη πρόβλεψη στις καταστατικές συνθήκες. Η δυνατότητα της επιτροπής να προσφεύγει στο δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη μη ενσωμάτωση ή την πλημμελή εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου αποσκοπεί λειτουργώντας προληπτικά και ως μέσο απειλής στη δύσκολη διαδικασία της ενσωμάτωσης και εφαρμογής του Κοινοτικού Δικαίου στις εθνικές έννομες τάξεις. Η ενσωμάτωση και η επιτυχημένη εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου στις εθνικές έννομες τάξεις με βάση πάντοτε τις εθνικές ιδιαιτερότητες, προτεραιότητες και ιδιομορφίες αποτελεί την πιο μεγάλη πρόκληση για τις έννομες τάξεις των κρατών μελών.

Καθώς, λοιπόν, το περιβαλλοντικό δίκτυο αναφέρεται συνήθως σε δίκτυο συγκέντρωσης, επεξεργασίας και διάδοσης της περιβαλλοντικής πληροφορίας, υποθέτουμε ότι αναφέρεσθε, κύριοι συνάδελφοι, στο νέο Περιβαλλοντικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Δίκαιο αυτό εφαρμόζεται στη χώρα μας για τις όποιες έστω συνήθεις άλλωστε για όλα τα κράτη μέλη καθυστερήσεις και πιθανές ατέλειες. Υπάρχει πρόοδος, υπάρχουν οδηγίες που έχουν ενσωματωθεί στην εθνική μας νομοθεσία και υπάρχουν ακόμη και άλλες, οι οποίες έχουν δρομολογηθεί να ενσωματωθούν. Αυτό γίνεται και στις άλλες χώρες.

Μάλιστα, η κοινοτική νομοθεσία για το περιβάλλον βρίσκεται σε μία διαδικασία συνεχούς βελτίωσης και ισχυροποίησής της, θεσπίζοντας συγκεκριμένους ποιοτικούς στόχους για τα διάφορα περιβαλλοντικά αγαθά, αέρας, νερό, έδαφος κλπ., θέτοντας όρια εκπομπών και προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των ρυπογόνων δραστηριοτήτων. Οι κοινοτικές οδηγίες θέτουν ωστόσο ένα γενικό πλαίσιο και κάποια μίνιμουμ στάνταρτς, τα οποία τα κράτη μέλη πρέπει να ενσωματώσουν στην έννομη τάξη τους, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τις ευρωπαϊκές συνθήκες.

Την υποχρέωση αυτή η χώρα μας την εκπληρώνει σε ικανοποιητικό βαθμό, επιδιώκοντας αφ' ενός την ταχεία ενσωμάτωση

των οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη και αφ'ετέρου αναζητούνται, κύριοι συνάδελφοι, κάποιοι κατάλληλοι μηχανισμοί για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου. Και γι' αυτό σύντομα θα κατατεθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας σχέδιο προεδρικού διατάξιμος για τη συγκρότηση του Σώματος των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος με όλα αυτά που είπατε. Γιατί κι εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω μαζί σας στο σημείο αυτό που αναφερθήκατε και λέει ότι υπάρχει απουσία μηχανισμών ελέγχου, γιατί αυτός ο έλεγχος είναι απαραίτητος για την εφαρμογή όλων των οδηγιών, αλλά και όλων των εθνικών μας δεσμεύσεων που εμείς έχουμε αποφασίσει.

Η συγκρότηση αυτού του Σώματος με όρους διαφάνειας και ανεξαρτησίας και η αποτελεσματική λειτουργία του θα είναι καθοριστικής σημασίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου.

Κατ' αρχήν, πώς συμβιβάζεται η ερώτησή σας αυτή με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό του κόμματός σας; Μου κάνει εντύπωση, δηλαδή, γιατί από τη μα μεριά διαρκώς διατείνεσθε λεκτικά για τον πρωτοπόρο ρόλο του Κόμματός σας σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή της χώρας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αλλά όταν πρόκειται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που πηγάζουν από την καθ' όλα ιστόμη συμμετοχή της χώρας στην Ένωση, ακολουθείτε το δρόμο της υπεκφυγής και πολλές φορές μιας καταγγελίας στείρας. Το είπαμε και την άλλη φορά, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπάρχουν προτάσεις, δεν υπάρχουν σκέψεις, δεν υπάρχουν θέσεις στις δικές σας, αν θέλετε αντιπαραθεσίες.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι το ερώτημά σας αυτό έρχεται σε αντίθεση με υπόλοιπα ερωτήματα που θέτετε για τη μη ορθή εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου. Και το βάλατε σήμερα πολύ αυτό. Πρόκειται κι εδώ για ένα ακόμη δείγμα μιας αποστασιακής και μη τεκμηριωμένης, θα έλεγα, αντιπολιτευτικής τακτικής.

Εάν πάντως μ' αυτόν τον τρόπο και μ' αυτήν την ερώτηση υπονοείτε την ενεργό συμμετοχή μας στην προετοιμασία της κοινοτικής νομοθεσίας, τότε θα πω ναι. Προετοιμάζουμε κι εμείς την κοινοτική νομοθεσία, συμμετέχουμε, κύριοι συνάδελφοι. Δίνουμε συνεχώς μάχες στα συμβούλια των Υπουργών, αλλά και κατά την προετοιμασία των οδηγιών –στα αρχικά τους στάδια- από τις ομάδες εργασίας και τους υψηλούς αξιωματούχους με τους διάφορους experts και τη μόνιμη ελληνική αντιπροσωπεία.

Κατ' αυτόν τον τρόπο επιδιώκουμε να διασφαλίσουμε ότι οι κοινοτικές οδηγίες θα αντανακλούν στο βαθμό του εφικτού τα εθνικά συμφέροντα και τις ιδιαιτερότητές μας. Και μόνο η αναφορά στο Β' και κυρίως στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και στα κονδύλια που στοχεύουν στην περιφερειακή ανάπτυξη και την ενδυνάμωση της υπαίθρου καθιστά προφανές αυτό το αβάσιμο της κριτικής σας.

Επίσης, θα ήθελα να υπογραμμίσω την έμφαση που δίνει η Κυβέρνησή μας και προσωπικά ο Πρωθυπουργός μας στην ανάπτυξη της υπαίθρου και για το λόγο αυτό έλαβε την απόφαση για τη συγκρότηση της διυπουργικής επιτροπής για την ύπαιθρο. Η συγκρότηση και η λειτουργία αυτής της επιτροπής αποτελούν επισφράγισμα και συνέχεια της πολιτικής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ έχοντας ως στόχο την περιφερειακή αποκέντρωση, την ενίσχυση των θεσμών αυτοδιοίκησης και αποκέντρωσης πρώτου και δεύτερου βαθμού και βεβαίως την ενίσχυση του ρόλου της περιφέρειας γενικότερα.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν ευχής έργον εάν αυτό που έλειπε για την επίλυση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων ήταν η λήψη των αναγκαίων μέτρων από την ελληνική Κυβέρνηση. Βλέπετε τι γίνεται με το Πρωτόκολλο του Κιότο - εμείς το κυρώσαμε- ή με τη Σύμβαση για τη βιοποικιλότητα.

Θα ήθελα να σας παραπέμψω στην πρόσφατη δήλωση του εκπροσώπου των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής στην Προπαρασκευαστική Σύνοδο για την αειφόρο ανάπτυξη στο Μπαλί της Ινδονησίας, σύμφωνα με την οποία η κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο είναι εθνική υπόθεση. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι η Ελλάδα είναι εντάξει στις υποχρεώσεις της.

Όμως υπάρχουν ακόμα αντιρρήσεις. Καταλαβαίνετε ότι αυτήν τη στιγμή στον κόσμο σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν αντι-

παλότητες και διαφωνίες. Ψάχνουμε να βρούμε την κοινή γλώσσα και την κοινή στρατηγική γι' αυτήν την αειφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη. Δεν είναι τόσο εύκολο από τη μας μέρα στην άλλη. Και δέκα χρόνια μετά το Ρίο πόσα πράγματα και σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο έγιναν και πόσα δεν έγιναν;

Είμαστε, λοιπόν, υποχρεωμένοι να δουλέψουμε σκληρά και όχι συλλήβδην να κατηγορούμε τη χώρα ότι μόνο αυτή ευθύνεται για την καταστροφή του περιβάλλοντος. Υπάρχουν διαδικασίες, υπάρχουν θεσμοί, υπάρχουν –αν θέλετε- πρωτοβουλίες για να βρούμε αυτήν την κοινή γλώσσα. Διότι σαφώς, κύριοι συνάδελφοι, το περιβάλλον δεν έχει σύνορα. Είναι ένα πεδίο κοινού ενδιαφέροντος. Πιστεύω ότι δεν είναι χώρος μόνο για αντιπολίτευση. Είναι για θέσεις, για προσπάθειες και για πρακτική.

Θέλω να σας πω ότι σε κάθε περίπτωση η χώρα μας έχει κυρώσει τις περισσότερες διεθνείς περιβαλλοντικές συμφωνίες, όπως είπα πριν για το Πρωτόκολλο του Κιότο, για την τροποποιημένη Σύμβαση της Βαρκελώνης και το Πρωτόκολλο για τη ρύπανση από χερσαίες πηγές.

Επίσης, θα ήθελα να επισημάνω ότι πρωθιστός μορφές περιβαλλοντικής συνεργασίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και συμμετέχουμε ενεργά από κοινού με τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις διεθνείς προσπάθειες για την ενδυνάμωση της διεθνούς περιβαλλοντικής συνεργασίας και την προώθηση στρατηγικών για την αειφόρο ανάπτυξη σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα πρωτοβουλιών –πρέπει να σας πω ότι πήραμε συγχαρητήρια στη Δ' Προπαρασκευαστική Σύνοδο στο Μπαλί της Ινδονησίας- είναι αυτό που αναλαμβάνει η Ελλάδα σε περιφερειακό επίπεδο, την ανάληψη δηλαδή της διοργάνωσης της Β' Υπουργικής Συνάντησης για το Περιβάλλον στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στις 8-10 Ιουλίου και στην οποία προβλέπεται να συμμετάσχουν Υπουργοί Περιβάλλοντος –και άλλων αναπτυξιακών υπουργείων- από τις είκοσι εππάχωρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Μεσογείου.

Η Ελλάδα μ' αυτήν την πρωτοβουλία της προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία στις χώρες της Μεσογείου να δημιουργήσουν και να διευρύνουν τις υπάρχουσες συνεργασίες έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την αντιμετώπιση καιρίων περιβαλλοντικών ζητημάτων της περιοχής, όπως η ερημοποίηση -αναφερθήκατε στους υδάτινους πόρους, στα θέματα που υπάρχουν, στους εθνικούς δρυμούς, στο φορέα διαχείρισης υδατικών πόρων, που και αυτό βρίσκεται στην πορεία υλοποίησης- η διαχείριση γενικότερα των υδάτων, η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η δημιουργία συστημάτων περιβαλλοντικής πληροφόρησης.

Όσον αφορά στην ατμοσφαιρική ρύπανση της Αθήνας, της πόλης δηλαδή που θα φιλοξενήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, θα ήθελα να υπογραμμίσω κατ' αρχήν ότι η ενίσχυση των μέτρων στην κατεύθυνση αυτή αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του Υπουργείου μας, κυρία και κύριοι συνάδελφοι και για το λόγο αυτό ο Υπουργός θα εξαγγειλεί σύντομα μία ειδική δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση του νέφους στην Αθήνα.

Θα ήθελα επίσης να επισημάνω ότι τόσο το Υπουργείο μας όσο και η αρμόδια υπηρεσία του για την ατμοσφαιρική ρύπανση, δηλαδή η ΕΑΡ, συνεργάζεται στενά με την Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων «ΑΘΗΝΑ 2004». Γ' αυτό άλλωστε έχει συμφωνηθεί πλήρης συνεργασία μεταξύ της ΕΑΡ, του Υπουργείου μας και της Οργανωτικής Επιτροπής στα θέματα που αφορούν την ατμοσφαιρική ρύπανση και περιλαμβάνονται στη σύμβαση φιλοξενούσας πόλης που έχει υπογράψει η χώρα μας με τη ΔΟΕ.

Είναι επίσης ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι η χώρα μας έχει ενσωματώσει όλο το πλέγμα των διατάξεων του Κοινοτικού Δικαίου που αφορούν στην ατμοσφαιρική ρύπανση. Στην προσπάθεια για επιτυχημένη εφαρμογή έχει ενταχθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ένα ειδικό πρόγραμμα για τη διάγνωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Αθήνα η εφαρμογή του οποίου θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των λειτουργούντων διαγνωστικών σταθμών από δέκα σε δεκαοκτώ και τη βελτίωση της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας.

Συμφωνώ μαζί σας ότι χρειάζεται μία οριζόντια πολιτική, χρειάζεται το περιβάλλον να μπει σε όλες τις πολιτικές, σε όλα τα Υπουργεία. Στο πρόγραμμα προβλέπεται επίσης η δυνατότητα μιας συνεχούς ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης του κοινού για την ποιότητα της ατμοσφαιρας. Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού και των άλλων μέτρων που ήδη εφαρμόζουμε σε συνδυασμό με τη βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς και γενικότερα με τις μεταφορές τις συγκοινωνίες και τις κυκλοφοριακές παρεμβάσεις -ένα μεγάλο ποσοστό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης οφείλεται στις εκπομπές των οχημάτων- που διενεργούμε στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων, θα επιφέρουν σημαντικά αποτελέσματα στη βελτίωση της ατμοσφαιρας.

Οι διατάξεις που αφορούν τα ποιοτικά κριτήρια για διάφορες χρήσεις νερού στηρίζονται κατά κύριο λόγο στην εναρμόνιση με τις αντίστοιχες διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιλαμβάνονται στις δύο βασικές οδηγίες. Η οδηγία 74/440 της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί της απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων επιφανείας που προορίζονται για πόσιμο νερό. Η ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας επιβάλλει τον έλεγχο υδάτων επιφανείας που θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες σε πόσιμο νερό, καθώς και την εφαρμογή κατάλληλης μεθόδου επεξεργασίας.

Θέλω να τονίσω ότι ο όρος «ύδατα επιφανείας» δεν περιλαμβάνει τα υπόγεια, υφάλμυρα ύδατα, καθώς και τα ύδατα που προορίζονται για τον ανεφοδιασμό των υδροφόρων στρωμάτων.

Επίσης, η οδηγία 75/440 για τα ύδατα επιφανείας, σύμφωνα με την οποία τα επιφανειακά ύδατα υποδιαιρούνται σε διάφορες ομάδες οι οποίες αντιστοιχούν -δεν θα αναφερθώ αναλυτικά σε αυτά- σε αντίστοιχες υποδεικνύμενες μεθόδους επεξεργασίας και εμείς προσδιορίζουμε και προσαρμόζουμε τις απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να ικανοποιεί η ποιότητα των επιφανειακών υδάτων. Είναι μία σειρά από δράσεις και μέτρα που απαιτούν γνώση, ενημέρωση, πιστές διαδικασίες εφαρμογής και βεβαίως επεξεργασίες πάρα πολύ σημαντικές όπως γνωρίζετε και σε διεθνές επίπεδο, αλλά και σε εθνικό. Υπάρχει μία σειρά από αυτές τις οδηγίες που έχουμε ενσωματώσει και μία σειρά επεξεργασιών σε κατηγορίες για τη διαχείριση των υδάτων πόρων και για τους διαχωρισμούς που γίνονται. Δεν θα αναφερθώ σε αυτά, γιατί θεωρώ ότι είναι αρκετά αναλυτικά και αφορούν πολλές λεπτομέρειες.

Θέλω να σας πω ότι προχωρούμε στην ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης της Οδηγίας για τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Πρόκειται σύντομα να έχουμε αυτόν το νόμο πλαίσιο εδώ στη Βουλή, γιατί χρειάζεται και εκείνος μια ειδική επεξεργασία και βεβαίως έτσι να οριοθετήσουμε μέσα απ' αυτό και το φορέα διαχειριστης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφερθήκατε σε πάρα πολλά ζητήματα, τα οποία έχουν να κάνουν με την ποιότητα της ζωής του κάθε πολίτη, του Έλληνα πολίτη, έχουν να κάνουν με το περιβάλλον, έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη, έχουν να κάνουν με την πρόδοση του τόπου.

Πιστεύω ότι δεν υπάρχουν κάποιοι στο ελληνικό Κοινοβούλιο ή στην Κυβέρνηση ή στη χώρα ολόκληρη, που να μην αποζητούν τη λύση σε αυτά τα προβλήματα, που να μην αποζητούν την προστασία του περιβάλλοντος και, όπως εγώ θα προσθέσω, και τη διεύρυνση αυτής της προστασίας και αυτής της αξίας. Όμως, τίποτα δεν είναι θέσφιατο, τίποτα δεν είναι νομοτελειακό -όπως είπα- και τίποτα δεν γίνεται με αυτόματο πλότο.

Υπάρχει μία σειρά από ζητήματα. Σχετικά με τις άλλες χώρες, αναφερθήκατε στις ανεξέλεγκτες χωματερές. Και στις άλλες χώρες υπάρχει αυτό το ζήτημα. Αυτό δεν μας παρηγορεί, όπως το ξέρετε πολύ καλά, αλλά σαφώς υπάρχουν και εκεί κυρώσεις, υπάρχουν και εκεί πρόστιμα, υπάρχουν και εκεί καταγγελίες. Σαφώς έχει μειωθεί ο αριθμός των ανεξέλεγκτων χωματερών και βεβαίως έχουμε προχωρήσει σε έναν εθνικό σχεδιασμό. Ανακοινώθηκε από το Υπουργείο και από την Υπουργό ένας σχεδιασμός που λαμβάνει υπόψη του ορθολογικά όλα τα επιστημονικά, κοινωνικά, ποιοτικά κριτήρια, για να μπορέσουν να ολοκληρωθούν κάποια έργα.

Εδώ είναι το περίεργο και αναφέρομαι στην τοποθέτηση που έκανε ο συνάδελφος κ. Σκρέκας. Το περίεργο είναι το εξής:

Όλοι θέλουμε, οι τοπικές κοινωνίες, οι ΟΤΑ -και μέχρι τώρα θα έλεγα ότι γινόταν ένας πόλεμος γι' αυτό- να απομακρύνουμε τα σκουπίδια από την περιοχή μας. Ήλθαν καιροί δύσκολοι, ήλθαν καταγγελίες και πρόστιμα, γιατί κάποιες τοπικές κοινωνίες δεν δέχονταν να υποδεχθούν διαδημοτικά, αν θέλετε, στους χώρους που είχαν επιλεγεί μέσα από τις διαβουλεύσεις και τις συναινέσεις, τα σκουπίδια, τα απορρίμματα των γειτονικών δήμων.

Γ' αυτούς τους λόγους, γιατί ακριβώς δεν είχαμε χωροθετήσεις, δεν είχαμε περιβαλλοντικούς όρους, υπήρξαν καταγγελίες, γιατί όλοι λέγαμε ότι «δεν θέλουμε τα σκουπίδια, να πάνε κάπου μακρύτερα από μας». Έρχεται τώρα ο νέος σχεδιασμός και κατηγορήθηκε η Υπουργός γι' αυτό. Δεν έγινε από την Υπουργό έτσι, επειδή το θέλει, έγινε μέσα από μία διαδικασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία παρακολούθησα προσωπικά τρεις-τέσσερις εβδομάδες, σε καθημερινή βάση, με τους όρους, με τις προδιαγραφές και με τις προϋποθέσεις που χρειάζονται, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε έναν ορθολογικό, αλλά και αποτελεσματικό εθνικό προγραμματισμό και σχεδιασμό.

Εκεί, λοιπόν, λαμβάνει κανείς υπόψη του και τους πόρους, αλλά υπάρχει και το εξής φαινόμενο: Ενώ λέγαμε να φύγουν τα σκουπίδια, τώρα έρχονται κάποιες περιοχές, είτε με τους θεσμούς τους είτε με τους πολίτες είτε πολλές φορές και με τους εργολάβους που είχαν, χωρίς να υπάρχουν δημοπρατήσεις ή εγκεκριμένες μελέτες ή εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις, να διαμαρτυρηθούν, γιατί δεν γίνονται χώροι υγειονομικής ταφής απορριμάτων στην περιοχή τους, γιατί υπάρχει περιφερειακός προγραμματισμός και γιατί θα τα απορροφήσει η περιφέρεια.

Είμαστε και σαν θεσμοί και σαν κοινωνίες πολλές φορές αντιφατικοί. Όταν παρουσιάστηκε αυτός ο σχεδιασμός, είχαν ληφθεί υπόψη όλα τα στοιχεία, κοινοτικές οδηγίες, εθνικές οδηγίες και δεσμεύσεις, κοινωνική συναίνεση, προβλήματα τοπικά και ιδιαίτεροτε, χωροθετήσεις και περιβαλλοντικοί όροι. Άρα, λοιπόν, δεν μπορούμε άδικα να κατηγορούμε για ένα σχεδιασμό, ο οποίος είναι ένα πόνημα, ένα αποτέλεσμα σκληρής δουλειάς και υψηλής ευαισθησίας.

Σε ότι αφορά τους βιολογικούς καθαρισμούς, στους οποίους αναφερθήκατε, οι βιολογικοί καθαρισμοί στην Ελλάδα έκεινη σαν σχετικά αργά. Έγινε μία προσπάθεια τη δεκαετία του '70 και του '80 αλλά και το 1995. Είχαμε σαράντα εννέα βιολογικούς καθαρισμούς και σήμερα έχουμε διακόσιους ενενήντα. Έχουμε καλύψει το μεγαλύτερο ποσοστό της χώρας σε εξυπηρετούμενο πληθυσμό, στην Ψυτάλλεια αποχετεύεται το 75% της χώρας. Έχουμε καλύψει το μεγαλύτερο μέρος της οδηγίας 91/271 της ΕΟΚ, άλφα και βήτα προτεραιότητες. Η άλφα προτεραιότητα είναι για πάνω από δέκα χιλιάδες κατοίκους σε ευαίσθητο αποδέκτη, η βήτα προτεραιότητα είναι για πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες κατοίκους σε κανονικό αποδέκτη.

Έχουμε συμφωνήσει με την Ευρωπαϊκή Ένωση ποια είναι τα έργα που απομένουν, με τι πόρους και τι χρονοδιάγραμμα θα υλοποιηθούν και έχουμε δεσμεύσει πόρους από το Ταμείο Συνοχής. Και βεβαίως επεξεργαζόμαστε περιβαλλοντικούς όρους και πρόσθετα στοιχεία σε όλες τις περιοχές.

Πού, λοιπόν, είναι η απουσία σχεδιασμού, ευθύνης και εν πάσῃ περιπτώσει προγραμματισμού με χρονοδιαγράμματα; Υπάρχουν όλα αυτά τα ζητήματα που θέσατε και τα ξέρετε πάρα πολύ καλά και για κάθε περιοχή, είτε αφορά το Κυλκίς είτε αφορά το Νομό Τρικάλων είτε άλλες περιοχές στις οποίες αναφέρθηκαν οι κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει επικαιροποιημένος ο σχεδιασμός, κατατεθειμένος και βεβαίως με όλες τις απαντήσεις που θέλετε, τις οποίες βεβαίως τις πήρατε και την προγιούμενη φορά σε παρόμοια ερώτηση που έγινε εδώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν λέει κανείς ότι όλα είναι τέλεια. Το είπαμε και την άλλη φορά. Τότε θα ήταν και τελειωμένα. Αξία έχει αυτό που κάνουμε όλοι μας, που προσπαθούμε πάρα πολύ σκληρά. Η Κυβέρνηση το κάνει. Και δεν το κάνει απλώς επειδή υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν το κάνει απλώς επειδή το λέτε εσείς στη Βουλή. Το κάνει, γιατί στις Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, στον πυρήνα της πολιτικής τους, αλλά και της δράσης τους υπήρχε πάντα η οικολογία, το περι-

βάλλον. Και δεν ήταν απλά στα συνθήματα, αλλά με συνοδευόμενα προγράμματα δράσης, με υλοποίηση και μετουσίωση των οραμάτων και της ιδεολογίας σε συγκεκριμένες κατακτήσεις, με όλες τις συγκρούσεις και τα προβλήματα, με όλες τις αδυναμίες που μπορεί να υπήρχαν, αλλά με στόχους, με προσαντολισμούς και με συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Είμαστε ακόμα εδώ, ζωντανοί –για να απαντήσω στον κ. Τσιτουρίδη– με ένα έργο που η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΟΟΣΑ, κύριε Τρυφωνίδη, το χαιρετίζουν. Και πρόσφατα το χαιρέτησαν, γιατί συνεργάζομε με τον ΟΟΣΑ, πάρνει αυτά τα στοιχεία και στην περίοδο αυτή της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων είμαστε σε συνεχή συνεργασία και είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι. Τα τελευταία στοιχεία δεν τα έχετε. Μιλήσατε για το 1976 και για το 1995. Από εκείνο το νόμο μέχρι σήμερα υπάρχει ο νόμος 1650/86, προεδρικά διατάγματα και άλλα που πρέπει να γίνουν, τα οποία αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά κυρίως του πολίτη και τη σύγχρονη ευημερία του πολίτη μέσα από τις αρχές και τις αξεις της ίδιας της ποιότητας της ζωής.

Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να ανησυχείτε, γιατί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ολοκληρώνει και επιταχύνει ένα έργο που πάντα θα είναι μεγαλύτερο και πάντα θα έχει περισσότερους στόχους, γιατί δεν τελειώσαμε εδώ. Το μέλλον είναι μπροστά μας και το περιβάλλον έχει πολύ μεγάλο μέλλον και οι επόμενες γενιές περιμένουν από το ΠΑΣΟΚ και από την Κυβέρνησή του τη μεγάλη εγγύηση της σημερινής δουλειάς και των σημερινών δεσμεύσεών του και πρακτικών εφαρμογών του.

Είναι αισιόδοξος ο ελληνικός λαός ότι με την προσπάθεια και τη δουλειά μπορεί πραγματικά να διαιωνίσει και την αισιοδοξία του, αλλά και την ελπίδα του για το καλύτερο αύριο, το αύριο των πολιτών της χώρας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το έργο της προστασίας του περιβάλλοντος και δύσκολο είναι και απαιτητικό. Αυτό όμως δεν δικαιολογεί να εθελοτυφλούμε, όπως έκανε δυστυχώς η κυρία Υφυπουργός, να θεωρούμε ότι όλα είναι ιδανικά. Η λογική της Πολυάννας, δηλαδή, που χαρακτήριζε την ομιλία της κυρίας Υφυπουργού δε νομίζω ότι αρμόζει σε κανέναν από μας. Κανείς δεν λέει ότι είναι όλα μαύρα, αλλά δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Ελλάδα στο ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος βρίσκεται πάρα πολύ πίσω. Και βρίσκεται πολύ πίσω, γιατί δεν έχει ολοκληρωμένο σχεδιασμό όλα αυτά τα χρόνια. Και αυτό είναι ένα από τα ζητήματα που επιστημάνωμε.

Μας είπατε, κυρία Υφυπουργέ, ότι τώρα έχετε το πρόγραμμα της αειφορικής ανάπτυξης. Πόσα χρόνια θέλατε για να φτιάξετε το πρόγραμμα και πόσα χρόνια θέλετε για να το εφαρμόσετε;

Αλλά και πρόγραμμα να μην υπάρχει, υπάρχουν ευτυχώς λόγω της ένταξης της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι κοινοτικές οδηγίες και υπάρχει ένα κοινοτικό κεκτημένο. Και να μην υπήρχε αυτό το κοινοτικό κεκτημένο θα έπρεπε να το εφεύρουμε. Δες χρειάζεται να το εφεύρουμε, να το εφαρμόσουμε χρειάζεται σε πάρα πολλούς τομείς. Δεν καλύπτει όλα τα ζητήματα, αλλά καλύπτει πάρα πολλά ζητήματα.

Εμείς αυτό το κοινοτικό κεκτημένο δυστυχώς δεν το εφαρμόζουμε.

Γι' αυτό συνεχώς και μας καταγγέλλουν και μας παραπέμπουν στο δικαστήριο. Εμείς τι κάνουμε; Εμείς προσπαθούμε με μία μικροελληνική λογική να κρυφτούμε και να δικαιολογηθούμε. Τα προβλήματα όμως δεν τα λύνουμε.

Μία άλλη δικαιολογία, που θα μπορούσε να υπάρχει για την Ελλάδα, είναι ότι: Ξέρετε ότι είμαστε φτωχή χώρα και ότι έχουμε άλλες προτεραιότητες, πόσα λεφτά να ρίξουμε για την προστασία του περιβάλλοντος; Ούτε και αυτή η δικαιολογία ευσταθεί, γιατί εκτός από το κοινοτικό κεκτημένο που πρέπει να εφαρμόσουμε και που μας δίνει ένα νομικό πλαίσιο, το οποίο είναι σχετικά επαρκές, υπάρχει και η παροχή των κοινοτικών

πόρων. Πάρνουμε πόρους για το περιβάλλον. Υπάρχουν κοινοτικά προγράμματα για το περιβάλλον και υπάρχει και το Ταμείο Συνοχής. Αυτό, που δεν κάνουμε όμως, είναι να εκμεταλλευτούμε αυτούς τους χώρους, ώστε να κάνουμε τα αναγκαία έργα για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, για τη βελτίωση του αέρα, για τη διαχείριση των αποβλήτων, όπου εκεί είναι τραγική η κατάσταση, και για να μπορέσουμε να διατηρήσουμε τους φυσικούς μας πόρους.

Είμαστε μία χώρα που ευτυχώς το περιβάλλον είναι ένας από τους σημαντικότερους πλουτοπαραγωγικούς παράγοντες, που μπορούμε να εκμεταλλευτούμε. Ένας από τους σημαντικότερους πόρους, που έχουμε, είναι το περιβάλλον μας. Αν αυτό το περιβάλλον δεν το προστατεύσουμε, δεν μπορούμε ούτε στον τουρισμό να βασιστούμε, αν και έχουμε μεγάλη τουριστική βιομηχανία, που μπορεί να γίνει ακόμα καλύτερη. Δεν έχουμε καμία δικαιολογία να μην προστατεύουμε το περιβάλλον και να γίνεται αυτό, που γίνεται στα διάφορα νησιά, όταν πηγαίνει κάποιος, κοιτάει την ωραία θάλασσα από τη μια πλευρά και γυρίζει από την άλλη και βλέπει να καίγονται τα σκουπίδια.

Αυτό είναι πολύ κακό για τη χώρα. Έχει πολύ μεγάλη σημασία αυτά τα ζητήματα να τα λύσουμε και να τα λύσουμε γρήγορα. Θα υπάρξουν αντιδράσεις από τοπικούς φορείς. Ασφαλώς θα υπάρξουν, αλλά ο ρόλος της κυβέρνησης και του πολιτικού είναι να βρει τον τρόπο να λύνει αυτές τις διενέξεις, που υπάρχουν μεταξύ κοινοτήτων και περιοχών. Άλιμον, αν σηκώναμε όλοι τα χέρια ψηλά!

Ασφαλώς κανένας δεν θέλει σκουπιδότοπο στη γειτονιά του και κανένας δεν θέλει νεκροταφείο στη γειτονιά του. Αυτά τα ξέρουμε. Τι πρέπει, όμως, να κάνουμε; Πρέπει να κάνουμε τη σωστότερη διαχείριση των αποβλήτων. Θα πρέπει οπωσδήποτε όλα αυτά τα ζητήματα κάπως να τα χωριθετήσουμε. Το να λέμε ότι, επειδή οι κοινότητες δεν συμφωνούν μεταξύ τους, εμείς δεν μπορούμε να πάρουμε καμία απόφαση, δεν νομίζω ότι λύνει κανένα πρόβλημα.

Δεν έχει καμία έννοια να αναλαμβάνουμε δεσμεύσεις έναντι της Κοινότητας, για να χρηματοδοτηθούμε και μετά αυτές τις δεσμεύσεις, που αναλαμβάνουμε, να μην τις υλοποιούμε. Έτσι τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα.

Είχαμε και το παραδειγμα, που είναι τραγικό, με το Κτηματολόγιο. Αναλάβαμε δεσμεύσεις, πήραμε τα λεφτά, τα σκορπίσαμε σε κοιματικά παιχνίδια και τελικά και πρόστιμο πληρώνουμε και θα πρέπει ο ελληνικός λαός να βάλει αυτά τα λεφτά από την τσέπη του. Γιατί; Γιατί τα πήραν οι διάφοροι κοιματικοί παράγοντες του ΠΑΣΟΚ αυτά τα λεφτά, για να τα διαχειριστούν και να γίνουν πλούσιοι. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Εκτός από όλα αυτά, έρχεται η ίδια η Κυβέρνηση με διάφορα προσχήματα για την καταστροφή του περιβάλλοντος. Το τελευταίο πρόσχημα, που χρηματοποιούμε, για να καταστρέψουμε το περιβάλλον είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Καθυστερήσαμε, λέσι, να κάνουμε χωροταξικό σχεδιασμό και είχαμε προσφάτως αλλαγή των πολεοδομικών όρων -γιατί και η πολεοδομία περιβάλλον είναι- προκειμένου να γίνει το Ολυμπιακό Χωριό Τύπου. Καταστρέψουμε μια περιοχή εδώ, κοντά στην Αθήνα, κτίζοντας μεγαθήρια, γιατί; Γιατί δεν προλαβαίνουμε, λέσι, να βρούμε άλλον τρόπο να στεγάσουμε τους δημοσιογράφους που θα έρθουν για δεκαπέντε μέρες για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Έχουμε και άλλα παραδείγματα, όπου είναι έργο, που είναι περιβαλλοντολογικά χρήσιμο, λόγου χάρη το μετρό που εξαιτίας κακού σχεδιασμού χρηματοποιείται τώρα ως πρόσχημα πάλι, για να παραβούμε τους πολεοδομικούς όρους και να κάνουμε, λέσι, γκαράζ.

Φέρατε πριν από μερικούς μήνες, εδώ στη Βουλή, διάταξη, που πέρα από κάθε κανόνα και κανονισμό, μπορεί η Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων να χωριθετεί κατά βούληση. Με τη δικαιολογία ότι κάνει γκαράζ μπορεί να φτιάχνει ολόκληρα μεγαθήρια, ολόκληρους ουρανοειδήστες, όπου τα γκαράζ μπορεί να μην φθάνουν ούτε το 20% της χρόστης και να ξεπερνούν κάθε πολεοδομικό κανόνα.

Αυτά δεν δικαιολογούνται. Δεν δειχνουν ούτε συνέπεια ούτε σχεδιασμό ούτε ευθύνη τελικά απέναντι στις μελλοντικές γενιές.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα που είχαμε τα προηγούμενα χρόνια, όταν η Ελλάδα ήταν ακόμα φτωχή, ήταν, τέλος πάντων, εκείνη την εποχή δεύτερης προτεραιότητας. Ο κόσμος δεν ήταν τόσο ευαισθητοποιημένος, η Ελλάδα ήταν φτωχή και το πρώτο της μέλημα πριν από μερικές δεκαετίες ήταν να ξεπεράσει αυτήν την υπανάπτυξη. Τώρα όμως δεν δικαιολογείται αυτό το πράγμα. Δεν δικαιολογείται να ξεχνάμε ότι το περιβάλλον είναι κάτι που μας αφορά όλους. Πάνω σ' αυτό το καράβι βρισκόμαστε όλοι κι αν αυτό το καράβι ζέχνει, μας αφορά όλους.

Ήρθατε, λοιπόν, εδώ και μας είπατε πάλι για σχέδια. Δεν θέλουμε να ακούσουμε σχέδια, θέλουμε να ακούσουμε τι θα κάνετε για τα υπαρκτά προβλήματα. Ένα μέρος αυτών των προβλημάτων είναι ο σχεδιασμός. Εγώ να δεχθώ ότι θα υπάρξει από εδώ κι εμπρός καλύτερος σχεδιασμός. Χρόνος βεβαίως δεν υπάρχει γι' αυτήν την Κυβέρνηση. Δηλαδή θυμήθηκε, όπως και με τη φορολογική μεταρρύθμιση, όπως και με άλλες μεταρρυθμίσεις, στο τέλος της τετραετίας να κάνει χωροταξικό σχεδιασμό και περιβαλλοντική πολιτική. Τώρα είναι πολύ αργά, τώρα ο ελληνικός λαός σας έχει ξεπεράσει.

Το έργο της επόμενης κυβέρνησης θα είναι να βελτιώσει αυτόν το σχεδιασμό, αλλά κυρίως να τον εφαρμόσει, διότι τελικά χρειάζεται εφαρμογή αυτών των κανόνων. Εκεί είναι που πάσχουμε. Χρειάζεται να μπει μία τάξη σε όλους αυτούς τους μηχανισμούς του δημόσιου τομέα, που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή της πολιτικής, στις υπηρεσίες πρώτα-πρώτης της πολεοδομίας, όπου είναι άντρο διαφθοράς. Εάν δεν αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα, όσους πολεοδομικούς κανονισμούς και να κάνεις, δεν θα παύει να υπάρχει πρόβλημα μη εφαρμογής.

Θα πρέπει να μπουν συγκεκριμένοι κανόνες στη διαχείριση των κοινοτικών πόρων, να μην έχουμε τα παραδείγματα που έχουμε με το Κτηματολόγιο, όπου και αυτά ήταν ζητήματα διαφοράς.

Θα πρέπει επιτέλους να υπάρξει μία πολιτική εκτός από τις εξαγγελίες, διότι έχουν εξαγγελθεί κέντρα διαχείρισης και διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων για τα ελαστικά, για τα ορυκτέλαια, για τους εξαντλημένους καταλύτες, για τις ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, για τα νοσοκομειακά απόβλητα κλπ. Όλα αυτά τις έγιναν; Δημιουργήθηκαν αυτά τα κέντρα; Εξαγγέλθηκαν. Δημιουργήθηκαν;

Πολιτική χωρίς εφαρμογή μπορεί να υπάρξει; Να ερχόμαστε μόνο στη Βουλή να λέμε ωραία λόγια; Ο ρόλος της Κυβέρνησης πρέπει να καταλάβετε ότι είναι κυρίως να ενεργεί, να πράπτει, να λύνει προβλήματα, αλλιώς φύγετε και αφήστε κανέναν άλλον να κάνει αυτήν τη δουλειά. Αν είναι να έρχεσθε εδώ πέρα και κάθε έξι μήνες να αλλάζει ο Υπουργός, να έρχεται καινούριος να λέει άλλα λόγια, να λέει ξανά αυτά που έλεγε ο προκάτοχός του, να μη λογοδοτεί κανένας, δεν έχει καμία έννοια να ερχόμαστε εδώ στη Βουλή να συζητάμε.

Ακούσαμε και τον προκάτοχό σας να μας λέει για την περιβαλλοντική πολιτική πριν από χρόνια, ο οποίος είχε και την έξωθεν καλή μαρτυρία, γιατί ήταν άνθρωπος ο οποίος είχε ασχοληθεί με τα ζητήματα του περιβάλλοντος. Μόλις έπαιψε να είναι Υπουργός, βγήκε και κατήγγειλε όλα τα κακώς κείμενα.

Εγώ δεν αμφισβητώ τις προθέσεις σας, καλές προθέσεις έχετε, αλλά το ζητούμενο είναι να εφαρμόσουμε πολιτική. Κι εδώ τα θέματα του περιβάλλοντος είναι ζητήματα, στα οποία δεν έχουμε και τίποτα ιδεολογικές διαφορές, διότι όλοι -το είπα και προ καιρού σε μια επερώτηση που είχε κάνει ο Συνασπισμός- δεσχόμαστε ότι τα ζητήματα του περιβάλλοντος δεν μπορούν να λυθούν μόνο από την αγορά. Τα ζητήματα του περιβάλλοντος απαιτούν κανονισμούς, απαιτούν παρεμβάσεις από τις δημόσιες αρχές, από την πολιτική εξουσία τελικά, διότι η αγορά δεν λειτουργεί στα ζητήματα του περιβάλλοντος, ούτε τιμολογεί σωστά η αγορά το κόστος της καταστροφής του περιβάλλοντος, διότι δεν υπάρχουν αγορές γι' αυτό. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε σ' αυτό και το φορολογικό σύστημα.

Σήμερα στην Ελλάδα έχουμε ένα φορολογικό σύστημα, το οποίο φορολογεί υπερβολικά την εργασία, δηλαδή δημιουργεί ανεργία, αλλά δεν κάνει τίποτα για να προστατεύσει το περιβάλλον. Είναι και ζητήμα φορολογικής πολιτικής το να προστα-

τεύσουμε το περιβάλλον. Δεν είναι μόνο ζήτημα διαχείρισης και κανονισμών. Είναι ζήτημα και μέσω της φορολογίας να κάνουμε την αλλαγή που χρειάζεται -το λέω αυτό, επειδή συζητείται η φορολογική μεταρρύθμιση- να πάρουμε να φορολογούμε τόσο πολύ την εργασία, για να αντιμετωπίσουμε την ανεργία, να μειώσουμε και τη φορολογία και να φορολογήσουμε περισσότερο όλες αυτές τις διαδικασίες και τις δραστηριότητες που μοιλύνουν το περιβάλλον και που δημιουργούν προβλήματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Διότι πρέπει να δώσουμε κίνητρα και να δημιουργήσουμε και αντικίνητρα για την καταστροφή του περιβάλλοντος. Δεν μπορεί όλα να είναι θέματα κανονισμών. Βεβαίως πρέπει να φτιάξουμε τη διοίκηση και να λειτουργήσει, βεβαίως πρέπει να έχουμε σχεδιασμό, βεβαίως πρέπει να δημιουργήσουμε τις υποδομές, βεβαίως πρέπει να εφαρμόσουμε τις κοινοτικές οδηγίες, αλλά έχουμε υποχρέωση στην Ελλάδα να είμαστε στην πρωτοπορία στο ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος και αυτό απαιτεί όχι μόνο καλύτερο σχεδιασμό, αλλά και εφαρμογή. Πολύ στενή εφαρμογή, διότι εάν καταστρέψουμε το παράδεισο στον οποίο ζούμε, κανένας δεν θα μας επισκέπτεται, κανένας δεν θα θέλει να έρθει στην Ελλάδα, κανένας δεν θα δίνει τα ωραία του λεφτά για να μπορούμε εμείς να συντηρούμε το βιοτικό επίπεδο που έχουμε δημιουργήσει. Υπάρχει ένα μεγάλο ζητήμα: Η εφαρμογή αυτών που μας επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και ο καλύτερος δικός μας σχεδιασμός. Και δυστυχώς η Κυβέρνηση παρά τα μεγάλα λόγια που ακούμε κατά καιρούς έχει αποτύχει και στα δύο. Απέτυχε στο σχεδιασμό -ακούσαμε σήμερα ότι τώρα εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το σχέδιο αειφορικής ανάπτυξης- απέτυχε στην εφαρμογή και η Ελλάδα συνεχώς υφίσταται καταγγελίες από πλευράς Ευρωπαϊκής Κοινότητας για έλλειψη πολιτικής στην προστασία του περιβάλλοντος. Το κυριότερο, όμως, είναι ότι όλοι οι Έλληνες πολίτες νιώθουμε πια, γιατί είμαστε συνειδητοποιημένοι, ότι η κυβερνητική πολιτική πάσχει σ' αυτόν τον τομέα. Και το πρώτο πράγμα για έναν πολιτικό για να αντιμετωπίσει μια κατάσταση είναι να παραδεχτεί την κατάσταση. Όσο η Κυβέρνηση αυτή εξακολουθεί και ωραιοποιεί την κατάσταση στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, στον τομέα της οικονομίας, στον τομέα του κοινωνικού κράτους, στην υγεία και στην παιδεία, όσο εξακολουθεί και νομίζει ότι η κατάσταση είναι αυτή που περιγράφεται στα κυβερνητικά προπαγανδιστικά κείμενα, δεν υπάρχει καμία ελπίδα να αντιμετωπίσει αυτή τη χώρα τα προβλήματα. Και γι' αυτό ο ελληνικός λαός σήμερα στρέφεται αλλού και θα είναι έργο της Νέας Δημοκρατίας, θα είναι έργο δικό μας μετά τις επόμενες εκλογές όταν θα μας εμπιστευτεί ο ελληνικός λαός, να αντιμετωπίσουμε και αυτό το πρόβλημα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Κοινοβούλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Κωνσταντίνου έχει το λόγο.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θέλω κατ' αρχάς να ξεκινήσω την τοποθέτηση γι' αυτήν την επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας με ορισμένες απλές διαπιστώσεις. Τόσο ο εισηγητής της επερώτησης όσο και οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας κινήθηκαν εκεί που κινείται πάντοτε η Νέα Δημοκρατία. Καταστροφολογία, ισοπέδωση, μηδενισμός.

Ο Κοινοβούλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας που μόλις κατήλθε από το Βήμα προσπάθησε να εμφανίσει ένα πρόσωπο ή μια θέση της Νέας Δημοκρατίας κάπως διαφορετική φραστική, αλλά κατέληξε στο ίδιο βεβαίως αποτέλεσμα. Επειδή, όμως, δεν μπορούσε να στηρίξει αυτά που έλεγε, επειδή δεν είχε επιχειρήματα, μας μήλος για τα γκαράζ της Αθήνας, για τη φορολογική μεταρρύθμιση και ανακαλύψει τώρα σχέση φορολογικής μεταρρύθμισης με την αειφόρο ανάπτυξη. Μας μήλησε επίσης για το Κτηματολόγιο, για τη διαφθορά που κινείται στις υπηρεσίες των νομαρχιών και ιδίως στις πολεοδομίες, για διαφθορά στα κοινωνικά κονδύλια. Αναφέρθηκε στον προηγούμενο Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, όπως και οι άλλοι συνάδελφοι του. Φαίνεται ότι υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα με τον κ.

λαλώτη.

Είναι κατανοητό να τα αναφέρει όλα αυτά η Νέα Δημοκρατία, αλλά στο σώμα της επερώτησης και στη διάσταση αυτής της επερώτησης με το διεθνές γίγνεσθαι δεν ακούσαμε κάτι να λέει η Νέα Δημοκρατία και ας ξεκινήσω απ' αυτό το βασικό. Είναι το θέμα του περιβάλλοντος άραγε μόνο θέμα δικό μας; Είναι το θέμα του περιβάλλοντος μόνο θέμα εθνικό ή είναι η πιο μεγάλη απόδειξη της ανάγκης συνεργασιών των κρατών όλης της υφήλιου σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, σ' αυτό που ονομάζεται αειφόρος ανάπτυξη;

Και πώς όταν τα πράγματα έχουν έτσι όπως τώρα αυτήν τη στιγμή τα είπα και νομίζω ότι ο μέσος πολίτης το αποδέχεται, πώς η Νέα Δημοκρατία διαπιστώνει ή τολμά να διακηρύσσει ο Κοινοβούλευτικός της Εκπρόσωπος από του Βήματος της Βουλής ότι δεν έχουμε διαφορές σε ό,τι αφορά το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη; Πώς, λοιπόν, δεν υπάρχουν διαφορές ότι η συμπειφόρα σας, οι θέσεις σας, οι μη δεσμεύσεις σας αποδεικνύουν ότι υπάρχουν τεράστιες διαφορές;

Θα πάρω τα πράγματα λίγο από την αρχή διότι σε ό,τι αφορά το διεθνές περιβάλλον, η κυρία Υφυπουργός αναφέρθηκε αναλυτικά και βεβαίως η Νέα Δημοκρατία δεν είπε απολύτως τίποτε. Ελπίζω να το πράξει στη δευτερολογία της. Να αντελήφθησαν και οι συνάδελφοι ότι η επερώτηση που ανέπτυξαν ήταν ελλιπής.

Ας έρθω, λοιπόν, συγκεκριμένα. Όπως γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, και όπως συμβαίνει και σε όλα τα πράγματα, όχι μόνο για το θέμα του περιβάλλοντος, η ευαισθησία των Ελλήνων πολιτών σε σχέση με την ευαισθησία για το περιβάλλον άλλων πολιτών της Βόρειας Ευρώπης ήρθε με σχετική καθυστέρηση. Είναι απολύτως λογικό να συμβεί αυτό γιατί τα περιβαλλοντικά προβλήματα στη χώρα μας παρουσίασαν χρονική υστέρηση εμφάνισης. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της υστέρησης της ανάπτυξης της χώρας. Δεν υπάρχει κανένα μεμπτό σ' αυτό. Και δεν είναι τυχαίο ότι όταν το 1985 μπήκαμε στην τότε ΕΟΚ, ενσωματώσαμε με κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ένα μεγάλο αριθμό οδηγιών για το περιβάλλον στο Εθνικό μας Δίκαιο. Τώρα τα λέτε «κεκτημένο», τότε που τα ενσωματώναμε, δεν φροντίζατε βέβαια να κανέτε τίποτε. Εν πάσῃ περιπτώσει, θέλω να σας θυμίσω ότι αυτή η ευαισθησία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εκδηλώθηκε το 1985 και στη συνέχεια το 1986, το 1985 καθιστώντας το ΥΠΕΧΩΔΕ συντονιστικό φορέα του περιβάλλοντος, το 1986 δε με το νόμο για το περιβάλλον, όπου έδωσε συγκεκριμένες αρμοδιότητες, τις οποίες νομίζω ότι γνωρίζετε, αφού καταθέσατε αυτήν την επερώτηση που συζήτησαν τώρα.

Έκτοτε, λοιπόν, με σειρά νομοθετημάτων αλλά και κοινών υπουργικών αποφάσεων έχουμε και νομοθετήσει αλλά και ενσωματώσει στο εσωτερικό μας Δίκαιο πάνω από εκατόν δεκαέξι κοινοτικές οδηγίες -από ό,τι με ενημέρωσε η κυρία Υφυπουργός- που είναι ήδη σε επεξεργασία για να ενσωματωθούν και αυτές στο εσωτερικό μας Δίκαιο. Ενώ αυτά, λοιπόν, συμβαίνουν σε ένα «στομάχι», αν μπορώ να πω αυτή τη λέξη, στην κοινωνία μας με μεγάλη ταχύτητα και με πολύ νομική τροφή, αυτό δεν ανταποκρίνεται στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης της Ελλάδας ούτε αν θέλετε ακόμη σε ένα βαθμό και στα ερεθίσματα που έχει η ελληνική κοινωνία για τα περιβαλλοντικά θέματα.

Οι ανάγκες όμως της ανάπτυξης το επιβάλλουν. Πρέπει να ενσωματωθούν αυτά. Και γι' αυτό η Ελλάδα πρωτοστατεί και στο Κίoto και στο Ρίο και στη συνδιάσκεψη της Βαρκελώνης, που αφορά την αειφόρο ανάπτυξη και δέχεται η Ελλάδα και δεχόμαστε ως Κυβέρνηση ότι η ανάπτυξη δεν είναι κάτι γενικό. Στη Βαρκελώνη είπαμε ότι η ανάπτυξη σε κάθε βήμα, σε κάθε οικονομική δράση πρέπει να ενσωματώνεται μέσα στην επένδυση που γίνεται, ώστε να υπάρχει αειφόρος ανάπτυξη. Άλλιώς δεν πρόκειται για αειφόρο, πρόκειται για ανάπτυξη, αλλά αναγκαστικά αυτή η ανάπτυξη δεν σημαίνει ότι σέβεται το περιβάλλον. Όλα αυτά λοιπόν η Κυβέρνηση τα συνδυάζει και το διεθνές περιβάλλον μέσα στο οποίο κινούμαι και όπου όπως γνωρίζετε τα συμφέροντα είναι τόσο μεγάλα, ώστε οι μεγάλες χώρες κυρίως οι Ηνωμένες Πολιτείες να αντιτίθενται σε αυτά που υπογράφουν αλλά και στο εσωτερικό με ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών, με δημιουργία μηχανισμών για να προστατευθεί η

ανάπτυξη και να βαδίσει προς την πορεία της αειφορίας της ανάπτυξης.

Αυτά είναι δυνατόν να τα παραγγωρίζει κανείς; Είναι δυνατόν κανείς να τα μηδενίζει; Είναι δυνατόν εδώ οι συνάδελφοι, εξαιρετικοί κατά τα άλλα, της Νέας Δημοκρατίας να μη βλέπουν τίποτε και να αναγκάζουν τον Κοινοβουλευτικό τους Εκπρόσωπο από πάνω να λέει, ε, δεν είπαμε ότι δεν έγινε και τίποτε, ε, δεν τα μηδενίζουμε όλα. Μην το λέτε σε εμάς, κύριε Αλογοσκούφη, στους συναδέλφους σας της Νέας Δημοκρατίας να το πείτε και μη μας λέτε ότι δεν έχουμε διαφορές. Ρωτήστε τους συναδέλφους σας της Νέας Δημοκρατίας όταν μηδενίζουν τα πάντα, αν λένε ότι υπάρχουν ή δεν υπάρχουν διαφορές.

Καταλήγω όμως, θέλοντας να υπενθυμίσω και να συστήσω προς την Κυβέρνηση τα εξής: Υπάρχουν πράγματα σημεία περιβαλλοντικής δράσης όπου υπάρχει καθυστέρηση καθώς και αυτό που ανέφερε ως παράδειγμα ο κ. Τσιτουρίδης για το Κιλκίς. Και θα σας ελέγω μάλιστα και για τη λίμνη Λαγκαδά. Υπάρχουν όμως και πάρα πολλά άλλα σημεία στα οποία δεν χρειάζεται να προσφύγει κάποιος πολίτης ή κάποιος θεσμικός εκπρόσωπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να έχουμε προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Θα έλεγα ακόμα, κυρία Υπουργέ, να αλλάξετε την τακτική με την εξής έννοια: Καλέστε και τη Νέα Δημοκρατία, καλέστε τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης στο Υπουργείο να συζητήσουμε γι' αυτά τα θέματα της αειφόρου ανάπτυξης και όχι μόνο να υπάρχει ένας καταγγελτικός και μηδενιστικός λόγος αυτών των κομμάτων στη Βουλή. Να τους δούμε και στο τραπέζι. Πράγματα γι' αυτό που λέμε εμείς, δεν θέλουμε να έχουμε διαφορές, όπως λέει η Νέα Δημοκρατία. Να το δούμε και στην πράξη, θα το πουν; Και όταν το πουν, πώς το εννοούν; Τι θα προτείνουν ως μέτρα; Και τότε πράγματα όχι για να καταστούν συνυπεύθυνοι, διότι την ευθύνη την έχει πρωτίστως και αποκλειστικά η Κυβέρνηση, αλλά αν υπάρχουν κάποιες ιδέες να εμπλουτισθεί και η πολιτική του ΥΠΕΧΩΔΕ και της Κυβέρνησης για να είμαστε και πιο σωστοί, πιο αποτελεσματικοί και να κάνουμε πράξη αυτό που όλοι οι πολίτες, η χώρα και το μέλλον επιθυμεί, να υπάρξει αειφορία στην ανάπτυξη της χώρας.

Εγώ συμφωνώ, κυρία Υπουργέ, ότι έχουμε ένα μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα. Έχουμε άπειρα μικροκόλυμα στη χώρα μας, τα οποία δεν πρέπει με κανένα τρόπο να επιτρέψουμε ή να αφήσουμε ή να αδρανήσουμε ώστε να καταστραφούν. Και αυτά τα μικροκόλυμα δεν είναι μόνο για το περιβάλλον. Είναι και για την γεωργία και για την κτηνοτροφία και για τον τουρισμό, είναι και για τα μέλλον και ενδεχομένως πολλά από αυτά πρέπει να αντιμετωπισθούν με ιδιαιτερότητα. Για παράδειγμα ο Αμβρακικός είναι ένα εντελώς ξεχωριστό θέμα. Το Δέλτα του Έβρου και το Δέλτα του Νέστου είναι ένα εντελώς ξεχωριστό θέμα.

Όλα αυτά, κυρία Υπουργέ, μπορούμε και πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε όχι βεβαίως με τη λογική του μηδενισμού που επεχείρησε η Νέα Δημοκρατία, μηδενισμός που δεν γίνεται πιστευτός ούτε στους οπαδούς της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η κα Ξηροτύρη χέχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις στην οικονομία και στην ανάπτυξη επηρεάζουν και επηρεάζονται άμεσα από την ποιότητα του φυσικού οικιστικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Η Κυβέρνηση ιδιαίτερα αυτήν την περίοδο βρίσκεται σε ασφυκτική πίεση για να αξιοποιήσει τα κονδύλια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης πολύ δε περισσότερο, επειδή, έχει υποχειρεύει ότι θα το κάνει προς την κατεύθυνση της ισόρροπης περιφερειακής και βιώσιμης ανάπτυξης. Να δούμε όμως αυτό γίνεται;

Από την άλλη πλευρά, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της χώρας μας έχει ήδη υποστεί βαρύτατες επιπτώσεις και απαιτείται άμεσα ένα σύνολο έργων και δράσεων αποκατάστασης ενώ οι κοινοτικές οδηγίες για το περιβάλλον όπως και οι διεθνείς δεσμεύσεις, Διάσκεψη του Ρίο το 1992, Πρωτόκολλο του Κιότο, καθιστούν επιτακτικότερη την ανάγκη εφαρμογής μιάς άλλης πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Κυβέρνηση, όμως, επιμένει ακόμα στο πρότυπο της ποσο-

τικής ανάπτυξης και επιδεικνύει μεγάλη αδράνεια στην άσκηση περιβαλλοντικών πολιτικών με αποτέλεσμα ή συνεχώς να παραβιάζονται οι κοινοτικές οδηγίες αλλά ακόμα και η ελληνική νομοθεσία, ή να προσαρμόζεται η χώρα μας στις σχετικές οδηγίες με όρους μόνο τυπικής κάλυψης.

Θέλοντας να ξεχωρίσω μόνο μερικά θέματα, μέτρησα το έλλειμμα της πολιτικής της Κυβέρνησης για το περιβάλλον με τον αριθμό των παραβιάσεων, με τον αριθμό των κοινοβουλευτικών ερωτήσεων που έχει κάνει το δικό μου κόμμα, με τα πολυάριθμα και τεκμηριωμένα άρθρα και καταγγελίες καθημερινά στον Τύπο.

Και μέσα από αυτούς τους αριθμούς κατέγραψα την ανησυχία των πολιτών της Ελλάδας, όλων μας, κύριοι συνάδελφοι, από τον Έβρο και τη Χαλκιδική με τα χρυσωρυχεία, από το Δέλτα του Νέστου, τις λίμνες Δοϊράνη, Κορώνια, Βεγορίτιδα, τον Αξό και το Δέλτα του, τη Θεσσαλικό Κάμπο, το Αιτωλοκαί και την πλωτή πολιτεία της Ελευσίνας, όπου η διαχείριση αντί να προστατεύει, καταστρέφει τους υδάτινους αποδέκτες και πόρους.

Από το Θερμαϊκό, από τα Χανιά, τη Βάσοβα με τις δεξαμενές καυσίμων, πρόσφατα το Δήμο Σαγιάδας, τις δύο χιλιάδες εκατόντα εξήντα ανεξέλεγκτες χωματερές οικιακών απορριμμάτων και την εγκληματική διαιώνιση προσωρινών θέσεων στερεών τοξικών και επικινδυνών αποβλήτων που μοιρολατρικά περιμένουν τα πρόστιμά τους. Να προσθέσω τέλος τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα, με τους ελάχιστους ελεύθερους χώρους και σήμερα την Αθήνα με την απειλή του ολυμπιακού εκσυγχρονισμού, ενώ ήδη έχει καταγραφεί ότι είναι η πιο βρώμικη πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Πριν από λίγες μέρες κυρώσαμε το Πρωτόκολλο του Κιότο. Είναι θετικό βέβαια που η Κυβέρνηση έφερε προς κύρωση αυτό το Πρωτόκολλο. Είχαμε πει όμως στη συζήτηση ότι υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις για να επιτύχουμε αυτόν το στόχο. Ο τεχνολογικός εξοπλισμός της βιομηχανίας, η καθυστέρηση του κανονισμού για την ορθολογική χρήση και διαχείριση ενέργειας στα κτίρια, η αδράνεια στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και στην υγειονομική ταφή των απορριμμάτων, η καθυστέρηση στο σχεδιασμό και στις υποδομές των δικτύων μεταφοράς για τη στήριξη των αιολικών πάρκων, η καθυστέρηση στη διεύσδυση του φυσικού αερίου σε συνδυασμό με την έλλειψη πολιτικής και αντικινήτρων για τα υγρά καύσιμα, η έλλειψη σχεδιασμού για την αξιοποίηση της γεωθερμίας και των γεωργικών αποβλήτων, το μεγάλο έλλειμμα των αναδασωτών εκτάσεων και η ανυπαρξία πολιτικής αειφόρου διαχείρισης των δασών, δημιουργούν τη βεβαιότητα ότι ο στόχος 24,5% μόνο αύξηση δεν θα επιτευχθεί και μάλλον θα φθάσουμε στο 35%.

Τα θέματα των καταγγελιών και των παραβιάσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πάρα πολλά. Αυτήν τη στιγμή πολύ μεγάλη επικαρόττητα έχει και τεράστια ανάγκη υπάρχει να εφαρμοστεί επιτέλους αυτή η περιβόλητη οδηγία 91/271 της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 21ης Μαΐου του 1991 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Όπως αναφέρεται σε έκθεση της Επιτροπής, η Ελλάδα σημειώνει πολύ μεγάλη καθυστέρηση όσον αφορά στον προσδιορισμό των ευαίσθητων περιοχών της, ο οποίος ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 1999, πεντέμισι χρόνια ύστερα από την προθεσμία που ορίζει η οδηγία και αφού είχε λήξει και η προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου του 1998, σχετικά με την εφαρμογή αναγκαίων μέτρων για την προστασία των περιοχών αυτών.

Η έκθεση στην οποία περιέχονται στοιχεία για τον προσδιορισμό των ευαίσθητων περιοχών από τις κοινοτικές χώρες, για τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά στην επεξεργασία αστικών λυμάτων σε μεγάλες πόλεις, δείχνει ότι η Ελλάδα έχει σημαντική καθυστέρηση. Δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα που απαιτούνται σχετικά με τις απορρίψεις αστικών λυμάτων, οι οποίες συμβάλλουν στην κατά τόπους αύξηση του ευτροφισμού των υδάτων κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου με συνακόλουθα ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των οργανισμών που ζουν στα νερά και υποβάθμιση της ποιότητας των εν λόγω υδάτων.

Ειδικότερα για την Ελλάδα, η έκθεση αναφέρει ότι ενώ χαρακτήρισε ως ευαίσθητες περιοχές τριάντα τέσσερις λίμνες,

ποτάμια, εκβολές ποταμών και παράκτιες υδάτινες ζώνες με κριτήριο τον ευτροφισμό, η εταιρεία συμβούλων που ανέλαβε τον έλεγχο των εν λόγω περιοχών εκ μέρους της επιτροπής και συνέταξε σχετική έκθεση έκρινε ότι πρέπει να είχαν προσδιοριστεί ως ευαίσθητες περιοχές δεκαέξι ακόμη υδάτινες μάζες με κριτήριο τον ευτροφισμό.

Σύμφωνα με τη μελέτη το χαμηλότερο τιμήμα του Σαρωνικού, στο οποίο καταλήγουν τα λύματα της Αθήνας και ο κόλπος της Θεσσαλονίκης, στον οποίο καταλήγουν τα λύματα της Θεσσαλονίκης, έπρεπε επίσης να προσδιοριστούν ως ευαίσθητες περιοχές. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της επιτροπής, μόνο τέσσερις από τους τριάντα τρεις οικισμούς είχαν συμμορφωθεί πλήρως με την οδηγία. Πρόκειται για τη Λιβαδειά, το Καρπενήσι, την Κομοτηνή και τη Λάρισα και πολλά άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας είναι δείγμα ενδιαφέροντος για το περιβάλλον που συναντάται όλο και πιο συχνά στη Βουλή και από τη Νέα Δημοκρατία τελικά και τους Βουλευτές της και από τους Βουλευτές όλων των Κομμάτων. Θα μου επιτραπεί όμως μία γενική παρατήρηση. Τα προβλήματα για το περιβάλλον είναι πλέον συγκεκριμένα. Η ανεπάρκεια της Κυβέρνησης είναι δεδομένη. Περιμέναμε από την Αξιωματική Αντιπολίτευση να είναι και συγκεκριμένη, αλλά και να διατυπώνει σαφείς θέσεις και κατευθύνσεις για την επίλυσή τους.

Για παράδειγμα, μιλάτε για τη διαχείριση του νερού από την άποψη της ποιότητας και της ποσότητας. Συμφωνούμε μαζί σας ότι η Κυβέρνηση δεν τα έχει πάρει καθόλου καλά. Τι προτίθεστε εσείς να πράξετε, τι προτείνετε για να βελτιώσετε βραχυπρόθεσμα την κατάσταση και για να αντιστραφεί αυτό μακροπρόθεσμα; Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα μέτρα για τη μείωση των ατμοσφαιρικών ρύπων στην Αθήνα; Θα υποστηρίζατε μέτρα για τον περιορισμό της κυκλοφορίας των ιδιωτικών αυτοκινήτων που ευθύνονται για το 58% των ρύπων; Υποστηρίζετε τα μέσα σταθερής τροχιάς, το τράμ και τον προαστιακό σιδηρόδρομο; Όλα αυτά τα μέτρα δεν είναι δημοφιλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα σηκώνατε το κόστος σε δημοτικότητα που συνεπάγονται αυτές οι προτάσεις;

Υποστηρίζατε και εσείς την εθνική ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων με ό,τι μπορεί να συνεπάγεται αυτό για την Αθήνα για την υπερσυγκέντρωση, για τη μεταφορά πόρων από την περιφέρεια, για τους ελάχιστους εναπομείναντες ελεύθερους χώρους. Η Αθήνα είναι μια πόλη που ασφυκτιά από το τοιμέντο. Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οι κινήσεις πολιτών προβάλλουν συγκεκριμένα αιτήματα, όπως για παράδειγμα, για το κτήμα Θων, το άλσος Ριζαρέιου, το Πεδίον του Άρεως και τόσα άλλα. Τελικά όλα αυτά έχουν και επώνυμο, έχουν και αυτούς οι οποίοι αξιοποιούν το κριτήριο της αγοράς και της ανταγωνιστικότητας για να μπορέσουν πράγματι να πνίξουν το περιβάλλον.

Εμείς προσπαθούμε να είμαστε συγκεκριμένοι και έχουμε κάνει σωρεία ερωτήσεων και επερωτήσεων για το περιβάλλον. Πολύ φοβούμαστε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι το δικό σας πρόγραμμα έχει σαν πρότυπο την ποσοτική ανάπτυξη, κυριαρχείται από τις πιέσεις της αγοράς και γι' αυτό ήταν ελάχιστες οι μέχρι σήμερα παρεμβάσεις σας. Πολύ φοβάμαστε ότι είναι μεγάλο ακόμα τόλειμμα και της δικής σας πολιτικής στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Τελειώνοντας, θήβελα να πω στην κυρία Υφυπουργό ότι σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου του Γκέτενμπουργκ η χώρα μας πρέπει να συμβάλλει στη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για θέματα αειφόρου ανάπτυξης. Είναι γνωστό ότι η συζήτηση για τις θέσεις αυτές έγινε στη συνάντηση της Βαρκελώνης και θα πρέπει να διαμορφωθεί η αντίστοιχη πρόταση για το Γιοχάνεσμπουργκ. Η χώρα μας αναλαμβάνει τελικά κατά την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε λιγότερο από δέκα μήνες, μέσα σε μια ευρύτερη ατζέντα θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον, να καταθέσει τις προτάσεις. Η προετοιμασία και οι προτεραιότητες δεν έχουν διθεί από την Κυβέρνηση. Σε αυτό τον τομέα μας είναι άγνωστες και ζητούμε να μας απαντήσετε και γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εισερχόμεθα στο στάδιο των δευτερολογιών.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Τρυφωνίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα περίμενα πιο συγκεκριμένες απαντήσεις από την κυρία Υπουργό γιατί το ΠΑΣΟΚ είναι είκοσι σχεδόν χρόνια στην εξουσία, έχει ιστορία, αλλά δυστυχώς δεν έχει έργο. Κυρίως όσον αφορά στο περιβάλλον οι επιδόσεις του είναι εξαιρετικά μειωμένες και μπορούμε να πούμε ότι το ΠΑΣΟΚ εγκλημάτησε όλα αυτά τα χρόνια.

Αυτό συνέβη -όπως ανέφερα στην πρωτολογία μου και περίμενα απάντηση από την κυρία Υπουργό- γιατί το ΠΑΣΟΚ είχε την τύχη να διαχειριστεί έναν πακτωλό χρημάτων. Θα μπορούσε να είχε αναπτύξει έναν εθνικό αναπτυξιακό, χωροταξικό σχεδιασμό για όλη τη χώρα, έναν αναπτυξιακό σχεδιασμό σύγχρονο με προστασία στο περιβάλλον. Ας μην ξεχνάμε ότι το 20% του συναλλάγματος της χώρας προέρχεται από τον τουρισμό και ότι έχουμε υποχρέωση να διαφυλάξουμε το φυσικό και ανθρωπογενές μας περιβάλλον. Έχοντας αυτόν τον εθνικό σχεδιασμό θα μπορούσε να προχωρήσει στην αναμόρφωση της Ελλάδας.

Δυστυχώς το ΠΑΣΟΚ σκόρπια χρησιμοποίησε αυτά τα χρήματα σε έργα κυρίως πολιτικού μηχανικού και έτσι -όπως προανέφερα- διευκολύνεται η κακοδιαχείριση. Τα διάφορα έργα που έγιναν ήταν σκόρπια, αποσπασματικά, δεν εντάσσονταν σε ένα ενιαίο σύνολο. Γι' αυτό αυτήν τη στιγμή το ΠΑΣΟΚ είναι υπόλογο. Ισχυρίζεται ότι έχει εινωματώσει στο εθνικό δίκαιο ορισμένες οδηγίες. Φυσικά και έπρεπε να το κάνει. Το θέμα είναι, οι οδηγίες αυτές υλοποιούνται;

Έχει αναπτύξει ελεγκτικούς μηχανισμούς το ΥΠΕΧΩΔΕ ώστε να ελέγχει την κοινοτική νομοθεσία; Φοβάμαι πως όχι. Είκοσι χρόνια τώρα όλο στο «θα» είναι.

Βλέπουμε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας να έχει επιβάλει και πέντε πρόστιμα σ' αυτούς που ρυταίνουν τη θάλασσα. Το ΥΠΕΧΩΔΕ τι κάνει; Τίποτα. Και μετά φταίει η Νέα Δημοκρατία γιατί ... δεν έχει θέσεις!

Θα σας πω ορισμένες θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Πρώτα πρώτα εμείς θα περιορίσουμε αυτόν τον κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων όσουν αφορά το περιβάλλον. Σας το έχει υπομονήσει πολλές φορές ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Δεύτερον, θα «σπάσουμε» το ΥΠΕΧΩΔΕ. Δεν μπορεί μια οριζόντια πολιτική, όπως είναι το περιβάλλον, να εφαρμόζεται από ένα κάθετο Υπουργείο όπως είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Όσον αφορά τα νερά, πριν από ένα χρόνο, συσκευθήκατε οι τρεις Υπουργοί ΠΕΧΩΔΕ, Γεωργίας και Ανάπτυξης με τον Πρωθυπουργό σαν συναρμόδιο. Είπατε τότε ότι θα φτιάχετε ένα νόμο-πλαίσιο για τα νερά και δεν έχετε κάνει τίποτα. Πριν από ένα χρόνο μόνο το Υπουργείο Ανάπτυξης δημοπράτησε τρεις μελέτες για την εκμετάλλευση των υδάτων με χρονικό ορίζοντα να τελειώσουν οι μελέτες αυτές μετά από τρία χρόνια. Φτάνουμε στο 2005, στο 2006. Πότε θα υλοποιηθούν αυτά; Είστε τόσα χρόνια στην Κυβέρνηση. Τα νερά των πόλεων μολύνονται από τοξικά απόβλητα και δεν έχετε κάνει τίποτα γι' αυτό.

Τώρα μας λέτε ότι η Υπουργός κα Παπανδρέου θα εξαγγείλει μέτρα για το νέφος της Αθήνας δύο χρόνια πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες όταν είχατε υποχρέωση σύμφωνα με την πρόταση του «ΑΘΗΝΑ-2004» να έχετε ήδη εξασφαλίσει εξαιρετική ποιότητα αέρα. Η μόλυνση η οποία υπάρχει στην ατμόσφαιρα της Αθήνας, όπως ανέφερα και στην πρωτολογία μου, έχει άσχημες επιπτώσεις στους ευαίσθητους οργανισμούς όπως των παιδιών αλλά και των αθλητών. Τώρα θα εξαγγείλετε μέτρα;

Μας ρώτησε ο Συνασπισμός τι προτείνουμε εμείς. Προτείνουμε άμεση βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων. Επίσης, προτείνουμε συγκοινωνιακά έργα. Εμείς ξεκινήσαμε τους πρώτους κόμβους στην Αθήνα. Εμείς φέραμε τα καταλυτικά αυτοκέντρητα.

Σας κατηγορούμε ότι προσφέρετε στον αθηναϊκό λαό αλλά και στις μεγάλες αστικές πόλεις της Ελλάδας ένα κοκτέιλ από διοξίνες, από τοξικά που έχουν αρνητική επίπτωση στη δημόσια υγεία και δεν κάνετε τίποτα.

Δεν έχετε καταργήσει ακόμη την μολυβδομένη βενζίνη. Όταν ενα βυτίο κουβαλάει μολυβδομένη βενζίνη και ύστερα στο ίδιο ντεπόζιτο μπει πετρέλαιο και μετά αυτό το πετρέλαιο μπει σε

πετρελαιομηχανή και καεί, δημιουργεί καρκινογόνες ουσίες τις οποίες εισπνέουμε εμείς. Τι μέτρα έχετε πάρει γι' αυτό;

Όσον αφορά τα πρατήρια βενζίνης, να σας ρωτήσω το εξής: Τόσο πολύ θέλετε να προστατεύσετε τις εταιρείες καυσίμων που δεν βάζετε ένα λάστιχο όταν γίνεται η τροφοδοσία του αυτοκινήτου με βενζίνη για να μην εξαερώνονται και εισπνέουν οι Αθηναίοι τις βενζίνες που είναι καρκινογόνες; Αυτά είναι απλά πράγματα.

Μας ρωτάτε τι κάναμε εμείς ως Νέα Δημοκρατία. Σας είπα ότι θεσπίσαμε τον ν. 360/76 που συνδύαζε τη χωροταξία με το περιβάλλον σαν δύο βασικούς παράγοντες αειφορικής αναπτυξιακής πολιτικής. Αυτό το νόμο το ΠΑΣΟΚ δεν το έχει εφαρμόσει. Και έρχεται το 2000 ο κ. Λαλιώτης να τον φέρει αντιγράφοντά τον και αλλάζοντας τις ονομασίες των συμβουλίων. Και ακόμη αυτός ο νόμος που θα ξάραξε εθνική πολιτική, δεν έχει εφαρμοστεί γιατί δεν έχουν υλοποιηθεί οι δεσμεύσεις που έχετε αναλάβει για να γίνουν τα διάφορα συμβούλια. Εμείς φταίμε και γι' αυτό;

Είστε πρωταθλητές στις καταδίκες. Αναφερθήκατε στον Κουρουοπητό. Και βέβαια είναι προσβολή ο Κουρουοπητός γιατί είναι η μοναδική περίπτωση που καταδικάστηκε ευρωπαϊκή χώρα να πληρώνει πρόστιμο γιατί δεν εφαρμόζει κοινοτική νομοθεσία. Ακόμη δεν έχετε λύσει το πρόβλημα. Φτιάξατε ένα εργοστάσιο δεματοποίησης. Δηλαδή, εκεί που τα πηγαίναμε στον Κουρουοπητό και τα ρίχναμε, τώρα τα κάνουμε δέματα. Μένουν τα δέματα όπου τα τρώνε οι γλάροι και φεύγουν τα ζουμιά κάτω. Ουσιαστικά το πρόβλημα παραμένει. Ξέρετε ότι θα ξαναύποστείτε πρόστιμα.

Είστε ανίκανοι να λύσετε το θέμα Κουρουοπητού. Μάλιστα ο Ευρωβουλευτής μας κ. Χατζηδάκης έφερε το θέμα στην Ευρωβουλή και απεδείχθη ότι υπάρχουν πέντε καταδίκες της χώρας μας. Τέτοια μεταχείριση δεν είχε καμία ευρωπαϊκή χώρα, γιατί καμία δεν έφθασε στο επίπεδο της Ελλάδας, να πηγαίνει Υπουργός στις Βρυξέλλες και να τον περιμένουν πενήντα επτά καταγγελίες για διάφορα θέματα εκ των οποίων πολλά πήγαν σε καταδίκες.

Θα σας καταθέσω στη συνέχεια την έκθεση του ΟΟΣΑ, που λέει ότι η Ελλάδα συνεχίζει να αντιμετωπίζει πολλές περιβαλλοντικές προκλήσεις. Στη συνέχεια λέει ότι η Ελλάδα είναι η αχλαίλειος πτέρων για την εφαρμογή. Δηλαδή, δεν εφαρμόζετε τίποτα. Πάτε στις διεθνείς συσκέψεις και είστε άστολοι. Δεν έχετε κάνει μελέτες κόστους-οφέλους όταν αναλαμβάνετε υποχρέωσεις στις διεθνείς συμβάσεις. Δεχθήκατε αύξηση 25% στις εκπομπές θερμοκηπίου. Ξέρετε, όμως, ότι η ποιότητα του ελληνικού λιγνίτη υπαγόρευε να πάμε στο 35%. Έγινε συμβιβαστική πρόταση στο 30% και εσείς για να φανέτε βασιλικότεροι του βασιλέως δεχθήκατε 25% ενώ θα μπορούσατε να επιτύχετε 35%, γιατί η ποιότητα του ελληνικού λιγνίτη ο οποίος είναι βασικό καύσιμο για την παραγωγή ενέργειας στη χώρα μας είναι πολύ κακής ποιότητος.

Δεν φταίει, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία γι' αυτά. Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που δεν έχει πρόγραμμα συλλογής των μπαταριών για ανακύκλωση. Το 1994 ο κ. Σημίτης είχε υποσχεθεί τα δύο κέντρα διαχείρισης τοξικών αποβλήτων. Δεν κάνατε τίποτα. Η Νέα Δημοκρατία φταίει; Κάθε χρόνο τριακόσιες χιλιάδες τόνοι τοξικά απόβλητα εξαφανίζονται. Πού πάνε; Τα πληρώνει το περιβάλλον της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για να κάνω μία μικρή παρεμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε,

κυρία Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ακούστηκαν καταγγελίες για την Κυβέρνηση και για τη χώρα γενικότερα. Πρέπει να σας ενημερώσω για το έλλειψη ενημέρωσης του κ. Τρυφωνίδη. Είπε ότι η μόνη χώρα που έχει καταγγελίες είναι η Ελλάδα, ότι η μόνη χώρα που κάνει παρανομίες είναι η Ελλάδα, ότι είναι η μόνη χώρα που έχει προβλήματα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Καταδίκες με πρόστιμα.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):

Ξίας και Δημοσίων Έργων: Ακούστε, λοιπόν, κύριε Τρυφωνίδη. Η Ελλάδα δεν έχει πενήντα εππά. Έχει εβδομήντα μία. Όμως η Ισπανία έχει τριακόσιες σαράντα τέσσερις, η Γερμανία εκατόν εβδομήντα οκτώ, η Ιταλία εκατόν πενήντα έξι, η Ιρλανδία εκατόν τέσσερις. Μάθετε καλά τα διεθνή και μη χρησιμοποιείτε αποσπασματικά κάποια πράγματα. Η χώρα μας έχει τις λιγότερες καταγγελίες. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να τρέξουμε για την εφαρμογή και για τα υπόλοιπα ζητήματα που τέθηκαν.

Δεύτερον, μόλις τώρα ο κ. Τρυφωνίδης ακύρωσε το περιεχόμενο της επερώτησης της Νέας Δημοκρατίας. Μας κατηγορεί, κατηγορεί τη χώρα ότι δεν έπρεπε να συμβαδίσουμε με το Πρωτόκολλο του Κιότο, σύμφωνα με τις διεθνείς μας υποχρεώσεις, διότι έπρεπε να φθάσουμε ως το 35% αντί 25%. Όμως πριν από λίγο έλεγε ότι φθάσαμε στο 23% με όριο το 25%. Μια για το λιγνίτη, μια για τον εργολάβο, μια για τον πολιτικό μηχανικό. Ας πουν ειλικρινά στον ελληνικό λαό τι ξέρουν για το περιβάλλον, τι γνωρίζουν από τα διεθνή, ποιοι είναι οι στόχοι της επερώτησης και να μην κατηγορούν άδικα τη χώρα.

Και όχι μόνο στις επερωτήσεις εδώ, αλλά και Ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που ευθύνονται για καταγγελίες και για πρόστιμα της χώρας. Αυτό δεν τιμά την Αξιωματική Αντιπολίτευση που έπρεπε εδώ και είκοσι χρόνια όταν κυβερνούσε και όταν δεν κυβερνούσε με το θεσμικό της ρόλο να μην είναι μία καταγγελία διεθνής της χώρας αλλά να έχει συγκεκριμένες προτάσεις, θέσεις και ευθύνες. Και όχι να λέει ο κύριος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ότι συνεχίζουμε αυτό και θα το βελτιώσουμε. Εμμέσως πλην σαφώς λέει είναι καλό το έργο αυτό που κάνετε, αλλά αφήστε και εμάς να λέμε τις επερωτήσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Υφυπουργέ, έχετε και δευτερολογία. Θα συμπληρώσετε στη δευτερολογία σας.

Ο κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κατ' αρχάς θα ήθελα να συμβουλεύσω την κυρία Υφυπουργό να μην εκνευρίζεται και να ξεφύγει από το σύνδρομο που κατατρέχει όλους τους κυβερνητικούς παράγοντες, να ταυτίζουν την Κυβέρνηση τους με τη χώρα. Εμείς δεν καταγγέλλουμε τη χώρα, καταγγέλλουμε την κυβερνητική πολιτική, καταγγέλλουμε την έλλειψη σχεδιασμού και τις αδυναμίες. Είναι χαρακτηριστικό δείγμα αλαζονείας και δεν το περίμενα από την κυρία Υφυπουργό γιατί έχει δώσει άλλα δείγματα στο παρελθόν, να προσπαθούν να ταυτίζουν την Κυβέρνηση τους και τις δικές τους αδυναμίες με τη χώρα.

Εμείς είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, και όλοι εδώ θέλουμε το συμφέρον της χώρας. Η Κυβέρνηση όμως είναι αυτή που δεν μπορεί να το εξασφαλίσει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Μπέζας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, για να αποφορτίσω κάπιως την ένταση που δημιουργήθηκε με την παρέμβαση της κυρίας Υφυπουργού θα πρέπει να πω ότι θεωρώ θετικό το γεγονός ότι η κυρία Υφυπουργός παρ' όλο που οι προκάτοχοί της σ' αυτήν την Αίθουσα και σε άλλα βήματα παρουσίαζαν μια ωραιοποιημένη εικονική πραγματικότητα για το περιβάλλον, αυτήν αναγνωρίζει ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα σε πολλούς τομείς σε σχέση με το περιβάλλον στη χώρα. Και αυτή η αναγνώριση βοηθάει όχι μόνο την εξέλιξη της συζήτησης, αλλά και την αντιμετώπιση του προβλήματος. Δεν αρκεί όμως να αναγνωρίζονται τα προβλήματα, θα πρέπει να δίνονται και λύσεις. Μπορεί να πήρατε συγχαρητήρια στην θυμάμαι καλά στη Διάσκεψη της Ινδονησίας, αλλά η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στη χώρα είναι εντελώς διαφορετική και είναι τραγική.

Σας τόνισα ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένος εθνικός σχεδιασμός γιατί θα πρέπει να περιλαμβάνει και ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, τις υποχρεώσεις όλων των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος, θα πρέπει να περιλαμβάνει τεχνικές προδιαγραφές για όλα τα στάδια της διαχείρισης και τέτοια πράγματα δεν υπάρχουν. Όπου υπάρχουν στόχοι αυτοί είναι κενό γράμμα.

Σας μίλησε πριν ο κ. Τρυφωνίδης για τα επικίνδυνα τοξικά

απόβλητα. Εδώ και πενταετία εξαγγέλλετε τη δημιουργία δύο κέντρων διαχείρισης και ακόμα δεν τα έχετε φτιάξει. Το 80% του συνολικού ποσού των επικίνδυνων αποβλήτων ρυπαίνουν το περιβάλλον χωρίς καμία απολύτως διαχείριση.

Σας τόνισα στην πρωτολογία μου ότι είναι μη τεκμηριωμένη η μείωση των χώρων της ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων. Δεν μου απαντήσατε γι' αυτό αλλά ακόμα και αν θεωρήσουμε ότι είναι όντως έστι η κατάσταση και ότι υπάρχουν χλιδίσες πεντακόσιους πενήντα μόνο χώροι από τους έξι χιλιάδες πεντακόσιους που είχαμε το 1997, τα ποσοτικά στοιχεία δείχνουν άλλη κατάσταση. Γιατί μόνοι σας παραδέχεστε με αλληλογραφία που έχετε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το 51,3% της διάθεσης των αστικών αποβλήτων διοχετεύεται σε χώρους υγειονομικής ταφής και το υπόλοιπο 48,7% πηγαίνει σε χώρους που δεν είναι χώροι υγειονομικής ταφής. Βέβαια υπάρχει αμφισβήτηση του τι εννοεί η χώρα μας ως χώρους υγειονομικής ταφής γιατί η αρμόδια Επίτροπος για το περιβάλλον δηλώνει ότι οι χώροι υγειονομικής ταφής που ονομάζει η Ελλάδα, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια της οδηγίας 1999/31 με την οποία η χώρα μας δεν έχει ακόμα εναρμονιστεί ενώ έπρεπε να το είχε κάνει από τις 16 Ιουλίου 2001. Το λέω αυτό γιατί είπατε προηγουμένως ότι είστε εντάξει σε όλες τις υποχρεώσεις σας. Σας είπα επίσης ότι δεν υπάρχει περιφερειακός και νομαρχιακός σχεδιασμός. Σας φέρνω παράδειγμα τη Θεσπρωτία. Ερωτώ το ΥΠΕΧΩΔΕ αν υπάρχει εγκεκριμένος νομαρχιακός σχεδιασμός στη Θεσπρωτία ο οποίος επκονεύεται σύμφωνα με τη σχετική ιπουργική απόφαση σε δύο φάσεις, στην πρώτη και τη δεύτερη. Μου απαντάτε ότι η πρώτη φάση του νομαρχιακού σχεδιασμού έχει εγκριθεί από το νομαρχιακό συμβούλιο. Άρα δεν υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός γιατί δεν υπάρχει δεύτερη φάση. Στη συνέχεια λέτε ότι στην πρώτη φάση του νομαρχιακού σχεδιασμού προβλέπεται η δημιουργία τριών XYTA για τους οποίους δεν έχουν επιλεγεί από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οι κατάλληλοι χώροι. Δηλαδή το βασικότερο ζήτημα του σχεδιασμού, την επιλογή των χώρων υγειονομικής ταφής, δεν την έχουμε πραγματοποιήσει ακόμα.

Άρα, ποιος είναι ο σχεδιασμός που υπάρχει; Δεν υπάρχει σχεδιασμός. Δεν υπάρχει τίποτα. Υπάρχει ένα γενικό και ασφέρες πλαίσιο.

Και έρχομαι στη συνέχεια, επειδή, πληροφορούμαι ότι υπάρχει μια μελέτη χώρων υγειονομικής ταφής Θεσπρωτίας -και υπάρχει και για τους άλλους νομούς της Ηπείρου ανάλογη μελέτη- που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 2002, με συνολικό προϋπολογισμό 150 χιλιάδες ευρώ, και ερωτώ το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών τι περιλαμβάνει αυτή η μελέτη; Και μου απαντάτε το Υπουργείο Οικονομικών, κυρία Υφυπουργέ, ότι στα πλαίσια αυτής της μελέτης θα εντάσσεται η επικαιροποίηση του πλαισίου σχεδιασμού. Δηλαδή, το 2002 θα επικαιροποιήσουμε το πλαισίο σχεδιασμού που κάναμε στο τέλος του 2000. Είναι σοβαρά πράγματα αυτά;

Επίσης, στην ίδια μελέτη, λέγεται ότι θα μελετηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η προμελέτη και η τεχνοοικονομική μελέτη του XYTA, στη νότια Θεσπρωτία. Δηλαδή, το ΥΠΕΧΩΔΕ λέει ότι δεν έχουν καθοριστεί οι χώροι υγειονομικής ταφής και το Υπουργείο Οικονομικών λέει ότι έχουμε XYTA στη νότια Θεσπρωτία.

Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα, κυρία Υπουργέ, και δεν μπορείτε ως Πόντιος Πιλάτος να νίπτετε τας χειρας σας και να παρακολουθείτε αυτήν την κατάσταση από μακριά. Είστε υπόλογοι για τη διαχείριση χρημάτων, που σε τελική ανάλυση είναι χρήματα του ελληνικού λαού. Και αν δεν μπορείτε να δώσετε λύσεις, τότε να μείνετε στην άκρη για να δώσουμε εμείς λύσεις σ' αυτά τα ζητήματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Τσιτουρίδης.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μετά την τελευταία παρέμβαση της κυρίας Υπουργού, επιτρέψτε μου μία σύντομη παρατήρηση.

Μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση η αντίληψη της Κυβέρνησης, όπως εκφράζεται διαρκώς και επιμόνως από Υπουργούς, σύμφωνα με την οποία υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση και εμείς.

Αυτή η πολιτική αντίληψη βρίσκεται σε προφανή δυσαρμονία ακόμη και με τον όψιμο φιλευρωπαϊσμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αυτά τα ακούγομε πριν από δεκαετίες. Όταν είμαστε σε μία Κοινότητα, σε μία 'Ένωση, δεχόμαστε ότι υπάρχουν κανόνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Άρα, λοιπόν, δεν υπάρχει τίποτα το «αντιπατριωτικό» ή το «προδοτικό», όταν Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας ασκούν κοινοβουλευτικό έλεγχο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και όταν όλοι στην Ελλάδα θέλουμε και επιδώκουμε να εφαρμόζεται μία κοινή νομοθεσία για το κοινό καλό. Δεν μας έσυραν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν μας επέβαλαν την εφαρμογή νομοθεσίας και στον ευαίσθητο χώρο του περιβάλλοντος. Είμαστε εκεί με δική μας επιλογή -και επιδοκιμάζεται τελευταία η επιλογή από το σύνολο του ελληνικού λαού ή περίπου από το σύνολο του ελληνικού λαού- γιατί πιστεύουμε ότι η κοινοτική νομοθεσία και η εφαρμογή της στη χώρα μας κάνει καλό στον ευαίσθητο αυτό χώρο.

Άρα, λοιπόν αυτή η αντίληψη ότι όταν κάνουμε κριτική είμαστε ή παρουσιάζουμε ως «ανθέλληνες» είναι και παρωχημένη και επικίνδυνη και δεν μας πάει μακριά.

Κυρία Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου θα μείνω σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν στο νομό μου. Αν πάω στο νομό Κιλκίς και πω ότι η Κυβέρνηση μας είπε μέσα στο Κοινοβούλιο, για μία ακόμη φορά, ότι λίγο πολύ εμείς ιστοπεδώνουμε τα πάντα, από εκεί και πέρα θα πρέπει να απαντήσω σε ορισμένα άλλα ερωτήματα.

Η λίμνη της Δοϊράνης στο νομό μου χάνεται χρόνο με το χρόνο. Ο Αξιός ποταμός είναι μία πηγή μόλυνσης, όπως έρχεται από τα Σκόπια και όπως «ενισχύεται» σε λύματα, αφού δεν υπάρχουν μηχανισμοί ελέγχου στη χώρα μας. Ο Γαλλικός ποταμός δεν υπάρχει πλέον. Αυτά τα δύο ποτάμια είχαμε στο Κιλκίς. Ο μισός πληθυσμός του νομού μου πίνει νερό που είτε δεν ελέγχεται ποτέ ή ελέγχεται στη «χάση και στη φέξη».

Για δύο βιομηχανικές περιοχές -στο Σταυροχώρι και στη Νέα Σάντα- και για δύο βιομηχανικά πάρκα που έχουμε στην Αξιούπολη και στο Πολύκαστρο, δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός επιβλεψης, τήρησης και εφαρμογής βασικών περιβαλλοντικών υποχρεώσεων. Τα βιομηχανικά λύματα, μαζί με τα αστικά λύματα και τα νοσοκομειακά απόβλητα ρυπαίνουν και μολύνουν τους υδάτινους πόρους μας. Δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός ελέγχου για τη λειτουργία των βιολογικών καθαρισμών σε εκατό περίπου βιομηχανίες που υπάρχουν στο νομό μου. Οι αστικές υποδομές σε ύδρευση, αποχέτευση, βιολογικούς καθαρισμούς, καθώς και η έλλειψη ΧΥΤΑ, απέχουν πάρα πολύ από το να δείχνουν ότι συμβάλλουμε με την προσπάθειά μας στην εικόνα ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κράτους.

Βαριά οχήματα κάθε προέλευσης διασχίζουν το νομό και έρχονται και στην υπόλοιπη Ελλάδα από τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, χωρίς να υπάρχει κανένας μηχανισμός ελέγχου του τι και πώς καταναλώνουν αυτά τα οχήματα, ως καύσιμα.

Υπάρχουν σήμερα δεκατέσσερα Υπουργεία τα οποία υποτίθεται ότι έχουν αρμοδιότητες στο σημαντικό θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Δεν υπάρχουν μηχανισμοί ελέγχου. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Όταν ερχόμαστε στη Βουλή και κάνουμε κριτική, ακούμε τα «χίλια μύρια». Μα, επιτέλους αν εσείς είστε ικανοποιημένοι από τις επιδόσεις σας, όχι από τις προθέσεις σας, πρέπει να καταλάβετε ότι ο ελληνικός λαός δεν είναι. Αυτά προσπαθούμε να πούμε. Συνεχίστε, για όσο διάστημα παραμένετε εσείς ικανοποιημένοι.

Πάντως εμείς είμαστε βέβαιοι ότι για να υπάρξει πολιτική περιβάλλοντος χρειάζεται πολιτική αλλαγή. Μ' αυτήν την Κυβέρνηση που δεν έκανε τίποτα οκτώ χρόνια δεν μπορούμε να περιμένουμε τίποτα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Καλογιάννης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα αναφέρω τρία συγκεκριμένα παραδείγματα για να δείξω ακριβώς την πλήρη απουσία σχεδιασμού από πλευράς ΥΠΕΧΩΔΕ στον τομέα του περιβάλλοντος.

Κατ' αρχάς, στο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό,

κυρία Υπουργέ, στο νόμο 2508/97 ο οποίος είναι της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, προβλεπόταν η σύσταση ρυθμιστικών σχεδίων για επτά μεγάλες πόλεις στη χώρα. Μέχρι στιγμής, πέντε χρόνια μετά, δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Μεταξύ των πόλεων αυτών βεβαίως ήταν και τα Ιωάννινα. Ούτε ένα προεδρικό διάταγμα δεν έχει εκδοθεί, ούτε μία υπουργική απόφαση. Δεν ξέρουμε για ποιο λόγο δεν κινείται ο νόμος, το οποίο εσείς φέρατε και ψηφίσατε.

Ο χωροταξικό σχεδιασμός πέρα από την απουσία του σε κεντρικό επίπεδο, αν πάμε σε περιφερειακό επίπεδο, θα σας πω επίσης ότι απουσιάζει παντελώς. Αναφέρομαι στο χωροταξικό σχέδιο της περιφέρειας Ηπείρου το οποίο μαζί με το αντίστοιχο της περιφέρειας Ιονίων Νήσων έχει παραπεμφθεί στις καλένδες. Για ποιο λόγο;

Πάμε στους χώρους υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων. Στο Νομό Ιωαννίνων επί δεκαπέντε χρόνια συζητάμε για να κατασκευάσουμε ένα νόμιμο χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Δέχομαι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού, κυρίως Β' βαθμού, έχει πολύ μεγάλες ευθύνες στο θέμα αυτό. Τι έχει κάνει όμως το ΥΠΕΧΩΔΕ; Σήμερα μόλις, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ηπείρου ανακοίνωσε ότι αυτός πλέον θα σχεδιάσει και θα προγραμματίσει τους χώρους υγειονομικής ταφής στο Νομό Ιωαννίνων. Δεν υπάρχει ούτε ένας νόμιμος ΧΥΤΑ στο Νομό Ιωαννίνων και δεν θα υπάρξει για τα επόμενα δύο-τρία χρόνια. Δεν υπάρχει καμία εγκεκριμένη μελέτη. Βεβαίως καμία συζήτηση δεν γίνεται για πρόληψη στην παραγωγή των απορριμμάτων με ιατρότητη νέων τεχνολογιών, ούτε για διαλογή στην πηγή, ούτε για ανακύκλωση, ούτε για αποκατάσταση των χώρων που χρησιμοποιούνται ανεξέλεγκτα για εναπόθεση των αστικών -αναφέρομαι μόνο σ' αυτά- απορριμμάτων.

Υδάτινοι πόροι: Η Ήπειρος είναι το πλουσιότερο διαμέρισμα, κυρία Υπουργέ, σε επίπεδο χώρας σε υδάτινους πόρους. Πριν από δέκα χρόνια το ΥΠΕΧΩΔΕ, το Υπουργείο σας, είχε αναθέσει μία μελέτη η οποία κόστισε πεντακόσια εκατομμύρια δραχμές και είναι ανενεργός γιατί είναι άχρηστη. Το έργο το οποίο προτείνει η συγκεκριμένη μελέτη, η οποία έχει πληρωθεί, αυτοκαταστρέφεται, συνεπώντας δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Έτσι, αφ' ενός μεν οι οικισμοί του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων δεν έχουν πόσιμο νερό -αν είναι δυνατόν το έτος 2002- αφ' ετέρου δε το οικοσύστημα της Παμβώτιδας ουσιαστικά μετατρέπεται σε βάλτο.

Έχω μαζί μου προχθεσινές τοπικές εφημερίδες, του Σαββατοκύριακου, τις οποίες θα καταθέσω στα Πρακτικά: «Χτυπάει ο κώδωνας του κινδύνου για την Παμβώτιδα και άλλα λιμναία συστήματα», «Με μαθηματική ακρίβεια ο θάνατος και ο αφανισμός της Παμβώτιδας».

Έχουμε καταθέσει, κυρία Πρόεδρε, συγκεκριμένη πρόταση για μεταφορά στο λεκανοπεδίο Ιωαννίνων καθαρού νερού από την Πίνδο για εφαρμογή, επαναλαμβάνω, πολυδύναμης χρήσης, δηλαδή όχι μόνο για ύδρευση αλλά και για άρδευση του λεκανοπεδίου, για εμπλούτισμό της λίμνης Παμβώτιδας και βεβαίως για παραγωγή ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας.

Υιοθετήστε, κυρία Υπουργέ, ας υιοθετήσει το ΥΠΕΧΩΔΕ, τη συγκεκριμένη πρόταση για να λυθεί επιτέλους ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για τα Γιάννενα και την Ήπειρο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σταύρος Καλογιάννης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εξαντλήθηκαν οι δευτερολογίες.

Ορίστε, κυρία Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξικής και Δημοσίων Έργων): Κυρία Πρόεδρε, κατ' αρχάς η Κυβέρνηση δέχεται την κριτική και βεβαίως τον έλεγχο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όπως και όλων των κομμάτων. Δεν ήταν ο εκνευρισμός μου γιατί δεν δέχομαι την κριτική. Δεν ήταν ο εκνευρισμός μου γιατί εγώ είπα ότι είναι όλα τέλεια. Απενα-

ντίας αν παρακολουθούσε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας την πρωτομίλια μου θα άκουγε πως είπα ότι δεν είναι όλα τέλεια και ας μιλάμε για έξωθεν καλή μαρτυρία ή εντός και επί τα αυτά. Το θέμα είναι ότι δεν πρέπει να παρατηροφορούμε για κάποια πράγματα τον ελληνικό λαό.

Μπορεί να υπάρχουν αποσπασματικές γνώσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι κακό -το είπα και την άλλη φορά- να μην ξέρουμε κάποιο σημείο της περιβαλλοντικής πολιτικής, της διεθνούς και της χώρας μας. Δεν μπορούμε, όμως, αποσπασματικά τη μια να μιλάμε για έργα πολιτικού μηχανικού, την άλλη να μιλάμε για ρύπους που έφθασαν ψηλά, αλλά εμείς να ζητούμε με έμμεσους τρόπους να είναι ακόμη ψηλότερα. Πρέπει να πούμε κάποια πράγματα και να κάνουμε εποικοδομητικό διάλογο. Δεν διαφωνώ. Τέθηκαν κάποια ζητήματα. Ο κ. Καλογιάννης, μόλις πριν από λίγο, έκανε και προτάσεις. Δεν έκανε μόνο στείρα κριτική. Έχω τη δυνατότητα να απαντήσω σε αυτό.

Γ' αυτό οφείλω να σας πω, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, ότι, αν και λίγο όψιμα υπάρχει αυτή η ευαισθησία για το περιβάλλον, από το δικό σας τουλάχιστον κόμμα, εγώ το χαίρομαι και το δέχομαι αυτό. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι ο καθένας από εσάς -και είναι προς τιμήν όλου του Κοινοβουλίου- έρχεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ για τα θέματα περιβάλλοντος της εκλογικής του περιφέρειας. Ξέρει ότι είναι ανοικτή η πόρτα του Υπουργείου για όλες τις λύσεις και τις απαντήσεις. Το έχετε παραδεχθεί ο καθένας χωριστά και όλοι μαζί.

Βεβαίως, έχω υπόψη μου τα θέματα της βιώσιμης ανάπτυξης που ήρθαν στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Ζήτησα από τον Πρόεδρο της Βουλής, μετά από την τελευταία προπαρασκευαστική σύνοδο, να κάνουμε μια ενημέρωση και να σας πω ακριβώς αυτά που έχω, αυτά που είδα και τα στοιχεία που υπάρχουν, ώστε όλοι μαζί να εμπλουτίσουμε μια κοινή στρατηγική για τη θέση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο παγκόσμιο περιβάλλον.

Δεν υπάρχουν προσωπικές αντιπαλότητες ή, αν θέλετε, ιδεοληψίες και στείρεις αντιπαράθεσεις. Υπάρχουν πράγματα που δεν έχουν γίνει. Υπάρχουν, όμως, και θέματα που έχουν ολοκληρωθεί. Πρέπει να πούμε εδώ, εμφανώς και σαφέστατα, ότι δεν είναι όλες οι αρμοδιότητες του ΥΠΕΧΩΔΕ. Το ξέρετε πολύ καλά ότι δεν μπορεί να επιβάλλει το ΥΠΕΧΩΔΕ εκεί όπου υπάρχουν αρμοδιότητες στις νομαρχίες ή στους δήμους ούτε πρόστιμα ούτε οτιδήποτε άλλο. Ξέρετε, όμως, επίσης ότι κανένας δήμος ή κανένας νομάρχης, εκτός από σπάνιες περιπτώσεις, δεν λειτούργησαν τις αρμοδιότητες τους και έβαλαν φόρους ή, εν πάσῃ περιπτώσει, τέλη ή πρόστιμα σε περιπτώσεις πολεοδομικών και χωροταξικών παραβάσεων.

Και βεβαίως, ο χωροταξικός σχεδιασμός, που ακούστηκε από εδώ, είναι μια πολύ μεγάλη υπόθεση της χρήσης γης και στην πολιτική γης και στην πολιτική ανάπτυξης. Και είναι και οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ανάπτυξη και περιβαλλοντική ανάπτυξη.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, -το έχω πει πολλές φορές- είμαι στην ευχάριστη, αλλά συγχρόνως και δύσκολη θέση να σας απαντώ επ' αυτών που έχουν γίνει. Κατατέθηκε ο Γενικός Χωροταξικός Σχεδιασμός. Ήσασταν καλεσμένοι. Ήταν και ο κ. Τρυφωνίδης σε πάρα πολλές χωροταξικές πρωτοβουλίες που πήραμε, για να ενημερώσουμε, αν θέλετε, και τις άλλες χώρες γι' αυτήν την προσπάθεια που γίνεται, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και στις γειτονικές χώρες.

Γνωρίζω πολύ καλά τα ζητήματα. Όμως, ο Αξιός, η Δοϊράνη απαντήθηκαν εδώ στη Βουλή. Η Παμβώτιδα τελειώνει, κύριε συνάδελφε. Έχει υπογραφεί το προεδρικό διάταγμα. Το κατέθεσα. Είναι για το Συμβούλιο της Επικρατείας. Όλα αυτά τα έχετε και εσείς παρακολουθήσει. Όμως, όλα αυτά τα έργα έχουν γίνει μέσα σε ένα χρόνο που χρειάζεται και επικαιροποίηση και αλλαγές, λόγω των κοινωνικών οδηγιών ή ακόμη λόγω των κοινωνικών συγκρούσεων ή αντιθέσεων. Γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι νομαρχιακά συμβούλια δεν γνωμοδότησαν θετικά ή γνωμοδότησαν και ξαναπήραν την απόφασή τους πίσω. Το γνωρίζετε όλοι οι παροικούντες στην Ιερουσαλήμ.

Κύριοι συνάδελφοι, είμαστε όλοι εκλεγμένοι εκπρόσωποι του ελληνικού λαού από τις περιφέρειές μας. Βιώνουμε τα προβλή-

ματα. Γνωρίζουμε τις δυσκολίες αλλά και τις τοπικές δυσκολίες. Και βεβαίως, σε πάρα πολλές περιπτώσεις, όπου το ΥΠΕΧΩΔΕ μπορούσε να επιβάλει πρόστιμα ή, εν πάσῃ περιπτώσει, να προστατεύσει το περιβάλλον, το έκανε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Υπάρχουν, όμως, -και το παραδέχομαι αυτό- ακόμη αδυναμίες στο σύνολο του ελεγκτικού μηχανισμού. Υπάρχουν αυτές οι αδυναμίες. Γ' αυτό προωθούμε κάποια ζητήματα.

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν έχω καμιά αντίρρηση να κάνουμε καθημερινά αυτές τις συναντήσεις και να πείτε τις απόψεις σας. Τρέχουν τα πράγματα. Οι εξελίξεις ήταν πάρα πολύ μεγάλες. Ένα τεράστιο έργο γίνεται. Βεβαίως, δεν είναι το τέλειο! Έχουν, όμως, κάποια πράγματα ολοκληρωθεί.

Εγώ προσωπικά στην ομιλία μου δεν χρειάστηκε να αναφερθώ σε ορισμένα ζητήματα, γιατί θεώρησα ότι ήταν πάρα πολύ αναλυτικά. Αναφερθήκατε στο πρόβλημα των επικινδύνων αποβλήτων. Ολοκληρώθηκαν οι απαιτούμενες μελέτες για την εξέρεση των κατάλληλων χώρων και για την ίδρυση των κέντρων διαχείρισης. Ενεργοποιούνται τα συμβούλια και επιταχύνουμε διαδικασίες που προβλέπονται.

Σε άλλες περιπτώσεις γίνονται με επιτυχία, σε άλλες χρειάζονται περισσότερο χρόνο. Είμαστε όμως σε αυτή την εγρήγορση για να ολοκληρωθούν κάποια μεγάλα ζητήματα.

Η έκθεση του ΟΟΣΑ, κύριε συνάδελφε, για την κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα αναφέρει ότι είναι σχετικά καλή και ότι έχει παρατηρηθεί μάλιστα μία βελτίωση -τώρα τελευταία- στην κατάσταση της ατμόσφαιρας. Σημαντικές βελτιώσεις στην κατάσταση των υδάτινων πόρων θα επιφέρει αυτή η μετατροπή της Οδηγίας που κάνουμε. Σας είπα ότι ολοκληρώνεται.

Έχω συγκεκριμένες απαντήσεις, αν χρειαστεί, σε συγκεκριμένες ερωτήσεις και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, για το πότε θεσμοθετούνται χωροταξικές μελέτες, περιφερειακά έργα, όπως είναι και της Ηπείρου και των Ιονίων Νήσων. Αυτά έχουν τη διαδικασία διαβούλευσης και χρειάζεται ένα χρονικό διάστημα που δίνει ο νόμος, μέσα από τριάντα-σαράντα μέρες, να αποφασιστούν μέσα από τα νομαρχιακά συμβούλια. Δεν μπορούμε αυτά να τα παραβλέψουμε -σύμφωνα με τον v. 1650/1986- και να καταλήξουμε σε μια βιομηχανία αποφάσεων ή προεδρικών διαταγμάτων, χωρίς οι κοινωνικοί φορείς και οι θεσμοί να συμμετέχουν σε αυτήν τη διαδικασία και βεβαίως χωρίς το Συμβούλιο της Επικρατείας να κυρώσει και να θεσμοθετήσει.

Να απαντήσω τώρα και για τις σαράντα εππά υποθέσεις του Συμβούλιου της Επικρατείας. Δεν είναι ακύρωση του ΥΠΕΧΩΔΕ. Το Συμβούλιο της Επικρατείας σε πάρα πολλές περιπτώσεις επιστρέφει διαταγμάτα που στέλνουμε με μία μόνο παρατήρηση, που μπορεί να είναι και για τη διόρθωση μιας μόνο λέξης. Αυτό δεν σημαίνει ακύρωση της πολιτικής δουλειών που κάνει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απεναντίας, το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχεται καθημερινά σχέδια προεδρικών διαταγμάτων και αποφάσεις από το ΥΠΕΧΩΔΕ, που τελικά είναι και το Υπουργείο που στέλνει και τα περισσότερα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων. Και δεν έχουμε επιστροφή ή ακύρωση, μόνο παρατήρησης και διορθώσεις. Και βεβαίως το Συμβούλιο της Επικρατείας πολύ καλά κάνει και θωρακίζει αυτή την προσπάθεια.

Η λίμνη της Δοϊράνης, ο Αξιός και όλα αυτά που αναφέρθηκαν, κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε πολύ καλά ότι ολοκληρώνεται. Τα παρακολουθούμε στο ΥΠΕΧΩΔΕ και θα καταθέσω έναν κατάλογο σε ποιο σημείο βρίσκονται, άλλα σε νομοθετικό επίπεδο και άλλα σε επίπεδο διαβούλευσης.

Ξέρετε όμως ότι παρά πολλές φορές η προστασία αυτών των περιοχών δεν έγινε και δεν έγινε για λόγους πολιτικού ή πρωταρχικού ή κομματικού οφέλους. Ή, αν θέλετε, δεν έγινε λόγω αυτής της ανάγκης που αισθάνονται οι πολιτικοί να αρέσουν στην κοινωνία και όχι να είναι χρήσιμοι. Γιατί όταν είσαι χρήσιμος, είσαι και αυστηρός. Δεν χάθηκε απ' αυτούς τους χώρους που αναφέρατε πολύτιμο σε ποσότητα και ποιότητα νερό, δεν υπήρξε αποδυνάμωση περιβαλλοντική λόγω των αρδεύσεων. Έπρεπε όμως και οι αγρότες να ζήσουν.

Υπάρχουν τα συν και τα πλην, οι διαφορετικές οπτικές γωνίες

όλων των θεμάτων. Γι' αυτό πολλές φορές είμαι αυστηρή στα θέματα των κοινοτικών οδηγιών και της εθνικής μας νομοθεσίας και αναφέρομαι πάρα πολύ τυπικά και συγκεκριμένα σε αυτά. Κατά τα άλλα, πιστεύω ότι όλοι μας και αγαπάμε το περιβάλλον και θέλουμε να προωθηθεί. Μιλήσατε για τους πράσινους φόρους. Είναι όμως δύσκολο αυτό που είπε ο κ. Αλογοσκούφης. Θα ήταν καλό. Κοιτάξτε όμως εδώ: για το ν. 1337/1983, για τον ν. 1650/1986 και για τους νόμους που εφαρμόζονται τόσα χρόνια, κανένας δεν τολμάει να γκρεμίσει το αυθαίρετο. Και μιλώ για τους θεσμούς που έχουν την αρμοδιότητα, γιατί δεν την έχουμε εμείς και το ξέρετε πολύ καλά. Δεν τολμάει να το κάνει κανείς. Θα βάλουμε, λοιπόν, την πράσινη φορολόγηση και θα την μετακυλίσουμε στον καταναλωτή;

Κύριοι συνάδελφοι, είναι οριζόντια πολιτική το περιβάλλον. Βεβαίως χρειάζονται μέτρα. Βεβαίως χρειάζονται στρατηγικές. Χρειάζεται να δούμε την καινοτομία και τις φιλικές προς το περιβάλλον χρήσεις σε συστατικά και υλικά και πώς θα χρησιμοποιήσουμε, ώστε να αποφύγουμε την εμπορία των ρύπων, που λέγαμε και την προηγούμενη φορά. Χρειάζεται να είμαστε έτοιμοι να πετύχουμε τους στόχους, να μην έχουμε αυτές τις αδυναμίες στην πορεία. Και βέβαια πρέπει όλοι μαζί να χαιρόμαστε όταν αυτά τα πράγματα έχουν επιτευχθεί.

Γίνεται μία προσπάθεια. Πρέπει να γίνει ακόμη μεγαλύτερη. Χρειάζεται η συμβολή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Γιατί η Αξιωματική Αντιπολίτευση είναι θεσμός. Και χρειάζεται να πάμε οργανωμένα σε μία στρατηγική ως χώρα, η οποία θα αναδείξει τις περιβαλλοντικές της ευαισθησίες, αξίες, που έχει η χώρα μας και που έχει ανάγκη και το μέλλον.

Θα κάνω, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, αυτήν την πρόταση στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, για να έχουμε μία συνάντηση για τα θέματα της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως ακριβώς την είδα στα διεθνή φόρα και κυρίως στην τελευταία σύνοδο, για να δούμε και εμείς ως χώρα και να σας εκθέσω και τις δικές μου παρεμβάσεις, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου και εκεί είναι σκληρές οι διαπραγματεύσεις, για να μπορέσει ο αναπτυσσόμενος και ο ανεπτυγμένος κόσμος να βρουν μα κοινή γλώσσα.

Γιατί όλοι μιλούν για το περιβάλλον, αλλά η φτώχεια που επικρατεί στις αναπτυσσόμενες χώρες απομειώνει τη συνιστώσα περιβάλλον. Θέλουν όλοι κανόνες, αλλά ζητούν και χρήματα πολλά για να τους εφαρμόσουν. Ούτως ή άλλως πρέπει να αναπτυχθούμε. Υπάρχουν ζητήματα τα οποία θα πρέπει να συζητήσουμε με τους εκλεκτούς συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας και του ελληνικού Κοινοβουλίου, που κάθε φορά, όταν η κριτική τους γίνεται καλοπροαίρετη, έχουν κάτι να προσθέσουν στο κυβερνητικό έργο που σας διαβεβαιώ είναι πολύ και μοχθούμε καθημερινά για να είναι περισσότερο και καλύτερο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Εγώ κατ' αρχάς να χαιρετίσω την αλλαγή στάσης της Υφυπουργού μεταξύ εκείνης της παρέμβασης της οργισμένης και της τελικής τοποθέτησής της. Είναι η πρώτη φορά τον τελευταίο καιρό που ακούμε κυβερνητικό στέλεχος να παραδέχεται ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση και θέσεις έχει και απόψεις και η κριτική της είναι καλοπροαι-

ρετη.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροτα - Ξίας και Δημοσίων Έργων): Αν θέλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Να το πει και στον Πρωθυπουργό να αρχίσει και αυτός να τοποθετείται λιγάκι πιο θετικά, γιατί αυτό θα κάνει καλό στη χώρα.

Πήρα το λόγο για να μιλήσω για το θέμα των πράσινων φόρων που έθεσε η κυρία Υφυπουργός, για να μην υπάρχει καμία παρεξήγηση. Η δική μου άποψη –και αυτή εξέφρασα από το Βήμα- δεν ήταν να αυξήσουμε τη φορολογία, ήταν να κάνουμε ανακατανομή της φορολογίας, αν θέλουμε πραγματικά να προστατεύσουμε το περιβάλλον. Εμείς και στο πρόγραμμά μας έχουμε σαν βασική κατεύθυνση τη συνολική μείωση της φορολογίας. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι όλοι οι φόροι πρέπει να μείνουν εκεί που βρίσκονται σήμερα. Πρέπει να μειωθεί η φορολογία της εργασίας και να φορολογηθούν περισσότερο δραστηριότητες που ρυπαίνουν το περιβάλλον. Δεν λέει κανείς ότι αυτά τα πράγματα είναι εύκολα. Τα συμφέροντα που θίγονται είναι μεγάλα, αλλά αν θέλουμε ως πολιτικοί να ακολουθήσουμε μια πολιτική που θα είναι για το καλό του τόπου, θα πρέπει να συγκρουστούμε και με αυτά τα συμφέροντα, ώστε και το φορολογικό μας σύστημα να βοηθήσει το περιβάλλον.

Τώρα, τα υπόλοιπα για τα περιβαλλοντικά προβλήματα είναι όλα χρήσιμα και καλό είναι η χώρα μας να συμμετέχει σε αυτά τα fora. Ξέρουμε ότι οι λύσεις σε αυτά τα προβλήματα τα παγκόσμια δεν εξαρτώνται από μας, γιατί το βάρος μας το πολιτικό σε αυτά τα παγκόσμια fora είναι σχετικά μικρό. Αυτό που πρέπει να κάνουμε, σαν προτεραιότητα, είναι να εφαρμόσουμε όσο καλύτερα μπορούμε την πολιτική για την προστασία του δικού μας περιβάλλοντος, γιατί εκεί η ευθύνη είναι δική μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 55/29-3-2002 επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με θέματα περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής των πολιτών.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Δευτέρας 3 Ιουνίου 2002, της Τρίτης 4 Ιουνίου 2002, της Τετάρτης 5 Ιουνίου 2002 και της Πέμπτης 6 Ιουνίου 2002 επικυρώθηκαν.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Δευτέρας 3 Ιουνίου 2002, της Τρίτης 4 Ιουνίου 2002, της Τετάρτης 5 Ιουνίου 2002 και της Πέμπτης 6 Ιουνίου 2002 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 18 Ιουνίου 2002 και ώρα 18.00, με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

